

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő

Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs

EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.

TELEFON-SZÁM:

Szerkesztőség 788.

Kiadóhivatal 708.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

A néppárt és a koalíció.

Budapest, július 2.

Amióta a koalíció kormányra jutott, azóta a néppárt amolyan politikai fenegyerek szerepét játsza a parlamentben. Régente szépen meghuzódott az ellenzéki padokon, amint az számarányának megfelelt és soha nem is számított és nem is számíthatott arra, hogy addig, míg olyan miniatűr pártocská marad, egy miniszterrel legyen képviselve a kormányban, egy alelnökkel a képviselőház méltóságai közt, s néhány főispánnal kinn a megyei közigazgatásban. Igazán nem irigyeljük tőle ezeket a sikereket, melyeket elért anélkül, hogy számbeli ereje akár kinn az országban, akár benn a parlamentben növekedett volna. Végre is az alkotmányvédelemben becsületesen kivette a maga részét, s ha a koalíció ebben a harcban sikereket ért el, a néppárt is hozzájárult ezek kivívásához. De azért igazán jogosulatlanok kell tartanunk azt az önérték-túltengést, amelyben a néppárt szenved. Az az ismeretes gyermekmese ismétlődött meg politikai életünkben, amely arról szól, hogy mikor a madarak repülő-versenyt tartottak, az ökörszem a sas szárnyai alatt várta be, míg a madarak királya felvitte őt a

legmagasabb régiókba, s aztán pihent erővel még magasabba repült és elvitte a győzelem pálmáját. De azért senki sincs, akit ez a siker tévedésbe ejtett volna és ma is tudja mindenki, hogy a sas jobban tud repülni, mint az ökörszem.

A néppárt is a koalíció szárnyai alatt szépen felemelkedett a magasba, de azért senkivel sem tudja elhitetni, hogy ezt a nagy utat a maga erejével tette meg, s hogy programjának belső igazsága és faszczináló ereje az, ami számára a sikert meghozta.

Éppen azért neveléséges és boszantó az a szerep, amit két év óta játszik. Folyton azon erőlködik és mesterkedik, hogy a koalíció tengelyévé tolja magát. Benn marad a koalícióban, élvezve a kormánypártiság politikai előnyeit, de azért időről-időre egyenesen a kormány és a koalíció ellen dolgozik. El akarja hitetni, hogy ereiben az ifju, a tettevagyó vér pezseg, mely a kormánypárti jármot nehezen szokja meg és a cselekvési szabadság után áhítozik. Pedig éppen ez az, ami nem igaz. Egyszer papot választott a hitközség. Mindenki foltozó varga volt az, aki hangosan ócsárolta s aki ellene szavazott. Választás után elment a megválasztott pap a vargához s megkérdezte tőle, mit akart, miért korteskedett és szavazott ellene, mikor az egész község, a legokosabb és legtekintélyesebb emberek is reászavaztak. A varga nevetve válaszolta. Ha én is a többivel szavaztam volna, ha

szépen meghuzom magamat a többség árnyékában, akkor a tiszteletes ur nem is tudta volna, hogy a világon vagyok. Tudtam, hogy nem fogom megakadályozni a megválasztatását, nem is akartam megakadályozni, de azt akartam, legyen tudomása arról, hogy vagyok, s ime ezt a célomat el is értem.

Igy akarja a néppárt is az országgal, a koalícióval és a kormánnyal tudatni, hogy ő is van, s hogy ő nem quantité negligible. Ezt a célját el is éri, de azért mégis csuf szerep az, amit játszik. A kormánynak és a koalíciónak amugy is nehéz a helyzete. Nagy frivolitás kell ahhoz, hogy ezt még a néppárt is sulyosbítja, anélkül, hogy ennek az eljárásának konzekvenciáit levonná. A leg-
elemibb politikai tisztesség követeli meg, hogy addig, míg a néppárt ki nem lép a koalícióból s míg elnöke és vezére tagja a kabinetnek, addig a párt a maga egészében és minden egyes tagja külön-külön is ne támadja orvul és hátba a kormányt, ne okozzon neki ok nélkül nehézségeket és ha vannak óhajai és jogos követelései, vagy méltányos panaszai, azokat ne nyílt parlamenti ülésen tálalja föl gaudiumára a koalíció és a mai kormányzat minden rosszindulatu ellenségének. Mert ha nem mondjuk is, hogy az összes óhajai teljesíthetlenné, s az összes panaszai alaptalanok, ezek vizsgálatába ezuttal nem is bocsátkozunk, gondolja meg, hogy a kormány alatt aknázza alá a talajt. És éppen ezért olyan jeleneteket, mint a néppárt ma is inszcenált, a koalíciónak a leg-

Szerelm és kötelesség.

Írta: Simon Vilmos.

(Utánnomás Vilmos.)

Halmágyi Péter aránylag nagyon fiatal korban lett a „Sirály” parancsnoka. Alig volt harminczöt éves, amikor kinevezését megkapta, mely megváltotta a legunalmasabb szolgálatok egyikétől. Addig ugyanis egy kisebb szállítóhajó parancsnoka volt, mely épületefákat szállított az északafrikai partokra. Habár tonnatartalomra a „Sirály” sem volt nagyobb, de mint személyszállító hajó, mely a dalmát partokon bonyolította le a forgalmat, a tengerészéletet mégis mozgalmasabbá és változatosabbá tette. Látott embereket maga körül, akikkel eszmecserebe bocsátkozhatott s akikkel kedve szerinti társalgást folytathatott. Eddigi állásában csak durva, tudatlan matrózok vették körül és ha egy kis szellemi táplálékra áhítozott, előszedte könyveit és olvasott folyvást, amikor a szolgálat megengedte. Magába szedett rengeteg tudományt, mely azonban holt töke volt, amíg a „Sirály” parancsnokságát át nem vette. Amikor először kelt útjára a „Sirály” fedélzetén, mely telve volt előkelő kirándulókkal, úgy érezte magát, mint aki dohos pinczéből hirtelen a friss levegőre lép. Szinte kéjjel szívta magába ezt az új levegőt, melynek tisztítóereje után oly sokszor vágyódott az északafrikai partokon.

Mint a hajó parancsnoka, az étteremben az

asztalfőnél ült s megnyerő társalgási modorával egy csapásra meghódította az utasokat. Különösen a nőknek tetszett nagyon s nem egynek szeme akadt meg a kapitány daliás termetén.

Mikor a hajó a nyílt tengerre ért s az utasok elszéledtek a fedélzeten, két női utas a hajó párkányához támaszkodva következő beszélgetést folytatta:

— Látad, Mariskám, — mondta az egyik, pisze orru kis szöke, — majd felíalt téged a szemével. De azt meg kell adni, hogy szép szeme van.

A másik leány, nyulánk, magas termetű, egykedvűen vont a vállát.

— Igazán nem figyeltem meg. Különben sem érdekel, hiszen te tudod a legjobban, hogy gyűlölöm a cigányarcu férfiakat.

E pillanatban elhaladt mellettük a kapitány és a nyulánk, magastermetű leány arca hirtelen lángvörös lett.

— Mariska, Mariska, — fenyegette meg újával a másik, — arcod rózsái elárulják, hogy mégsem idegenkedsz te oly nagyon a cigányarcu férfiaktól.

Osztrovay Mariska legyőzte zavarát s a világ legközömbösebb hangján válaszolt:

— Következtetéseid ma nagyon, nagyon unalmasak. Talán jobb is lesz, ha félbehagyjuk a vitakozást.

És a szép leány duzzogva sietett el barát-nőjétől.

Késő délután volt már, amikor a piszeorru

szöke leány ismét a fedélzetre jött. A nap már közel volt a tenger felszínéhez, melynek zöldeskék hullámairól kápráztató fényben verődtek vissza a napsugarak. A távoli láthatáron sötét felhőként emelkedtek ki a tengerből a kopár Albán-hegyek, mintegy jelezve, hogy a „Sirály” már végeztéljához közeledik.

A fiatal leány szemlátomást gyönyörködött az előtte fekvő panorámában, mely az „Adria” legfestőibb részét rögzítette eléje, a Dalmát partokat naplementekor. Elmerengését élénk vitakozás szakította félbe.

Nem mert hinni szemének. Közvetlen a parancsnoki hid mellett álltak Osztrovay Mariska és Halmágyi kapitány. Az ő büszke barátja, ki néhány óra előtt még oly ellenszenvvel beszélt a hajó parancsnokáról. A hideg vonások, melyek oly parancsoló büszkeséget kölcsönöztek gyönyörű fejének, eltűntek arcáról, csak mikor barátját meglátta, igyekezett rendes magatartását felvenni.

— Képzeld csak, édesem, — mondta erőltetett közömbösséggel, — azon vitakozunk a kapitánnyal, hogy a szerelm uralni bírja-e a kötelességtudást.

— Tudod, édesem, — folytatta mintegy mentegődve, — annyit olvastam a tengerészek kötelességtudásáról, hogy kíváncsi voltam Halmágyi kapitánynak nézetéről. Bár nem vagyok valami nagy emberismerő, nekem mégis úgy tetszik, hogy ez a mi kapitányunk a tengerész-kötelességtudásnak a megtestesülése.

erélyesebben kell visszautasítania, s értesítésére adni a néppártnak, hogy a koalíció ajtóit nyitva vannak azok számára, akik nem érzik benne jól magukat.

Budapest, július 2.

A képviselőház holnap, pénteken, délelőtt 10 órákor ülést tart, amelyen a végrehajtási novella tárgyalását folytatja. Napirendre van tűzve a birtokrendezésről szóló törvényjavaslat is.

A főrendiház holnap, pénteken, délelőtt 10 órákor ülést tart, amelynek napirendjén gróf Zselénszky Róbertnek a múlt ülésben előterjesztett indítványának megindokolása és a képviselőháztól átkerült törvényjavaslatok állanak.

Návay és Rakovszky. A képviselőház tegnap ülésének végén az elnök Návay Lajos és a felszólaló Rakovszky István alelnökök között támadt összeütközésnek ma az ülés elején egy kis folytatása volt. Már az ülés előtt hosszabban tanácskozott Wekerle Sándor miniszterelnök Návay Lajos alelnökkel s később Ugron Gábort is bevonták a beszélgetésbe, amelynek az volt a célja, hogy megállapítsák, hogy Návay tegnap helyesen mondta ki a mai napirendre vonatkozólag a Ház határozatát. Erre azért volt szükség, mert már az ülés előtt híre járt, hogy a néppárt részéről Návayt meg fogják támadni. A hír igaznak bizonyult, Beniczky Ödön éleshangú felszólalása és a határozatképesség megállapításának kérése volt a bevezetése ennek. Amikor aztán a konstátált határozatképesség miatt Návay Lajos az ülést tizenöt percze felfüggesztette, Rakovszky István a folyosón amellet igyekezett hangulatot csinálni, hogy most már egyáltalában ne folytassák a végrehajtási novella tárgyalását. Utalt arra, hogy híre szerint Günther Antal igazságügyminiszter olyan átmeneti intézkedésekhez hajlandó hozzájárulni, amelyek a törvény rendelkezéseit csak egy év múlva léptetik életbe, most tehát felesleges a javaslatot sürgősen letárgyalni. A függetlenségi párt részéről erre az okoskodásra azzal felelték, hogy ezzel csak Návay alelnökön akarja magát megbosszulni Rakovszky.

Igaz — felelte Rakovszky — Návay ellen is megy a dolog. De vannak komoly érveink is a képviselőház túlterhelése ellen. A végrehajtási novellát különben is csak akkor fogadjuk el, ha ezek a halasztó rendelkezések kimaradnak belőle. Ilyen értelemben az ülés végén rövid, de igen éles beszédet is mondott. A részletes tárgyalás során a hu-

szonhetedik szakaszhoz módosítást is fog benyújtani, amelyet a néppárti képviselők is aláírtak. Politikai körökben sokat beszéltek a néppártiak állásfoglalásáról, amelyet szintén a fuzió dolgára vezettek vissza. A néppárttól tudvalevőleg ismételtlen híresztelték, hogy most mindenféle kellemetlenkedésekkel fog igyekezni magának kellő helyet biztosítani a fuzióban. Návay Lajos alelnök különben ma kijelentette, hogy az elnökség kebelében a letárgyalandó javaslatokat illetőleg nem történt megállapodás, kötelességének tartja a Ház határozatait értelmében járni el s elnökölni fog, amíg a Ház tanácskozásait folytatja.

A szeszdó Ausztriában. Bécsi tudósítók jelentése szerint a képviselőházban ma azt beszéltek, hogy a kormány elállt eredeti tervétől s nem ragaszkodik a szeszdójavaslatnak a színet előtt való letárgyalásához. Beavatott és illetékes részről ezzel szemben úgy értesül a Neue Freie Presse, hogy ez a híresztelés nem felel meg a valóságnak. A kormány most is megmarad amellet, hogy a szeszdójavaslat még a nyári szünet előtt letárgyalandó s bár ismeri az akadályokat, mégis bizik benne, hogy tervét megvalósíthatja.

Az Interparlamentáris magyar csoport ülése. Az Interparlamentáris Unió magyar csoportja ma délután négy órákor a képviselőházban gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatási miniszter, elnök vezetése mellett ülést tartott, hogy egyrészt tanácskozzék és végleges megállapodásra jusson a magyar csoportnak Berlinben szeptember hó elején tartandó interparlamentáris konferencián való részvételére nézve, másrészt pedig meghallgassa Nagy Emilnek a referációját a Conseil Brüsszelben tartott előkészítő munkálatairól. Az ülésen résztvett Günther Antal igazságügyminiszter is.

Gróf Apponyi Albert üdvözölte a megjelenteket, röviden jelzi a tanácskozás tárgyát és bejelenti, hogy a berlini konferenciára a magyar csoport tagjai sorából eddig már harminczan jelentkeztek. Kívánatosnak tartja, hogy a konferencián minél impozánsabb számban vegyenek részt. Ezután Dessewffy Arisztid titkár a csoport új tagjait jelenti be. A napirendre áttérve, Nagy Emil jelentést tesz a berlini konferenciát előkészítő tanácskozásokról, amelyeket Brüsszelben tartottak s amelyeken ő a magyar csoport képviselőjében résztvett. Előadja, hogy az angol és amerikai csoport áldozatkészsége biztosította egy állandó titkári iroda szervezését, amelynek élére a berlini konferencia fog rendes fizetéssel ellátott titkárát választani, aki minden idejét a központi iroda vezetésének szentelve, az unió működésében az egyes konferenciák tartása között is a folytonosságot fenntartja. Foglalkoztak azután Brüsszelben a londoni konferencia azon határozatának végrehajtásával, hogy minden egyes

csoport képviselői hassanak közre, hogy az unio céljaira saját államuk rendes költségvetésében egy bizonyos összeget szavazzon meg. Polit Mihály kérde, hogy a konferencia programja meg van-e már állapítva, másrészt pedig felvilágosítást kér arra nézve, hogy az Interparlamentáris Unio és a Hágai Conferencia között van-e állandó érintkezés, vagy bármilyen összeköttetés és minő formában? Dessewffy Arisztid titkár közli, hogy a konferencia programja már nyomtatásban megjelent, azt a tagoknak már elküldötte, gondoskodni fog azonban annak újból való kinyomatásáról, hogy az új tagok is megkaphassák és a napirendre tűzött kérdésekkel foglalkozhassanak. Nagy Emil Polit kérdésére megjegyzi, hogy az Interparlamentáris Unio a hágai konferenciával összeköttetésben és formális érintkezésben nincs, de nem is lehet, mert az unio az egyes parlamentek tagjainak nemzetközi jellegű egyesülete, amelynek ma még semmi hivatalos jellege nincs, míg a hágai konferencia a szuverének megbízottaitól alakuló és bizonyos időközökben tanácskozó testülete, amelynek határozatai a nemzetközi jog fontos tételét dekretálják. Gróf Apponyi Albert az unio viszonyát a hágai konferenciához akként precizirozza, hogy a hágai konferencia a hatalmak diplomáciai képviselőinek összejövetele, amely bizonyos megállapodásai után a nemzetközi jogot alkotja és fejleszt, míg az Interparlamentáris Uniónak jogalkotó hatalma nincsen, az tisztán egy szabad egyesülete a különböző parlamentek tagjainak, amely igen kicsi kezdetből aránylag nagyra nőtte ki magát és amelynek kétségtelenül erkölcsi befolyása van a hágai konferenciára is. Nagy Emil bejelenti még azt, hogy a Conseil ülésén elhatározták, hogy a berlini konferencia megtartása előtt öt nappal újból ülése jönnek össze, amelyen véglegesen megállapodnak azon kérdésekre nézve, amelyek a konferencia napirendjére ki vannak tűzve, de még konkrét javaslatokkal elő nem készítették. Ezután az értekezlet megbizta az elnököt, a titkár és Nagy Emil, hogy intézkedjenek mindazon kérdésekben, amelyek a magyar csoportnak a berlini konferenciára utazásából kifolyólag felmerülhetnek.

A városok háztartása. A városi képviselők részéről kiküldött háztartási bizottság ma délelőtt Hollo Lajos elnöklésével a képviselőház miniszterelnöki fogadó-terében ülést tartott. Jegyzővé Szász Józsefet választották meg. A gyűlésen jelen volt Wekerle Sándor miniszterelnök, Hartl Sándor belügyminiszteri tanácsos, Petrogalli Oszkár, Csizmazia Endre, Szász József, Halász Lajos és Pécs Miklós.

Hollo Lajos elnök a városok ideiglenes segítését helyesnek tartja. Kéri azonban a fizetési módokat megállapítását. A végleges rendezésnél figyelembe kívánja venni a területi arányozást, amit a vármegyékben a közigazgatási bizottságok elkészíthetnek s előterjeszhetnek a minisztériumban. Kívánja továbbá az állami hozzájárulás mértékének megállapítását, amit ő állandó évi segítésben tartana legalkalmasabbnak; a hozzájárulás összegét tíz millióra tervezné. Ezt a segitést törvényhozási uton ki-

— Nos és mi az ön nézete, kedves kapitány ur, — fordult nagy kíváncsisággal a szőke leány a kapitányhoz.

— Igazán nem tudok erre feleletet adni. A kötelességtudást belém oltották már, mint kis gyermekbe, de szeretni eddig még nem volt alkalmam.

A kapitány hangjában volt valami, ami önkéntelenül is felköltötte a részvétet Osztrovay Mariskában.

— Hagyjuk abba ezt a témát, — mondta több komolysággal, mint ahogy szándékában volt s azért mosolyogva tette hozzá:

— De megígéri, ha egyszer olyan helyzetbe kerül, hogy e kérdés fölött döntenie kell, értesít minket, hogy melyiknek adott előnyt — a szerelemnek, vagy a kötelességtudásnak.

Kis időre e párbeszéd után a „Sirály“ végcéljához ért, közvetlenül az est beállta előtt. Az utasok azzal az ígérettel váltak el a „Sirály“ parancsnokától, hogy visszatérőben ismét az ő hajóján fognak utazni.

Négyzen tette meg az utat a „Sirály“ a Dalmát partok hosszában, míg Halmágyi kapitány ismét üdvözölhette hajója fedélzetén Osztrovay Mariskát és barátnőjét. A büszke leány most már nem volt oly tartózkodó a kapitány iránt és szívesen kereste a parancsnoki hid közelségét. Sőt egyszer megkoczkáztatta azt a kérdést is, hogy még mindig nem tud felvilágosítást adni Halmágyi kapitány a megvitatott témáról.

A fiatal tengerész ránézett nagy sötét szemével a leányra és szilárd hangon mondta:

— Tudom már, mi a szerelem s most már csak alkalom kell hozzá, hogy önnek határozatot mondhassak.

A kapitány szeme oly világosan beszélt, hogy Osztrovay Mariskának minden vére a fejébe szállt.

Halmágyi kapitány észrevette a leány zavarát s gyöngéden megfogta a kezét. Szólni akart hozzá, de éppen akkor közeledett feléjük a fiatal szőke leány, mire a kapitány közömbös dolgokról kezdett beszélni.

Ha Halmágyi kapitánynak az volt a kívánsága, hogy mentől előbb párhuzamot vonhasson a szerelem és kötelesség között, arra gyorsabban jött meg az alkalom, sem mint hitte volna.

Napleszálta után erős északnyugati szél kezdte felkorbácsolni az Adria vizét. Éjjeltől már valóságos orkánná nőtte ki magát a szélvihar és toronymagasságu hullámokat zudított a „Sirály“ oldalbordáira.

Halmágyi kapitány egykedvűen nézte a parancsnoki hidról a küzdő elemeket. Neki ez nem volt újság, látott ő már különbet. Egyszerre azonban iszonyu recesség hallatszott a vihar zúgásán keresztül s a „Sirály“ hatalmas teste előbb megrázkódott, aztán hirtelen feloldatra dőlt. Ugyanabban a pillanatban megkondul a fedélzet vészharangja s az utasok rémülve menekültek a fedélzetre. A hold teljes fényével sított a tengerre s mindenki láthatta, hogy a „Sirály“ szirtbe vágódott.

Halmágyi kapitány első gondolata Osztrovay Mariska volt s fejét vesztve akart az első osztályú fülkék felé rohanni. Már néhány lépést tett előre, amikor eszébe jutott, hogy neki kötelessége a parancsnoki hidon maradni és onnan vezetni a mentési munkálatokat, mert csak így mentheti meg azt, kiért most oly aggodalom fogta el.

Harsány hangja nemsokára végig zúgott a fedélzeten, mire a mentőcsolnakok egymás után ereszkedtek le a háborgó hullámokba. Az utasok hanyat-homlok akartak a csolnakokba rohanni, úgy, hogy a matrózok csak ökliükkel bírták a rendet fenntartani. Már két csolnak elindult bizonytalan utjára, amikor az egyikről velőtrázó sikoltás hallatszott. Halmágyi kapitány első szeme meglátta az egyik csolnakban Osztrovay Mariskát, amint kétségbeesetten int feléje, hogy meneküljön. Egy pillanatra elvesztette akaraterejét és rohant le a parancsnoki hid lépcsőjén, hogy megmentse életét. A fedélzeten sápadt arczeval rohant feléje a másodkapitány.

— Negyven harmadosztályu utas még a fedélzeten van, — jelentette harsánvan.

A másodkapitány jelentése ismét eszébe jutatta, hogy neki nem szabad távozni hajójáról, míg egy utas van a fedélzeten.

Visszarohant helyére, hogy teljesítse kötelességét. De arra nem maradt alkalom, mert a „Sirály“ szédítő sebességgel sülyedt a tenger mélyébe, parancsnoki hidján Halmágyi Péter kapitánynyal.

vánja szabályozni és a városok által befizetett adókból a városok által kívánja levonni. Városfejlesztési okokból ajánlja, hogy a vagyonátruházási ügyekben egy százalékos, mint városi rendezési alapot a városokra utaljanak át és mint ilyen kezeljék. Utána a bizottság Csizmazia Endre, Szász József és Petrogalli Oszkár felszólalásai után és Wekerle Sándor felvilágosításai után elfogadta alapul a Holló-féle tervezetet, melynek kidolgozásával az elnököt és a jegyzőt bízták meg. Az albizottság jelentését legközelebb a városi képviselők teljes ülése elé terjesztik.

Csendes izgalom.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, július 2.

Annak az ellentétnek, mely a tegnapi ülésen a két alelnök között oly meglepetésszerűen fölmerült, még ma is elég erős visszhangja volt. Beniczky Ödön néppárti képviselő tette szóvá a jegyzőkönyv hitelesítése alkalmából. Azt mondotta, hogy Náway második alelnök (a „második” körül kesernyés és gunyos megjegyzések ropkodtek) iogtalanul leczkértette meg tegnap Rakovszkyt és hogy a jegyzőkönyvben nincsen világosan föltüntetve, hogy a mai napirendre tulajdonképpen csak a birtokrendezésre vonatkozó javaslat van kitűzve. Az elnök Náway Lajos higgadtan jegyezte meg, hogy a napirendet tegnap helyesen állapította meg és ez a jegyzőkönyvben helyesen szerepel. A Ház hitelesítette is volna a jegyzőkönyvet, de a néppárt a határozatképesség megállapítását kérte; s miután százan sem voltak, az ülést föl kellett függeszteni. A szünet alatt élénken kommentálták a néppárt viselkedését és a két alelnök között való vírávony (bárha Náway ezt az elnöki székéből harmónikusnak mondotta) sok megjegyzésre adott alkalmat. Már-már azt hitték, hogy az ellentét élesebb formában fognak megnyilvánulni, amikor a néppárt hirtelen visszavonult és már nem kérte a határozatképesség megállapítását. Még csak Bozóky Árpád firtatta a „második” alelnök kifejezést, de nem tudott sok vizet zavarni.

Nyugalomban fogtak hozzá a végrehajtási novella tárgyalásának folytatásához. Ennek a novellának ma erős tüzet kellett kiállania. Még azok is, akik elfogadták, igen-igen megszólták. Nagy György közölgött sérelmet keresett és talált a javaslatban. Kelemen Samu szakszempontból kritizálta igen behatóan; egyes észrevételei a Ház általános tetszésével találkoztak, bárha nem fogadta el a novellát. Simonyi-Semadam Sándor, Németh Imre és Rakovszky István elfogadta; a két néppárti képviselő azonban csak bizonyos föltételek mellett hajlandó megszavazni.

Ezután a vitát holnapra halasztották és Szirmecsnányi György előterjesztette a gazdasági munkások sztrájkja dolgában a miniszterelnökhöz intézett interpellációját. Erről lapunk más helyén számolunk be.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött délelőtt tíz órakor. —

Elnök: Náway Lajos.
Jegyzők: Szirmecsnányi György és Hamnersberg László.
Az elnök: Az ülést megnyitja.
A jegyzőkönyv fölvonása után.

A két alelnök.

Beniczky Ödön: A jegyzőkönyv nem tükrözi világosan a tegnapi ülést, a napirend megállapításakor történt dolgokat, mert a második alelnök ur arra vetette tegnap elnöklésének a súlypontját, hogy másokat inkollégiális és tapintatlan módon...

Fölküldetés: Micsoda második alelnök? Miért dolog ez? Miért degradálja? (Nagy zaj.)

Beniczky Ödön: Inkollégiális és tapintatlan eljárást vet az elnök Náway Lajos szemére.

Az elnök: Nem engedem meg ezt a hangot! A

képviselő urat rendreutasítom! (Zajos helyeslés.) Ez nem módja a kritikának!

Beniczky Ödön: A tegnapi határozat nem döntötte el világosan, mondotta, vajjon a mai ülés folytatni fogja-e a végrehajtási novella tárgyalását, vagy csak a birtokrendezési törvényjavaslatot veszi tárgyalás alá? (Zaj. Élénk ellentmondások a függetlenségi pártban.)

Bozóky Árpád: Nagyszerű testvériség!
Nagy György: Mondtam, hogy csak magukra kell őket hagyni, összevesznek tüstént! (Zaj, derűtlenség.)

Beniczky Ödön: Indítványozza, hogy a jegyzőkönyvet javítsák ki a tegnapi határozat igaz értelmé szerint, az erről való határozás előtt azonban kéri a Ház határozatképességének a megállapítását. (Nagy mozgás, kitérő lármá.)

Fölküldetés a függetlenségi pártban: Ez már kötekedés. Igazán nem járja!

Az elnök: A képviselő urnak valóban joga van, hogy a határozatképesség megállapítását kéri. Ezt el is rendelem. A jegyzőkönyv hűen és tisztán tükrözi a tegnapi történeteket, ezért kérem változatlan hitelesítést. (Élénk helyeslés a függetlenségi és alkotmánypártban.)

(Ezután a jegyzők megszámlálják a jelenlevő képviselőket s Szirmecsnányi György jegyző jelenti, hogy mindössze ötvenhárman vannak jelen.)

Az elnök megállapítja, hogy a Ház nem határozatképes. Az ülést negyedóra felülig függeszti.

Szünet után Náway Lajos alelnök újból megnyitja az ülést.

Beniczky Ödön: A jegyzőkönyvre vonatkozó indítványát visszavonja (Zaj.)

A Ház a jegyzőkönyvet változatlanul hitelesíti.
Bozóky Árpád a házszabályokhoz kér szót. Bizonyítja, hogy nincs első, vagy második alelnök, hanem csak egyenlőrangú alelnökök vannak. A koalícióban levő pártok egymás boszantására használják ezt a megkülönböztetést. (Zaj.) Mivel ez a játék nem illik a Ház méltóságához...

Zajos fölküldetés a függetlenségi pártban: Ez játék, értelmetlen játék!

Bozóky Árpád... Kéri az elnököt, szüntesse meg ezt a czimkkel való boszantgatást. (Zaj.)

Az elnök: A képviselő ur nagy ellensége a czimknek, vegye hát örömmel tudomásul, hogy az alelnökök sohasem törekedtek czimbelli megkülönböztetésekre. Mi lelkiismerettel teljesítjük kötelességünket és az ilyen fölszólalások nem zavarják meg a fönnálló harmóniát. (Zajos helyeslés a függetlenségi és az alkotmánypártban. Zaj és derűtlenség a balpártban.) Bejelentem a Háznak, hogy hozzájárultam ahhoz, hogy Szirmecsnányi György sürgős interpellációját terjeszsen elő az ülés végén, két órakor. (Helyeslés.)

A végrehajtási novella.

Ezután áttér a Ház a végrehajtási novella tárgyalásának folytatására.

Nagy György: Csak a tájékozatlanság veheti elene a javaslatnak, hogy hevenyészett, hirtelen munka. Nem járul hozzá az igazságtügyi bizottságnak ahhoz az álláspontjához, hogy a szellemi munkásoknak csak a szükséges könyveit és eszközeit kívánja mentesíteni a foglalás alól. Részletesen vázolja, hogy minő fönyökságokra és képtelenségekre vezetne az, ha a végrehajtóra volna rábízva annak megitélése, hogy milyen könyvek szükségesek valakinek tanulmányai és működése folytatásához. Kívánja, hogy állítsák vissza a miniszteri tervezetnek azokat a szavait, amelyek szerint könyv egyáltalában nem foglalható le szellemi munkásoknál. (Helyeslés.) Sürgősi továbbá, hogy a magyar kereskedőket vegyék ki az osztrák bíróságok illetékessége alól. Ebben is meg kell szüntetni a kapcsolatot ezzel a fertőzött országgal.

Az elnök: Tessék megválogatni a kifejezéseket!

Nagy György: Megválogattam, még sokkal súlyosabb kifejezés is jogosult volna!

Az elnök Nagy Györgyöt rendreutasítja.

Nagy György ezután az otthon védelmét sürgősi és kéri a minisztert, nyilatkozzék, mikor szándékozik az otthonról szóló törvényjavaslatot előterjeszteni? A nyugdíjtörvényt bírálja; azt mondja, ilyen buta törvény csak egy lelketlen ember koponyájában születhetett meg. A végrehajtási novella volna hivatalva arra, hogy a törvény pogány rendelkezéseit orvosolja, de e céljának nem felel meg. Sürgősi, hogy a nyugdíj egyáltalán ne legyen lefoglalható. (Helyeslés.)

Az elnök Farkasházyt kéri, legyen csendben.

Csepány Géza: Egy egész csoportból éppen az ellenzéki képviselőt figyelmeztetik!

Fenyvesi Soma: Véditek az alvezérteket!

Hoffmann Ottó: Bűszkébbek vagyunk rá, mint ti Ugron Gáborra!

Muzsa Gyula: Vigyázzatok, mert Ugron kijelentette, hogy ezután minden okvetetlenkedést karddal fog elintézni!

Hoffmann Ottó: Állunk elébe! (Zaj.)

Nagy György: Méltányosabb intézkedést kíván az elvált nő tartásdíját illetően, továbbá árverési csarnokok fölépítését sürgősi. Követeli a végrehajtási kérvény elhárítását. (Zajos helyeslés.) A kiscgazdát, kisciparost, kereskedőt, minden becsületes munkást meg kell védelmezni a pusztító embertelenségtől. Ha azon-

ban egy esztendőre teret nyitnak a végrehajtási razziának, akkor egyenesen a törvényhozás itéli halálra a kisemberek egész tömegeit. Abban a hitben, hogy az igazságügyminiszter ezt a pusztító esztendőt nem bocsátja az országra, elfogadja a javaslatot. (Élénk helyeslés.)

Kelemen Samu: Szociális érdek, hogy az adós pörére vetköztetése lehetetlenné tétessék. Am arra is vigyázni kell, hogy a törvényhozás ne nyisson utat annak a felfogásnak, hogy a szót, kötelezettséget, szerződést nem kell teljesíteni. Polemizál az előadóval s azt mondja, nem az a cél, hogy megvédjék az adóst, hanem hogy kiegyenlitsék az érdekelentéteket. Azok számára, kik az élet szükséges eszközeit, ruhát, élelmiszert hiteleznek, korlátozni kell az adós mentességét. A hitelnek kétségtelenül a becsület az alapja, mint a hazaszeretnek, ám ha kényszerítő eszközök nem nyújtanának garanciát, megszűnne a fizetés, mint ahogy megszűnne a haza iránt való köteleességek teljesítése is. (Zaj.) Jogi szempontból bírálja a kérdést.

Olay Lajos: Nem jogi probléma ez, hanem szociális kérdés!

Kelemen Samu: Nem tudja megérteni, miért élvezzen bárki is mentességet szociális jelszóval az ellen a hitelező, vagy károsult ellen, aki szegényjogon perel.

Olay Lajos: Az csak kivételes eset!

Kelemen Samu: Leglényesebb kifogása a javaslat amaz intézkedése ellen irányul, amely a tizenkét holdnyi föld fundus instrukcióját kivonja a foglalás alól. Ez az új rend azt fogja előidézni, hogy a gazdának egyenesen a birtokára mennek rá, nemcsak egyenes tartozásért, hanem a kezesi minőségéből eredt adóssággért is. A birtokok úgy meglesznek terhelve, hogy az otthoni nyugdíj meg se lehet majd valósítani. (Zaj.) Az uszorosok karmai közül nagyjában már kiszabadította a törvényhozás a kiscgazdákat, de ez csak a hitelintézetek révén volt lehetséges; a novella vissza fogja kergetni a gazdákat az uszora karjai közé. A kérdés megoldása az volna, ha fundus instrukciót az ingatlan tartozéknak mondanák ki. Szól a kereskedők fontosságáról, amelylyel kötelezettségeiknek megfelelnek. Ez azért van, mert igen hatásos kényszerítő eszközök lebegnek fejük fölött. Ezeknek a kényszerítő hatásoknak a meglazítása alá fogja szállítani a hitelt. A végrehajtási eljárásról szólva, kijelenti, hogy az ügyvéd közbenjárását a végrehajtásoknál egyáltalában nem tartja helyesnek és fentartandónak. (Zajos helyeslés.) Nincs az a tatárjárás, amely az ügyvédi kar erkölcsi tehetőségének annyit ártott volna, mint a végrehajtásban való működés. (Helyeslés.) Kívánja, hogy a lefoglalt dolog a megbecsült értékben szabad kézből is eladható legyen; sok kártól, szegénytől volnának ezzel megkímélve az adósok. (Helyeslés.) Az utóajánlati határidőt harmincz napban kívánja megállapítani. Az átmenet kérdésében meglepőnek tartja, hogy annak szabályozását a javaslat a végrehajtó hatalomnak kívánja átengedni. Ez a gyakorlat sebet ütne az alkotmányon. Ebben a formájában nem fogadja el a javaslatot.

A rituális eskü.

Simonyi-Semadam Sándor: Ha hibája van a javaslatnak, ez az, hogy nem szünteti meg azt az állapotot, hogy a tönkrement adósok nem fizetnie a pert, a végrehajtót, az ügyvédet, a bérkocsist, a becsült, az újságot s a kincstárt! (Élénk helyeslés.)

Fölküldetés: S az uszorást is!

Simonyi-Semadam Sándor: Ha Kelemen helytelennek tartja, hogy az ügyvéd résztvesz a végrehajtásban, nagy igazságot mond ki. (Helyeslés.) Föl kell venni olyan intézkedést, hogy ügyvéd egyáltalában nem működhet közre a végrehajtásban. (Élénk helyeslés.) Államosítani kell a végrehajtókat!

Csepány Géza: Őket is el kell törölni. Foglaltjon az irnok, a joggyakornok, az ügyvéd! (Zaj.)

Simonyi-Semadam Sándor: Be kell hozni a végrehajtást szenvedőre nézve az esküt, de úgy, hogy vallási esküt tegyen.

Mezősi Vilmos: El kell törölni az esküt!

Szokoly Tamás: És be kell hozni a szakszervezeti esküt!

Simonyi-Semadam Sándor: Nem kell megijedni a tömjéntől!

Olay Lajos: Sokan élnek belőle!

Simonyi-Semadam Sándor: Már azok, akik! Itt Budapesten a végrehajtást szenvedők legnagyobb része hunczut! (Derűtlenség.) Ezekre nézve kötelezővé kell tenni a rituális esküt. (Élénk helyeslés a néppártban.) Szóló csak rövid haladékok adna a lejárt követelések bejelentésére, de a törvény életbeletételek határidejét nem halasztaná el. Határozati javaslatot nyújt be: utasítsák az igazságügyminisztert, hogy az otthon védelméről szóló törvényjavaslatot még ebben az esztendőben terjeszse a Ház elé. (Helyeslés.) Elfogadja a javaslatot.

Németh Imre: A magántisztviselők érdekében a foglalás körül ugyanazokat a szabályokat kéri életbeletélni, amelyeket a köztisztviselőkre nézve terveztek. A mai törvény szerint egy ezer koronás tartozás alkalmat nyújt az ügyvédnek, hogy a havi részleteket költség címén mindenestől megtartsa magá-

nak. A tartásdíjak tekintetében azt az intézkedést sürgeti, hogy a tartásra kötelezett fizetésére előre rávezethessék a foglaltsát. (Helyeslés.) Elfogadja a javaslatot.

Rakovszky István: Voltak olyan felszólalások, hogy elfogadom a javaslatot, de bent maradok a pártban. Tehát az ellenzéki kecske is jóllakik, a kormánypárti káposzta is megmarad. (Nagy zaj.) Ő és elvbarátai csak azzal a feltétellel fogadják el a törvényjavaslatot, ha Simonyi indítványát magáévá teszi a miniszter. (Nagy zaj.)

Felkiáltások a balpárton: Mi lesz a koalícióval? (Folytonos zaj.)

Rakovszky István: Elmondja a javaslat történetét. Azért hozták ide ily lázas sietséggel s kergeve a Házat, ezt a javaslatot, mert azt mondták, hogy rendkívül sürgős. Ezt a szót és pártja akceptálta. Nézetük szerint ilyen nagy és fontos dologban, szociális érdekű kérdésben ingadozni nem volna szabad. (Zajos helyeslés a néppárton. Wekerle Sándor miniszterelnök belép a terembe, Rakovszky elhallgat, élénk derűtlenség.) A miniszterelnök ur most kérde beszédem tartalmát, nem akarom zavarni. Az a nagy író, akire Kelemen Samu hivatkozott, azt mondja, hogy a takarékpénztár arra való, hogy az erősekkel szemben megvédje a gyengét. (Zaj.) Vajon a kartelláló bankokat is ez vezeti-e? (Nagy zaj.) Midőn azt látják, hogy még ily fontos törvényjavaslat parlamentti tárgyalásába is oly mélyen belenyulnak azok az érdekek, amelyekkel szemben védeni akarják a szegény népet, a szót és elvbarátai nem fognak beleegyezni abba, hogy a törvény életbeléptetésének határidejét kitolják. (Zajos, hosszas éljenzés a néppárt részéről. Nagy lármá.)

Ezután Szmrecsányi György interpellált a gázgyári sztrájk dolgában. Az interpellációt és az arra adott választ más helyen közöljük.

Az ülés félháromkor végződött.

A t. Házból.

I. Körültekintés.

Wekerle Sándor miniszterelnök korán jelenik meg a képviselőházban. Szükség van rá, hogy minden oldalra körülnézzen és számbavegye a tisztelt Ház családja népét. A gyermekek egy része, mintha gilisztás lenne. Egyik-másik a jó puhán vetett ágyban is nyugtalanul forgolódik. A rakoncátlanabbak örömeiket lelik abban, ha testvéröccsüket megcsiphetik. A nagyobbak cserebogarat dugnak az igazgató-tanító kalapjába. Aztán meg a tanári kar is veszekszik. A tanári kar, amelyik arra való lenne, hogy az osztálytanítók tőle szerezzenek jó példát, olyan csinosan összegabalyodik, hogy a nebulók hasukat fogják nevetniükben. Tehát Wekerle, mint főtanfelügyelő, meg mint rektor magnifikusz, eljött rendet csinálni.

Milyen zürzavar van itten! Rakovszky megcsiklandozta Návay Lajost. Návay paprikát tört a Rakovszky orra alá. Egyik alelnök főbb elnök akart lenni a másik alelnöknél és ők egymást kölcsönösen rendreusították. És most következnek a boszu. A néppártiak kimutatják, hogy Rakovszky tulajdonképpen elsőbb alelnök, mint Návay, mivelhogy megválasztása alkalmával sokkal több szavazatot kapott, tehát inkább Rakovszky diktálhat Návaynak, mintsem ő Rakovszkynak. Viszont a Návaysták hangoztatják, hogy nekik a pártjuk nagyobb és hogy a legtekintélyesebb politikai újságírók már rég elhatározták, hogy Rakovszky Istvánt második alelnöknek fogják nevezni még az elgázolási rovatban is. És most a néppárti Beniczky Ödön éppen Návay Lajost nevezi második alelnöknek és a zsurnaliszták karzatán úgy kacagnak, mint hogyha czirkusz lenne.

Wekerle tehát sorra kezel a nehezményes férfiakkal. Egyik perczben egy függetlenségit emel magához, aztán leteszi és egy néppártit vesz fel, majd az alkotmánypárttal cseveg és egy percz múlva a nemzetiségiek egészségi állapota felől tudakozódik. Legörömostebb egyiknek is, másiknak is azt szeretné mondani:

— Nem lennétek szivesek megpukkadni, hogy vége legyen ennek az érzékenykedési kabaretnek, a rigó lépjen rá a májátokra!

Azonban sok nevezetes hivatása mellett

neki állandó feladata a veszekedők kibékítése, az ellentétek kiegyenlítése és a félreértések megszüntetése. Eszerint tudomásul veszi, hogy a néppárti Beniczky Ödön a Ház határozatképtelenségének a konstataálásával akarta bebizonyítani a párt harcra készségét, de azt is tudomásul veszi, hogy Beniczky csak privát diligenziából tette azt, amit tett, gróf Zichy Aladárral, a néppárti miniszterrel nem is találkozott és hogy Rakovszky István igazán nem tehet róla, ha a párt sorompóba áll az ő megvédelmezésére. Továbbá Beniczky nem fog névsorolvasást követelni, mert hisz tulajdonképpen Beniczky is egy kedves jó fiú, akit vagy kenyérré kellene kenni, vagy aki mindenféle hájjal meg van kenve.

Wekerle megsimogatja a borzas néppártiakat:

— Most már, kis lázongók, megmuttatátok, hogy mit tudtok, hát legyetek csendesesen.

— Igen — feleli Rakovszky — de három a táncz és a magyar monda úgy tartja, hogy háromszor fizet vissza mindent Ludas Matyi.

— Hát mit akartok? — kérdezi gyanakodva Wekerle.

— Ez az affaire el van intézve — feleli Rakovszky — tehát egygyel előbb vagyunk. Most a második következik: egy kis ellenzékeséget csinálunk a végrehajtási javaslatnál Günther ellen, de inkább Kelemen Samu ellen. Hogy amit előbb nem akart Günther, de akart a Samu és aztán akart Günther, miután úgy kívánta Samu, azt mi most csak azért se akarjuk, hanem olyat kívánunk, amit Günther se akart, Samu se akart és a végén mindakettőnek akarnia kell.

— Én sokat értek sok beszédből — vélekedik Wekerle — de úgy gondolom, hogy nem egészen világos a beszéd. Mit kívánsz?

— Egy határozati javaslatot csinállok, amelyik boszantani fogja Güntheréket is, Samuékat is...

— És neked örömet szerez?

— Nü ná! — felel Rakovszky.

— Akkor hát csak beszéld meg Güntherrel.

És Rakovszky megbeszéli Güntherrel, hogy meg fogja boszantani és Günther mit tehet egyebet, belemeleg az ízletbe, hadd legyen egy kis színjáték és a végén görögütizes béke.

Eddig rendben volnánk. Igen, de a harmadik táncz még hiányzik. Návay tegnap megboszantotta Szmrecsányi Györgyöt is, akit amikor közbeszólásokkal zavargott, felrendelt a jegyzői székbe. Tehát Szmrecsányinak is módot kell adni, hogy megmutassa a hatalmát. Szmrecsányi interpellálni fogja Wekerlét a gázgyári bajok miatt és Wekerle feleljen. Hogy akiket a sötétség lovagjainak neveznek, a néppártiak György vitéze, követelje a világosságot. Wekerle ebbe is beleegyezik és Szmrecsányi interpellál és Wekerle felel és az ülés végén mindannyian ott vannak, ahol a mádi felperes, tudniillik a végrehajtási novella általános vitáját nem fejezték be és a vakáció még nem érkezett el.

Mert minden csak pukkasztásra megy. S minél alaposabban végzi valaki a körültekintést, annál inkább tapasztalja, hogy az pukkad legjobban, aki utoljára pukkad.

* * *

II. A kétés kerületek.

Akármenyre bizonytalan is a helyzet, a képviselők azt biztosra veszik, hogy őszszel és télen a választói reformról szóló törvényjavaslattal fog kelleni foglalkozni. És hol a választókerületek kikerekítése miatt, hol más körülmények folytán sorra tippelnek minden mostani képviselőre, hogy kinek lesz kerülete, kinek nem lesz.

Ezenkívül azonban a tréfás ijesztgetések is napirenden vannak. Egyik erdélyi képviselőnek

névjegyeket csináltattak ily megjelöléssel: „X. Y a megszüntetendő kerület képviselője.” A másiknak telegrammot küldtek ezzel az aláírással: „A beolvasztandó választók.” (Elég sok szalonját megették.)

Az ötletek közt egyike a legügyesebbeknek a Korda Andor találmánya.

Ő elővette Horthy Bélát, a tenkei kerület képviselőjét, aki mint festőművész is igen előnyösen ismeretes.

— Te Béla, — mondja neki, — meg akard-e tartani a kerületedet?

— Igen.

— Hát akkor én megmondom neked, hogy miképpen érheted el célodat.

— Le fogsz kötelezni vele. Halliuk!

— Tehát, — mondja fontoskodóan Korda Andor, — fessd le magadnak a kerületedet és tartsd meg emlékül.

Alkudozások a horvátokkal.

— Egy horvát képviselő cikke. —

Budapest, július 2.

Már a szeszadó-javaslat tárgyalása előtt hírül adtuk, hogy a horvátokkal alkudozások folytak, a melyeknek az volt a céljuk, hogy a szeszadó-javaslat lehető gyors elintézését ne akadályozzák. A kompromisszum-tárgyalások, a melyek e részben eredménynyel végződtek, azonban tulmentek ezen a határon és foglalkoztak az egész horvát konfliktus megoldásának kérdésével is. Ezekről a tárgyalásokról Zagorác Izván horvát jogpárti képviselő, a zágrábi „Hrvatska” mai számában hosszabb cikket közöl, amelyben így mondja el az alkudozások történetét:

Az akció a néppártból eredt. A felek között eleinte csak magánbeszélgetések történtek, később már formális konferenciára ültek össze. A magyar országgyűlési pártok egy-egy képviselőt küldtek ki, a horvát jogpárt négy taggal képviseltette magát. Összesen három értekezletet tartottak. A magyarok már eleve is biztosították a horvátokat, hogy ügyüket a lehető legnagyobb méltányossággal fogják tárgyalni és hogy szándékuk mindenekfelett a közeledés elérése. A tanácskozásokon a következő megállapodásokra jutottak:

A mostani horvát kormányt egy ideiglenes váltsa fel. Az új bán első kötelessége lesz kijelenteni a horvát országgyűlés előtt, hogy az 1874. évi törvény értelmében a horvát országgyűlésnek felelős, tehát nem exponens. A bán másodsor ki fogja jelenteni azt, hogy Magyarország és Horvátország között állami közösség van. Harmadsor, hogy a nyelv kérdés nem tartozik a regnikoláris deputációk elé, mert ezen kérdés már a magyar-horvát kiegyezési törvény értelmében megoldást nyert. Az a kérdés pedig, vajon a Magyar Államvasutak állami, vagy magánvállalatot képeznek-e, a magyarok iránti tekintetből ugyan a regnikoláris bizottság elé utalandó, de ott határozottan a horvát álláspont érdekében döntendő el.

Ezek azok a pontok, amelyek alapján a tárgyalások a magyar pártokkal és a kormánnyal folytatandók.

A horvátok a magyaroknak memorandumot adtak át, amelyben kérik, hogy a kormány az esetleg létrehozandó békét adminisztratív uton szentesítse, sürgetik az általános választói jog életbeléptetését és az ezen az alapon elrendelendő új választást, kívánnak számos új törvényt és a gazdasági osztályban néhány reformot.

A magyar képviselők ezeket nem elleneztek, de hangoztatták, hogy pontosan állapíttassék meg az új kormány hatásköre, hogy az általános választási jog ne veszélyeztesse az állami közösséget, meg hogy az új kormány jórésben a régi nemzeti pártból alakuljon meg.

A horvátok erre dr. Wekerle Sándor miniszterelnök személyét érintő követeléssel állottak elő. És itt megakadt a tárgyalás. A kérdést a jogpárt a horvát-serb koalíció köre elé terjesztette, ahol

külön gyűlésben tanácskoztak róla és az eredményt írásban közölték a magyarokkal. A béketárgyalások ez idő szerint szünetelnek. A horvátok a maguk részéről a nyár folyamán újból fogják tárgyalni az ügyet és talán őszre eredmény is lesz.

Zagorácza a cikk végén bejelenti, hogy a napokban vissza fog térni a magyar-horvát béketárgyalásokra és rámutat majd Rakovszky Béla néppárti országgyűlési képviselő, meg gróf Zichy Aladár a király személye körüli miniszter, a néppárt elnökének szerepére, amelynek szerinte hivatalos jellege volt.

A horát-szerb koalíció holnap Zágrábban értekezletet tart, melyen a politikai helyzettel fog foglalkozni. Ez alkalommal szóba kerülnek ama magán-teremtésű megbeszélések is, melyek Budapesten a koalíció egyes tagjai részéről a konfliktus megoldása érdekében folytak. Az értekezlet meg fogja állapítani a népgyűlések sorozatát, melyeket a koalícióban egyesült pártok a szervezkedés érdekében a nyár folyamán tartani szándékoznak. A püspöki székek betöltésének kérdése egyelőre lekerült a napirendről. Bárány Pál bár megette ugyan már előzőleg előterjesztéseit a kinevezendő püspökök személye iránt, de a bécsi nuncius, Granito di Belmonte külsőben álló távozásá folytán ez előterjesztések függőben maradtak. Csak az új nuncius kinevezése után, mely az őszre várható, fogja a magyar kormány a püspökök kinevezésének ügyét a hivatalos utra terelni.

Prágai tudósítónk jelenti: Zágrábból az a hír jött, hogy a szerb-horvát koalíció tagjai részt fognak venni az e hó 12-én Prágában tartandó szláv kongresszuson. A koalíció megbízásából Supiló és Presic fognak Prágába utazni. A pétervári nagyszláv kongresszuson ugyanők fogják képviselni a koalíciót s kívülük Pétervárra várják Babic Iván, dr. Vinkovits és Surmin képviselők is.

Budapest, július 2.

Szentelés előtt. A legfelsőbb szentesítés alá terjesztendő törvényjavaslatok átvizsgálására a házszabályokban előírt bizottság holnap, pénteken délután négy órakor a képviselőház elnöki tanácskozó termében ülést tart, amelyen a legutóbbi időben a törvényhozás részéről letárgyalott törvényjavaslatok kerülnek átvizsgálás alá. Ezek között vannak az elemi népiskolai oktatás ingyenességéről, a közegészségügy rendezéséről, a büntető-törvénykönyvek és a büntető-perrendtartás kiegészítéséről és módosításáról, az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetéről, több nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről, az államasutak hálózatán szükséges építkezési beruházásokról, több helyi érdekű vasut engedélyezéséről, továbbá a szeszadóról, a Budapest székesővárosban és környékén állami költségen létesítendő munkaházakról és az országgyűlési képviselőválasztások felett való bíráskodásról szóló törvény hatályának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatok. A végrehajtási eljárás módosításáról s kiegészítéséről és a birtokrendezést és különösen az urbéri elkülönítést, arányosítást és tagosítást tárgyozó különböző régi törvények módosításáról szóló törvényjavaslatok, miután ezeket még a képviselőház nem tárgyalta le, csak a jövő hét végén fognak szentesítés alá kerülhetni.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Pestmegye központi választmányá ma délelőtt Fazekas Agoston alispán elnöke alatt ülést tartott, amelyen tárgyalták az országgyűlési képviselőválasztók 1909. évi ideiglenes névjegyzék ellen beadott felszólalásokat. Előadó Morlin Adorján jegyző volt. A központi választmány összesen 294 felszólalást intézett el, a következő városok és községekben: Békásmegyér, Budakalász, Piliscsaba, Tinnye, Üröm, Aszód, Püspökhatvan, Vác, Verseg, Budakeszi, Kiskunlaczháza, Makád, Szigetsép, Szigetujfalu, Tököl, Czinkota, Rákospalota, Újpest, Kispeszt, Monor, Nagykáta, Tápiószőlő, Jászkarajenő, Kocsér, Zagyvarékas, Alsódabas, Erzsébetfalva, Örkény, Dunaegyháza, Solt, Kiskörös, Dusnok, Kiskunmajsza, Kunszentmiklós és Páhi

Francziaország viszonya Németországhoz.

— A revál találkozás után. —

Berlin, július 2.

Németország vezető emberei most körülbelül a strucz taktikáját követik. Homokba temetik a felüket, hogy ne lássák a veszedelmét. Az angol diplomácia leleményessége, mely Németország izolálására vezetett. Berlinben nagy gondokat okozott. Különösen a reváli találkozás szült nagy elkeseredést a porosz fővárosban.

Németország nem régen ugyanezt a csapdát állította Angliának, melybe most önmaga esett bele. Akkoriban, amikor Németország egy hatalmas szövetség élén uralta Európa külpolitikáját, Berlinben bizonyos jóakaró lenézéssel kezelték Franciaországot. Mennyire másképpen áll ma a viszony a két hatalom között. Németországban egyszerre felfedezték, hogy a francia gyűlölet náluk már csak amolyan mumus, melynek már csak azok hódolnak, kiknek látókörük csak az orrukig terjed. Nem kisebb lapok, mint a „Berliner Tagblatt“ és a „Frankfurter Zeitung“ vezető helyen kívánják ezt konstatálni.

A francia nemzetről most úgy nyilatkoznak Berlinben, mint az európai béke egyik fő támaszáról. Hivatkoznak arra, hogy Franciaország 1870. óta már többször, nagy áldozatok árán biztosította a békét; így a fasodai eset után és legújában a marokkói kérdésben az algezirási egyezség révén. Akadnak már Németországban olyanok, kik kiméletlenül megtámadják azokat az uiságokat, melyek a reváli találkozás idején azzal gyanúsították Franciaországot, hogy Németország izolálására törekszik és ily módon háborút provokál. Sőt, ami alig hihető, dicsérik a francia sajtó magatartását, mely a német lapok kirohanásaira oly mérsékelt magatartást tanusított. Pichon külügyminiszter beszédéről, melyet az „Alliance démocratique“ bankettjén mondott, valóságos dicsőimuszokat zengenek ezek az urak. Pedig a miniszter nem sokkal többet mondott, mint amennyit az óvatos diplomaták mondani szoktak, még akkor is, amikor már odahaza köszörik a szuronyokat.

A pökhendi hang, melyhez eddig szokva voltunk Berlinben, ha Franciaországról volt szó, tehát alaposan megtompult. A német diplomácia tehetetlensége csendes embereket csinált azokból, kik még nem is olyan régen előbb kardjukra vernek, ha szólni akartak. Algezirász volt az első állomás, amelynél a német gőg súlyos vágást kapott. Pedig Vilmos császár a konferenciát megelőző marokkói utazása alkalmával ugyancsak a karóhoz kötötte az ebet. Azóta a berlini diplomáciát sok csalódás érte és ha Vilmos harci riadója meg is harsan néhánha, az emberek most már inkább mosolyognak rajt. Pedig még néhány év előtt, amikor a hatalmas imperátor a messzi Keletre küldte Németország „Pánczélosult öklét“, amint ő hajóhadát nevezte, hogy véres boszut álljon egy barbár nemzet, híres beszéde, melyben katonáinak megparancsolta, hogy nem kellenek foglyok, mily rémületet okozott egész Európában. Azóta azonban változtak a viszonyok és változtak az emberek és Berlinben is egész más hurokat pengetnek. Még Franciaországot is dicsérik, ami legfőbb bizonyítéka annak, hogy a reváli találkozás milyen mély benyomást keltett Berlinben.

KÜLFÖLD.

A perzsa forradalom.

— A sahi birodalmában minden csendes. —

Budapest, július 2.

Teherán utcáin már minden csendes. Az utolsó napok véres eseményeitől megrémült lakosság részvétlenül fogadja a sahi rendeleteit, melyeket nevében Liakov ezredes bocsát ki. Liakov orosz kozák-ezredes, akit a sahi tudvalevőleg az összes csapatok főparancsnokává és Teherán főkormányzójává nevezett ki, ma hirdményt tett közzé, amelyben szigorú büntetés terhe mellett megtiltja a fegyver viselését s kijelenti, hogy azokat, akik a katonákat sértő szavakkal illetik, szigorúan meg fogja fenyíteni. Liakov egy másik hirdményében rendezi az utca-tisztítást, a kenyér és hus eladását és még a bérkocsik állóhelyeit is megjelöli. Ezek az intézkedések nagyon elkeserítették a lakosságot. Hir szerint Liakov a kozák-dandárt ötezer főre akarja fölemelni; az ehhez szükséges pénzt a tej- és cukoradó fogja szolgáltatni. Az orosz kormány hozzájárult ennek az adónak behozatalához, holott még nemrég tiltakozott ellene, azzal a megokolással, hogy ez az adó kárt tesz az orosz kereskedelmi érdekeknek. A sahi elmozdította Zil-es Szultán herceget a sirászi tartomány kormányzó állásától. Az új miniszteriumot még nem nevezték ki. Azt hiszik, hogy a sahi új választásig több új szerződést fog kötni Oroszországgal. A sahi most bőven rendelkezik pénzzel. A táviró-igazgatóság ötvenezer tománt, a vámhivatal pedig tízezer tománt bocsátott rendelkezésére a pénzügyminiszter közvetítése nélkül. Tebriszben tegnap nagy zavargás és véres összeütközés volt, amelynél mind a két részről nyolcvan ember esett el. Az oroszok nagyon meg vannak rémülve s az orosz bank kirablásától félnek. Az orosz konzul több kozákkal fölkereste a forradalmárok táborát s az ellenségeskedés megszüntetését kérte. A lakosság torlaszokat épített, de azóta legnagyobb része meghódolt a sahnak. Zil-es Szultán herceg még mindig nem mer a sahi ellen nyíltan föllépni. Csapatái utközben fosztogattak s azután szétosztottak.

Edvárd király és a sahi táviratváltásáról a Daily Express a következőket jelenti: Az angol király egyik táviratában arra kérte a perzsa uralkodót, hogy az angol követtség által nyújtott menedékjog ellen való esetleges tiltakozását a szokásos diplomáciai uton juttassa tudomására. Az angol király azt mondta továbbá, hogy a sahi nyilvánvalóan nincsen abban a helyzetben, hogy fővárosában az emberek életét biztosítsa és hogy ily körülmények között az idegen kormányoknál szokás, hogy azoknak, a kiknek életét veszedelem fenyegeti, menedéket nyújtson.

Szebasztopolból jelentik, hogy számos tengerésztest, háromszáz tengerész és tüzér elindult a Kaspi-tenger felé, ahol az orosz flottához fogják őket beosztani. Ezeket az intézkedéseket azért tették, mert nem lehetetlen, hogy az orosz csapatok Perzsiában közbe fognak lépni. Az orosz újságoknak megtiltották, hogy ezekről a katonai intézkedésekről említést tegyenek.

A Daily Express értesülése szerint a sahi egyenesen Edvárd királyhoz fordult panaszszal, amiért a teheráni angol követtség menedéket adott politikai lázítóknak. Edvárd király sir Edvárd Grey utján táviratilag azt válaszolta, hogy ez az ügy a diplomácia dolga, de feltűnő, hogy a sahi a saját fővárosában nem tudja az emberéletet megfelelő intézkedésekkel biztosítani s ilyen körülmények között természetes, hogy a külföldi követtségek menedéket adnak az illető államok veszélyeztetett alattvalóinak.

Az angol alsóház ülésén több, a perzsi állapotokra vonatkozó interpellációkra adott válaszában Sir Edward Grey külügyi államtitkár kijelentette, hogy a Perzsiára vonatkozó kérdések a király reváli időzése alkalmával alig kerültek szóba, a mennyiben pedig ily kérdésről mégis tárgyalások folytak, ezek csakis a házárd viszonyokra, továbbá kereskedelmi ügyekre vonatkozhattak. Perzsiá belügyekre vo-

natkozó kérdések ismételt tárgyat képeztek az angol és orosz kormányok közt folyt tárgyalásoknak.

Grey államtitkár folytatva, kifejté hogy a teheráni angol ügyvivő jelentése szerint európaiakat nem fenyegeti veszély.

A Reichsrath ülése. A ruthén egyesületek üldözésére vonatkozó sürgős javaslat tárgyalása során a belügyminiszter kijelentette, hogy az erre vonatkozó adatokat beható vizsgálat tárgyává fogia tenni és a törvény értelmében megteszi a megfelelő lépéseket. A lengyel szónokok utaltak a szóbanforgó egyesületek agitációira, míg a ruthének az egyesületek áldásos működését vázolták. A legközelebbi ülés holnap.

A tisztviselői fizetések végrehajthatlansága. Bécsben az osztrák képviselőház igazságügyi bizottsága a tisztviselői fizetések végrehajthatlan részének nagyobb összegben való megállapítására vonatkozó kormányjavaslat tárgyalása során elfogadta Liebermann képviselő indítványát, amely a végre nem hajtható fizetés maximumát 1900 korona helyett 2400 koronában, a nyugdíjakét 1200 korona helyett 1500 koronában állapította meg és a közzolgálatban, valamint állandó jellegű magánalkalmaztatásban levő tisztviselők fizetéseit illetőleg pedig annak csak harmadrészét tartja lefoglalhatónak.

A szerb kormányválság. Az ó-radikálisok táborában felülkerekedett a békülésre nem hajlandó áramlat, amely nem is hederit a skupsztina munkaprogrammja tekintetében eddig folytatott tárgyalásokra s hallani sem akar arról, hogy később alakuljon meg a koalíciós kabinet. Velimirovics azt a kérdést intéz az új-radikálisokhoz, vajjon hajlandóak-e a kormánynak megszavazni a költségvetést és az osztrák-magyar kereskedelmi szerződést minden ellenszolgáltatás nélkül. Az új-radikálisok visszatartották ezt az ajánlatot és így a válság megoldásáról szó sem lehet.

Péter király a palotába hívatta az új-radikálisok egyik vezérét, Markovicsot és kijelentette neki, hogy maga kívánja az apanage kiküszöbölését a költségvetésből, de ennek fejében elvárja az új-radikális párttól, hogy tegye lehetővé a válság megoldását és szavazza meg a kereskedelmi szerződést, őszszel azután a koalíciós kormány keresztülviszi az általános választásokat. Markovics azt felelte a királynak, hogy az új-radikális pártnak ilyen ajánlatot még nem tettek s ez felette meglepte a királyt, mert az ó-radikális párt úgy informálta őt, hogy a válság elhuzodásának egyedül az új-radikális párt az oka.

A kormánypárt delegátusai azt ajánlották az új-radikálisoknak, hogy alakítsanak koalíciós kormányt, amennyiben a nyári ülésszakban elintézhették a költségjavaslatot, valamint a kereskedelmi szerződést és ezután skupsztinát október 1-ig el lehetne napolni. Ilyképen az új választások feleslegessé válnának. A két fél delegátusai ma este tíz óraker kezdtek meg ezen terv tárgyalását.

Az orosz flotta újjászervezése. A csár tegnap Chomjakovot, a дума elnökét kihallgatáson fogadta. Chomjakov a kihallgatáson azt a benyomást nyerte, hogy a flottahitelek elutasítása a дума által nem fog újabb konfliktust előidézni és nem fogják amiatt a дума hazafiságát sem kétségbevonni, mert érthető, ha a дума a csuzimai szorosban történetek után nem mert ilyen nagy összegeket a tengerészeti minisztérium kezére bízni. Ellenben Chomjakov a csárral folytatott beszélgetéséből azt vette ki, hogy Gucskov fellépését a nagyhercegekkel szemben tapintatlanságnak érzik. Ezek után az oktoberisták a flotta kérdésében ismét hátrabak lesznek, bárha többen, a дума felhatalmától tartva, már készek lettek volna a flottahiteleket megszavazni.

A mexikói zavargások. Montereyből jelentik, hogy Mexikó egész északi részében kihirdették az ostromállapotot és körülbelül száz várost és falut kormánycsapatok szálltak meg. Az elnök parancsára minden elfogott fölköltöt kihallgatás nélkül agyonlőnek. Némely helyeken a csapatok borzasztó kegyetlenséggel jártak el és nagyon sok ártatlan embert is agyonlőttek, csak hogy a kormány által minden egyes lázadóért kitűzött harmincz dollár jutalmat megkapják.

A maczedóniai reform. A Reuter-ügynökség értesülése szerint a kontinensen elterjedt ama hír, amely szerint a maczedón kérdéstről külön orosz és külön angol javaslat fog megjelenni, alaptalan. Oroszország és Anglia az általuk helyesnek tartott reformtervet teljes egészében, mint az érdekelt hatalmak tervezetét fogják közzétenni. Ami magát a tervet illeti, már csupán egyes részletek formulázása van hátra. Ennek kivételével a tervezet kész.

Maczedóniából érkező és megbízható jelentés megerősíti azt a hírt, hogy az ottani csapatok között az ifjú török agitáció erősen elharapódzott. A Kritschewba kiküldött vizsgáló bizottság megállapította, hogy az ott meggyilkolt monastiri rendőrbiztos Hilmi pasának meghitt embere volt és nem görögök, nem is bolgárok, hanem törökök lötték agyon. A vizsgáló bizottság tagjai fenyegető levelet kaptak, hogy életükkel fognak lakolni, ha nem hagyják abba az eljárást.

Sötét bűnök.

— Az Eulenburg-pör tárgyalása. —

Budapest, július 2.

Lassu tempóban halad az Eulenburg-pör tárgyalása előre. Amint a napok mulnak, a herceg egyre több gyengeséget és idegességet árul el, úgy, hogy kétségesnek látszik az, hogy vajjon sikerül-e az egész pört lefolytatni.

Ma a bíróság Bernstein igazságügyi tanácsos vallomásával foglalkozott s ez szenvedélyes jelenetekre adott alkalmat a herceg részéről.

Ma érkezett híreink ezek:

Eulenburg herceg védői azt a taktikát követik, hogy iparkodnak azoknak a tanuknak a vallomását neveltséges színben feltüntetni, akik a herceg ellen vallanak, másokét azzal próbálják megdönteni, hogy megvesztegetetteknek és befolyásoltaknak tüntetik fel őket, egyes tanukról azt állították, hogy szellemileg gyengék, de némelyekkel szemben ez az eljárás nagyon merész volna, ezekben az esetekben próbálják elcsavarni a vallomás értékét azzal, hogy bizonyára személyben tévednek a tanuk, lehetséges, hogy közvetlen tudomásuk van eféle üzemlekről, de összetévesztik a herceget valaki mással.

A mai tárgyaláson Bernstein igazságügyi tanácsos tanuvallomására került a sor. A vád vele akarja megvilágítani az objektív tényállást és a herceg ama vallomásának szószentíri szövegét, melyet eskü alatt tett a Moltke-Harden-pörben, majd Bülow hercegnek Brand szerkesztő ellen indított pörében. Aztán az egész ügyről részletesen beszámol Bernstein, akinek mint Harden védőjének, alkalmá volt a Moltke-Harden-pörben teljes alaposággal megismerkednie a herceg ellen támasztott vádakkal. Bernstein kihallgatása két óránál is tovább húzódott s $\frac{3}{4}$ -kor végződött. Utána Brandenburg törvényszéki jegyzőt hallgatták ki, aki annak idején a második Moltke-Harden-pörben az első Landgericht második büntető kamarája előtt a jegyzőkönyvet vezette. Emlékezetből idézte a hercegnek akkori vallomását, melyre esküt tett. Ez a kihallgatás mindössze egy negyed óráig tartott, akkor Eulenburg herceg kérte az elnököt, hogy adjon szünetet, mert ki van merülve és nem képes a tárgyalás menetét figyelemmel kísérni. Az elnök teljesítette a kérést és egy egész órai szünetet rendelt el.

Délután három óraker folytatták a tárgyalást s az elnök módot adott a vádlottnak, hogy tegye meg észrevételeit Bernstein vallomására. Eközben éles szóváltások és izgatott jelenetek fordultak elő. A herceg ideges rohamot kapott, egész testében remegett és erőteljesen hanyatlott vissza a hordágyra. Azután újból Bernsteint hallgatta ki az elnök s ezzel telt el a tárgyalás hátralevő ideje, sőt ma nem is végezték el Bernstein kihallgatását s holnap ismét ő lesz az első tanu.

Délután négy óraker a vádlottat levitték az automobillra s az elnök ma is megengedte, hogy sétakocsizást tegyen. Ezuttal Berlin külvárosain át tért vissza a herceg a Charitéba.

A nyilvánosság kizárásáról az Eulenburg-perben egy, az eljárás összes részleteit ismerő személyiség, valószínűleg maga Isenbiel főállamügyész, a „Lokalanzeiger“ egy munkatársa előtt következőleg nyilatkozott:

Aki sajnálja, hogy zárt ajtók mögött tárgyalnak, az nem tudja, hogy mi az, ami ott és pedig szakadatlanul szóba kerül. Eddig legalább úgy volt. Ez a Städele-per, vagyis ennek a pernek az a része, amelynek tárgyalásánál Münchenben az ajtókat szintén elzárták. Az a piszok, amelyet akkor felkavartak és tárgyaltak, képezi egyetlen témáját a jelenlegi tárgyalásnak. Nincs más téma és abban a pillanatban is, amikor már elhagyták, árnyát ismét újra beleveti a tárgyalásba. Mindez nem egyéb, mint a leggyalázatosabb nempi tévelygésekre vonatkozó állításoknak végtelen sorozata. Hogy ezek az állítások egyáltalán megfelelnek-e a valóságnak, hogy mennyi igaz, vagy nem igaz belőlük, ez tekintetbe jön a vádlottra, de nem a közérkölcösiségre nézve. Az erkölcsnek a nyilvános tárgyalás vagy indiszkréczió után a nyilvánosságra jutó részletek által való veszélyeztetését illetőleg teljesen közömbös, hogy az állított etévelyedések igazak-e, vagy nem. Vegye azt, amit ezen végzetes Städele-perre vonatkozó tudósítások csak sejtetni engedtek és képzelje el, hogy ezt a témát Berlinben bizonyítás alá helyezték, akkor el kell ismernie, hogy a nyilvánosság kizárását ebben az esetben nemcsak a törvény követelte meg, de valósággal jótétemény.

Elterjedt hírek szerint a tegnapi tárgyalásnak volt egy heves jelenete, amely Isenbiel főügyész és Wronker védő között zajlott le. A védő kérte Seitz müncheni tanár sürgős kihallgatását, mert a tanár sok évig ismerte a herceget és sohasem volt tudomása arról, amivel most vádolják.

— Ugy látszik, egész sereg ilyen tanut akar ideállítani a védelem — idegeskedett csipösen a főállamügyész. — Ilyen tanukat ugyan könnyű szervezni, de ezekre a vád képviselője nem helyezhet súlyt. Természetes, hogy a herceg titokban követte el azt, amivel vádolják s nem vitt magával tanukat.

A berlini mai estilapok értesülése szerint az Eulenburg tárgyalást a herceg betegsége miatt a legfontosabb tanuk kihallgatása után hosszabb időre el fogják napolni.

EGYHÁZAK.

— (A református felkészület és a törvényhozás.) A Református Lelkész-Egyesület által a törvényhozás működésének figyelemmel kísérésére kiküldött bizottság tegnap délután Hamar István teológiai tanár elnökölete alatt ülést tartott. A bizottság megállapodott a követendő eljárásokra és a működése körébe felveendő tárgyakra vonatkozólag. Végül jegyzőül dr. Kováts István budapesti segédlelkésszt választották meg.

— (A református teológia.) Bilkei Pap István, a református teológia igazgatója, értesítést közöl az akadémia jövő tanévére vonatkozólag. Azok, akik be akarnak iratkozni, megkeresésükkel az igazgatóhoz forduljanak, aki júliusban és augusztusban Dunaszentgyörgyön (Tolnamegye), azontul Budapesten (Kálvin-tér 7. sz.) tartózkodik. A második évet végzett hallgatók a teológiai alapvizsgálatot szeptember 8-9-én tartoznak letenni. Jelentkezni lehet szeptember 7-éig. Akik a vizsgát nem tették le, a harmadik évre nem mehetnek. A jövő iskolai év szeptember 12-én kezdődik meg és a beiratkozás szeptember 9. és 10-én tartják meg. A teológián tandíj nincs, hanem mindenféle alapokra összesen 17 korona 20 fillért kell fizetni. Felvételt és jótéteményért aug. 20-ig kell folyamodni az igazgatósághoz. A folyamodványhoz érettségi, orvosi bizonyítvány és keresztlevél mellékelendő. Részletes értesítőt díjmentesen küld az igazgatóság.

— (Protestánsok egy pápai brevé ellen.) A nógrádi ágostai hitvallású evangélikus egyházmegye közgyűlése, amelyen id. Laszkáry Gyula egyetemes felügyelő és dr. Baltik Frigyes püspök is részt vettek, Beniczky Árpád képviselő s Erk János főesperes elnöklésével foglalkozott a vegyes házasságokra vonatkozó pápai brevével. Dr. Sztranyanszky Sándor surányi felügyelő beszédet mondott, melyben azt hangoztatta, hogy a pápa által kibocsátott, a vegyes házasságból született gyer-

mekek törvényteleneknek való kimondását és a ve-
gyes házasságnak ágyassággá való minősítését tar-
talmazó encziklikája ellen fel kell, hogy emelje az egy-
házmegye tiltakozó szavát és kifejezze megbotrán-
kozását afelett, hogy a sötét középkorba illő, min-
den nemesebb emberi érzést sértő rendelkezések
a műveltség mai korában napvilágot láthatnak. Arra
kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy tiltakozó
indítványát juttassa el az egyházegyetem közgyű-
lése elé a kerület útján és kérje fel az egyházat
arra, hogy tegye meg a szükséges lépéseket és has-
son oda, hogy a magyar kormány részéről nem-
csak a protestánsok ellen irányuló, de a hazai tör-
vényeket és morált is mélyen sértő pápai rendeletre
a méltó válasz megadassék. A közgyűlés az indit-
ványt magáévá tette.

— (Az amerikai magyar reformátusok ügye.)
A református egyetemes konvent amerikai bizottsága
tegnap délután ülést tartott, amelyen többek között
báró Bánffy Dezső, Antal Gábor püspök, gróf
Dégenfeld főgondnok, dr. Baksa Lajos köz-
ponti előadó jelentek meg. Az ülésen dr. J. Good
teológiai tanár és Tomcsányi József, az ameri-
kai református egyház kiküldötteti beteriesztették
indítványukat, hogy mutasson a konvent módot
arra, miként lehetne a különböző egyházakhoz csat-
lakozott amerikai református gyülekezetek körében
együttműködést folytatni. A konvent meghallgatta
az amerikai egyház átiratát, érdemben azonban nem
döntött, amennyiben e fontos ügyben az őszi kon-
vent lesz hivatalosan dönteni.

A királynői foglalkozás.

Jószívű mamák, ha megsimogatják főnlőtt
leányaik selyemhaját, rendszeren azt szokták mon-
dani:

— Olyan szép, hogy megérdemelné, hogy
királyné legyen belőle.

A királynői állást valami igen irigylésremél-
tőnek gondolják, melynél jobbat gyermeküknek
nem is kívánhatnak. Hát lehetséges, hogy van
ennek a pozíciónak kellemes oldala is; sőt ez
valószínű is, mert a leányok nem igen szokták
kikosarazni a koronás főket. De vannak kellemet-
len mozzanatai is.

Ha például egy uri családban a férfi és fele-
ség úgy találja, hogy elég az istenáldásból, igen
rövid uton értesítik a gólyát, hogy szüntesse
meg látogatásait. Gyakran az orvos is közbelép
s igen szigorúan meghagyja a házasságnak, hogy
ne ereszkék be magukhoz a gólyát.

Mindez nem lehetséges uralkodó családok-
nál. Az orosz császárné már akkor, mikor férjhez
ment, igen gyöngye teremtés volt; mégis majd-
nem minden esztendőben ágyuszó hirdette, hogy
nagy öröm érte a császári családot. De, mert a csa-
ládi öröm csak leány volt, az ágyuknak megint
meg kellett szólalni; s szóltak mindaddig, míg
öt leány után fiut hozott a gólya a császárnak. A
császárné, ma már ugyiszólván a sir szélén áll; de
azzal a gondolattal élheti le hátralevő napjait,
hogy nem nyugodott meg addig, míg a fehér csár
birodalmának trónörökösét nem adott.

Az olasz királyné ugyanilyen mártírionon
ment keresztül. Mert a gólya eleinte következe-
tesen leányokat hozott néki, a haza szent nevé-
ben nem volt szabad megpihennie mindaddig,
míg fiut nem szült a világra. Hollandia királynője
leánykorában a legszebb teremtetések közé tar-
tozott. Ma romja hajdani szépségének; nem
egyéb, mint emberi roncs, mely össze-vissza
van vagdalva. Szegény még azzal sem vigasz-
talhatja magát, hogy ifjuságát és szépségét nem
eredménytelenül áldozta föl: meddő maradt.

A német császárnénak hat gyermeke van.
Ezt a számot azért kellett elérnie, mert a tizen-
harmadik században egy remete azt jósolta,
hogy az a Hohenzollern, aki 1900-ban uralkodni
fog, az utolsó Hohenzollern lesz. Vilmos császár
igen babonás ember; hisz a szellemekben és
jóslásokban. Hogy hát a tizenharmadik század-
beli remetét megzabolja, a feleségének alaposan
teljesítenie kellett hitvesi kötelességét. Boldogult
Draga királynéra még mindenki emlékezett;
hány törülközőt kötött magára ez a hölgy, hogy
boldogítsa a férjét, ha mindjárt ilyen csalafinta
módon is? S bizonyos, ha csak egyszer tudott
volna anya lenni, az a véres tragédia nem lát-
szódott volna le. Ha Erzsébet román királynét
megkérdezik, boldog-e, azt feleli, hogy nem az,
mert nincs gyermeke.

Szóval, a királynői foglalkozás nem tarto-
zik a legirigylésbreméltók közé; szenvedés-
sel, nagyon sok szenvedéssel van kikövezve
minden pillanata.

Élő nagy poétáink egyike (talán Endrődy
Sándor vagy Pósa Lajos) gyönyörű költemény-
ben éneklí meg azt a mérhetlen fájdalmat, melyet
boldogult Erzsébet királyné hordozott szívében.
Ez a királyi asszony, ez szenvedett igazán, mert
a lelkét mardosták kinok. A poéta itt is, mint
mindig, látnoki szemmel látta meg az gazságot:
a korona alatt mily sokszor lakozik az igazi szen-
vedés!

Mozgó képek.

Gáz-sztrájk.

Már régen várom, hogy ismét sztrájk legyen. Az
utóbbi években annyira hozzászóltam, hogy vagy az
egyik, vagy a másik iparágban, a munkások eme, vagy
ama branszában szüneteljen a munka, hogy már ros-
szul érzem magamat rendes, csendes viszonyok
között.

Most, hogy a gázgyár munkásai kimondták a
sztrájkot, szinte föléledek. Ugy érzem magamat, mint
amikor fülledt hőség után sűrű zápor lehűti, megtisz-
títja a levegőt. Meglehet, hogy ez érthetetlen. Nem
tehetek róla.

A város tele van a legkülönbözőbb híresztel-
ésekkel: Némelyek már meg is gyóntak, attól való
félelmükkel, hogy egy hatalmas gázrobbanás le-
vegőbe röpti őket. Mások meg vannak győződve,
hogy estére pokoli sötétségbe burkolózik Budapest
s hogy egymást fogják érni a gyilkosságok, rablások.

Vannak olyanok is, akik ennek a várt sötétség-
nek örülnek, mert hát sötétben „szabad a csók”.
Mintha bizony a csókolózás világos nappal tilos
lenne.

Hogy a gázgyári munkások iránti rokonszenve-
met kifejezhessem s hogy a sztrájkanya képét lát-
hassam, kimentem a „Zöld vadász”-hoz.

Stilszerűség szempontjából villamos helyett egy
gázlóra ültem és kinyargaltam. Már messziről élénk
és vig zsvajt hallottam, melyből — amint közelebb
értem — egy régi kedves nótá dallama és szövege
bontakozott ki:

Gázda uram, gázda uram
Adjja ki a bérem . . .

Feltűnt, hogy a népszerű vendéglő czégtábláját
így változtatták németre:

GAS-THAUS.

Ez a kellemetlen benyomás eloszlott, amint a
zsnofolt kértbe léptem. Megnyugodva konstatáltam,
hogy a sötétségről terjesztett hírek teljesen alaptal-
anok. Hiszen ezek a derék fiúk nemcsak szívesen
járulnak a világitáshoz, hanem maguk is illuminált
állapotban vannak.

Amint megpillantottak, szívélyesen üdvözöltek és
barátságosan invitáltak hol az egyik, hol a másik asz-
talhoz. Én egy bájos nőcske meghívását fogadtam
el. A kiscike világos gázszövetből készült nyáriás
ruhát viselt és mosolyogva nevezte meg magát:

— Gáz Ella vagyok.

— Ezt a szemei már elárulták — bókkoltam ud-
variasan.

Én egy kupicza kéjgázt hozattam, míg szép
asztaltársam málna-gazeuse-t szürcsölgetett. A
bátyja — legalább annak mondta magát — szintén
asztalunknál ült, de semmit sem ivott. Panaszkodott,
hogy erős gáz-sztrikus lázban szenved.

Ivás helyett szenvedélyesen fejtegette a sztrájk
jogosultságát. Elmondta, hogy a gyárban lei-gáz-zák
a munkásokat s hogy nagyon természetes, ha ezek,
akiknek gázcsövekkel van dolguk, gáz-csökönyösen
védelmezik álláspontjukat.

— Már Descartes is megmondta — kiáltott az
asztalra csapva — „cogito ergo sum”.

Majd hozzátette:

— Azzal gyanúsítanak beennünket, hogy nem
vagyunk hazafiak. Ez hitvány rágalom. Hát a gáz-
lángnak nincs tulipánalakja? Mi voltunk a tulipán-
mozgalom uttörői.

A kis Gáz Ella ezalatt elővette a kötését és
figyom ujjai közt szemléltetést nőt egy Auerharisnya.

Meg akartam ölelni, de ő félrehúzódt. Bátyja
korholólag szólt rá:

— Ugyan, ugyan, ne légy már olyan légszeszé-
lyes. Hiszen ez az ur jóbarátunk.

Nem akartam élére állítani a dolgot s látván,
hogy a sztrájkolók zöme egy pont felé sereglik, rá-
vettem asztaltársamat, hogy mi is menjünk oda. Mü-
kedvelői előadásra készültek. A színlap ortografiája
szerint az alkalomszerű „Koksz és Boksz” került
szinre, olyan fényesen, mint a világitás munkásaitól
el is lehetett várni.

Mire vége volt, egészen besötétedett. Kérde-
zősködtem:

— Hány óra?

— Bizony jó uram — felelték — nem szolgál-
hatunk . . . megállt a gázóránk.

Hazamenet tántorogtam. Csak akkor vettem
észre, hogy olyan részeg vagyok, mint a gáz-csap.

Rosta.

TÁVIRATOK.

A дума elnöke a császárné.

Pétervár, július 2. A császár tegnap fogadta
Peterhofban a berlini és konstantinápolyi orosz
nagyköveteket. A császár továbbá a дума elnöké-
nek a дума működéséről szóló jelentését hall-
gatta végig. Az elnök audienciája egy óra hos-
záig tartott. Az elnök igen nagy meglepéssel
nyilatkozott a kihallgatás lefolyásáról. A dumát
július közepén berekesztik és október végén
nyitják meg ismét.

A francia jövedelmi adó.

Páris, július 2. A mai minisztertanács a jö-
vedelmi adóra vonatkozó törvényjavaslattal
foglalkozott. A pénzügyminiszter ezután a kincs-
tári jövedelmekre vonatkozó törvény megbeszé-
lésére kiküldött bizottságba ment, ahol a kamara
által tegnapelőtt tárgyalt módosítás ügyében
szóltat fel.

A kamara, amely a jövedelmi adóra vonatkozó
törvényjavaslatot tárgyalta, 424 szavazattal 100 el-
lenében elfogadta a mai bizottsági ülésen elfogadott
módosító indítványt. Előzőleg a pénzügyminiszter
kijelentette, hogy a módosítás semmiképpen sem vál-
toztatja a javaslat eredeti szellemét.

Eltűnt basa.

Frankfurt, július 2. (Saját tudósítónktól.)
Szalonikiból táviratozzák a Frankfurter Zeitung-
nak, hogy Emver bej, Hilmi basa adiutánsa két
nap óta eltűnt. Attól félnek, hogy ifju-törökök
merényletének lett áldozata.

A finnországi választások.

Vyborg, július 2. A finn országgyűlési vá-
lasztások mindenütt nyugodtan folynak le. A
gyárak szünetelnek és a munkások körmenete-
ket rendeznek. A rendet seholsem zavarták.

Svédország és Kína kereskedelmi szerződése.

Peking, július 2. Ma irták alá a Svédor-
szág és Kína közt létrejött kereskedelmi szer-
ződést.

Közgazdasági táviratok.

		ju. 3.	ju. 2.
Newyork.	Buza	locobuza 98 ¹ / ₂	97 ¹ / ₂
		juliusra 97 ¹ / ₂	97
		szeptemberre 95 ¹ / ₄	94 ¹ / ₂
Tengeri	juniusra	—	—
	juliusra	79 ³ / ₄	79 ² / ₃
Csikagó.	Buza	juniusra —	—
		juliusra 86 ³ / ₄	85 ³ / ₄
Tengeri	juliusra	70 ¹ / ₄	69 ³ / ₄

New-York, jul. 2. Gyapot New-Yorkban helyben
11.50 (11.5 tegnap), gyapot augusztusra 9.67 (9.81)
gyapot októberre 9.38 (9.43), gyapot New-Orleansban
helyb 11³/₈ (11³/₈ petroleum stand withe New-York-
ban 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában
8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90),
petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, július 2. (Zárlat.) Zsir júliusra 9.25
tegn. 9.17, zsir szeptemberre 9.37. (tegnap 9.25), sza-
tonna short clear, 8.62 (tegnap 8.37), sertészsír szept-
emberre 15.05 (tegnap 14.87).

Az angol bank kamatlába.

Berlin, július 3. (Saját tudósítónktól.) A tőzsdén ma a leghatározottabban híresztelték, hogy az angol bank legközelebb ismét le fogja szállítani a kamatlábat.

A francia állami bank.

Páris, július 3. (Saját tudósítónktól.) Az állami bank heti kimutatása 8.170.000 franknyi aranycsökkenést és 3.400.000 franknyi ezüstcsökkenést tüntet fel.

Az orosz bankkamatlábát leszállították.

Pétvárvár, július 2. Az állami bank a leszállítási kamatlábat 1/2%-kal alábbszállította.

Az olvasóhoz.

Az új félév kezdetén új előfizetést nyitottunk az „Egyetértés“-re, a legrégebbi s legtekintélyesebb magyar függetlenségi napilapra.

Az „Egyetértés“ úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hű marad eddigi nagy múltjához, amely a magyar olvasóközönség előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományaihoz híven, eddig irányította, ezentúl is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzeti állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralkodásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés“ ezentúl is törhetetlenül és megújuló intenzivitással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyedül erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabbban és a legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar napilapot adjuk, amely úgy irányelveink szigorú betartásával, mint a napl események részletes és pontos feltárásával ezentúl is a vezető helyen fog állani.

Olvasóink az „Egyetértés Vasárnapja“ című, gyönyörűen kiállított mellékletet is megkapják vasárnaponként. Nyolcz oldalas, számos reprodukcióval tarkított mellékletünkön előfizetőink megtalálják a hét érdekességeit, a kül- és belföld nevezetes eseményeit. Kapnak ezenkívül elbeszéléseket, karczolatokat, színházi történeteket.

A magyar közönségnek az „Egyetértés“ a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentúl csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . .	2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . .	7 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Egész évre	28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

A gázgyári sztrájk.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 2.

Amint azt a tegnapi esti előjelek is mutatták, a gázgyári sztrájk dolgában a mai nap folyamán semmi újabb mozzanat nem történt. Katonák és rendőrök továbbra is pontosan teljesítik kötelességüket és kifogástalanul dolgoznak az utászkatonák. A katonák munkájával a gázgyárban nagyon meg vannak elégedve. A józsefvárosi telepen például száz katona teljesíti ugyanazt a munkát, amit négyszáz munkás végzett. A száz katona, noha a munkában nincsen gyakorlata, ugyanazt a gázmennyiséget termeli, amit a négyszáz gyakorlott munkás termelt. Akadtak közöttük volt gázgyári munkások is. Ma már valamennyi gázgyárban dolgoznak. A műszaki vezetők azt mondják, hogy egy pár nap múlva még száz katona sem kell négyszáz munkásnak helyettesítésére.

A gázgyár igazgatósága, mint azt már tegnap is megírtuk, jelentést tett a sztrájk kitöréséről a fővárosi hatóságának, amely tudomásul vette. A jelentés szerint a fővárosi világitása egy teljes hónapra biztosítva van. A gázgyár igazgatósága és a sztrájkoló munkások között eddig semmi közeledés nem történt. A gázgyár igazgatósága, amely humánus eljárásával elment a legvégső határig, nem enged álláspontjából.

A gyárak környéke teljesen nyugodt. A gyárakban működő műszaki katonákon kívül a zavargások elhárítására kirendelt katonaság és rendőrség helyezkedett el az épületek udvarán.

A munkásvezetők, akik ellen a munkások között is elkeseredett a hangulat, most a lámpagyújtogatókat akarják sztrájkra bírni. Hire jár, hogy ez a kísérlet, amelynek az a célja, hogy a városban sötétséget teremtsen, részben sikerült is. Azt mondják, hogy a lámpagyújtogatók még ma este teljesítik kötelességüket, de az utcai lámpák eloltását már nem végzik. Ezzel az eljárással a gázgyárnak anyagi kárt akarnak okozni. A gázgyár igazgatósága azonban számítva ezzel az eshetőséggel, gondoskodott arról, hogy a lámpák felgyújtását és eloltását rendőri fedezet mellett teljesíthessék. Azonkívül érvénybe lép Boda főkapitány ama rendelete, amely szerint a házmesterek kötelesek a felügyeletükre bízott ház előtti lámpákat meggyújtani.

Az elbocsátott huszonhét.

A gázgyár igazgatói a leghatározottabban tagadják, hogy a munkások bizalmi embereit akarták elküldeni. A huszonhét ember között csak néhány van, aki azelőtt a munkások bizalmi embere volt s mostani képviselőik közül egy sincsen közöttük. A legnagyobb részének soha semmiféle funkciója nem volt, viszont a volt bizalmi férfiak legnagyobb része ellen nem tett a társaság kifogást. Csak azokat az embereket nem akarták újra szerződteni, akiket a három év folyamán is többször el akartak már küldeni s akikről a munkások is elismerték mindig, hogy nem dolgoznak s a gyárban mindig zavart okoznak. De a kollektív szerződés sértetlen megtartása érdekében nem bocsátották el őket s a munkások mindig azt vitatták, hogy ezekről a dolgokról majd a szerződés megújításakor beszélnek. Így maradt függőben mostanig ez a kérdés.

A gyárakban alig tudják helyreállítani a sok rombolást és pusztítást, amit a munkások tegnap az utolsó pillanatban csináltak. Különösen a ferenctvárosi telepen okoztak sok kárt. A pincehelyiségekben, tüzházban, tisztító-helyiségekben kinyitották a gázcsapokat, nagyon sok csapot letrőtek. Csak véletlen szerencse, hogy a kiömlött rengeteg mennyiségű gáz nem okozott szerencsétlenséget.

A gyárban és a gyár körül.

Délben a Tisza Kálmán-téri gyárban egy sztrájkoló mutatkozott, de nem merete a kaput átlépni. Különben is a Tisza Kálmán-tér tele van

munkás-előőrökkel, akik arra vigyáznak, hogy nem mennek-e sztrájkolók a gyárba. Épp így a rendőrség is éberrel ügyel arra, hogy nem mutatkozik-e sztrájkoló a gyár környékén. Ezenkívül a gyárban a munkások minden lépéséről, mozdulatáról tudomással bírnak. Alig mulik el tíz perc, hogy Wolkenberg rendőrfelügyelőnek ne jelentenek a polgári ruhás rendőrök, hogy mi történik a sztrájkotányán és a gyárkörül utczákon.

Tizenkét óra tájban például hírül hozták, hogy százötven főből álló sztrájkoló csoport elhagyta a Zöld Vadászbeli sztrájkotányát és utban van a gázgyár felé. Mihajlics százados, a kivezényelt gyalogság parancsnoka azonnal intézkedett, hogy egy szakasz katona álljon készenléthe. Később azután kiderült, hogy a sztrájkolók visszafordultak, amire a katonák ismét lepihenhettek.

Egyébként a katonák nagyon vidáman vannak s főleg az utászok látják el nagy kedvvel munkájukat. Eddig semmiféle baleset nem történt, mindössze két napszámos-munkát végző baka égette meg a kezét. A katonák jókedve általában mindenkinek feltűnt. Örülnek a változatos munkának és a rendkívüli pótléknak, ami elég tekintélyes, négy-hat korona fejenként. Ellátást is kapnak a katonák s hogy jobb kedvük legyen, három-három deczi bort. Ezt eleinte nem akarta megengedni a kapitányuk, de később, amikor déltájban már nagyon melegre fordult az idő, ebbe is beleegyezett. A tiszték szintén a gyárban ebédelnek, mert a telepet egy percre sem hagyják el.

Egy óraker munkásváltás volt, éppen úgy, mint máskor. A katonák egy része pihenni tért s a kemenczékhez egy másik csoportjuk került.

A gázgyár légszusz készlete sokkal nagyobb most, mint bármikor az utóbbi időben.

A Zöld Vadászban.

A tegnapi esti nyomott hangulatot ma reggel s az egész nap folyamán növekedő jókedv váltotta fel. A kerthelyiség variété deszkáin a Marseillaise és gyújtó szocialista dalok hangzottak, az asztalok mellett pedig mámoros munkások hallgatták a harmónika szavát a szünetek alatt. A munkások soraiból szónokok emelkedtek föl s türelemre, kitartásra buzdították őket. A sztrájkolók feleségei egymásután szállingóztak befelé, délben hozták az ebédet s betolták a gyermekkoszikát is. A délután folyamán nőttön-nőtt a kedv, nem is lehet csodálni, hiszen szakadatlanul gurultak be az utcáról a nagy söröshordók. Kardnyelők, vásári komédiások, hétköznapi büvészek gondoskodtak a szórakoztatásról s szedték az elvtársak krajezárjait. Az egész kerthelyiségnek olyan képe volt, mintha szolid majális zajlanék le ottan. Hogy ilyen hamar megváltozott a hangulat, az annak a hírnek tulajdonítható, hogy estére várják a szolidáris lámpagyújtók sztrájkját is, meg a vas- és fém-munkások is megígérték, hogy ha nem adják meg követeléseiket, ők is abba hagyják a munkát. A sztrájkotányáról nem eresztenek el a bizalmi férfiak egyetlen embert sem.

— Hová mész? — kérdik attól, aki távozni akar.

S csak akkor eresztik el, ha valami elkerülhetetlen dolguk van.

A kapunál és benn a helyiségben egyébként a rendőrök vigyáznak a rendre és nyugalomra. Rend és nyugalom pedig úgy is van, a munkásoknak minden egyébhez van kedvük, mint zsongó tüntetéshez. Kisebb csoportokban üldögélnek és vitatják a sztrájk esélyeit. És csudálatos: ez a sztrájk lélektanában szinte ismeretlen, hogy daczára a külsőségekben megnyilatkozó jókedvnek, valami nagy optimizmussal nem tudnak a közel jövő elé nézni.

A gyárnak 20—30 év óta való munkásai, akik életük nagyobb részét a gyárban töltötték el, erősen fájlalják a történeteket és nem tudnak megbékülni a gondolattal, hogy életük végére, más műhelyben keressenek munkát. Igen sokan vannak, akik el akarják hagyni a sztrájkotányát, hogy most, amikor még könnyű kapni egyéb munkát, keressenek alkalmazást.

A sztrájk ügye a képviselőházban.

A gázgyári munkások sztrájkja ma a képviselőház ülésén is szóba került Szmracsányi György sürgős interpellációja révén. Az interpellációra Wekerle miniszterelnök válaszolt és kijelentette, hogy a sztrájkotörvényt a kormány a képviselőház elé fogja terjeszteni oly

időben, hogy még a téli hónapokban le lehessen tárgyalni.

Az ülésnek idevonatkozó részét a következőkben közöljük:

Szmrecsányi György: Két vagy három héttel ezelőtt interpelláltam a budapesti nemzetközi szociáldemokrata párt vezetősége, (Zaj.) annak kerületi expoziturái, a szakszervezetek s ezeknek hallatlan, fékevesztett terrorizmusa tárgyában. Feltártam azt a képtelen és lehetetlen helyzetet, amelyet ez a párt itt a fővárosban és országsszerte teremtett s rámutattam azokra a borzasztó közgazdasági károokra, amelyek ebből származnak. (Zaj.) Ráműttem arra, hogy ez a terrorisztikus, fékevesztett fellépés virágzó iparágakat sodort már súlyos válságba és tett ugyszólván teljesen tönkre. Megtörtént most az a hallatlan, az a lehetetlen dolog, hogy a székesfőváros közönsége annak a veszedelemnek van kiéve, egynehány saját érdekét kereső és hajszoló demagóg izgatására... (Zaj.)

Olay Lajos: Képviselő vezetése alatt! Pető képviselő vezeti őket! (Zaj.)

Pető Sándor: A légszuszogó igazgatósága oka ennek s nem a munkásság!

Ugron Gábor: Visszaélnék a szegény emberekkel! (Zaj.)

Szmrecsányi György: A polgári társadalom szenvedett kárán kívül, ki van téve annak, hogy az éj sötétségének leple alatt szervezett bandák fognak a köz- és vagyonbiztonságban gázolni. (Zaj.) A munkások bérmozgalma az összes civilizált államokban tisztelt és elismert jog, de csak addig a határig, amíg törvényes keretekben mozog, amíg csak a munkások szellemi és anyagi jólétét viseli szívén és annak előmozdítására törekszik. A mostani sztrájkban nem a munkások bérének, anyagi helyzetének javításáról van szó, hanem egy hatalmas őrlőgörgőbe esett klikknek a garázdálkodásáról. (Zajos helyeslés.) Ezután ismerteti a gázgyári sztrájk előzményeit, azután így folytatja:

Eltekintve attól, hogy az olyan üzemeknél, amelyek a fogyasztóközönségnek, a népek és a munkásoknak anyagi jóléte és megélhetésére szükséges anyagokat szolgáltatják, a sztrájk megengedve nincsen, pláne olyan mértékben, hogy az üzemet be kelljen szüntetni, itt oly esettel állunk szemben, amely példás megtorlást kíván. (Élénk helyeslés.) A dolog sürgőssége és fontosságára való tekintettel, kérem a miniszterelnök urat, mint a kormány fejét, hogy ebben sürgősen és haladéktalanul intézkedni méltóztassék. A következő interpellációt terjeszti elő:

1. Van-e a miniszterelnök urnak tudomása arról, hogy a Világítómunkások Országos Szövetsége által gyakorolt féktelen terrorizmus folytán a székesfőváros közvilágítását ellátó légszuszogó munkások bérharczba léptek? 2. Ha igen, hajlandó-e a t. miniszterelnök ur a nevezett szakszervezet ellen — melynek alapszabályai kormányhatóságilag még jóvá nem hagyták — a törvény által megszabott legerélyesebb eszközök igénybevételével sürgősen eljárni s odahatni, hogy ez, a székesfőváros köz- és vagyonbiztonságát veszélyeztető bérharcz mielőbb megszüntetessék.

Wekerle válasza.

Elnök: A miniszterelnök ur kíván nyilatkozni.

Wekerle Sándor miniszterelnök: T. Ház! Méltóztassék megengedni, hogy azonnal felvilágosítással szolgáljak a képviselő urnak a kormányhoz intézett interpellációira és válaszat is megadom. (Halljuk! Halljuk!)

A gázmunkások szerződése, amely három évre kötött, úgy tudom, lejárt. Arról volt szó, hogy megújították a velük kötött egyezményt. Ezen egyezmény megújításánál a gázmunkások először magasabb bérkövetelményekkel léptek fel, másodsor a munkaidőt akarták kevesbbiteni, de azonkívül azt is követelték, hogy bizalmiférfiakat állíthassanak és hogy a munkaközvetítés csak általuk történjék, hogy csak a szervezethez tartozó munkások vétessenek fel. Sőt oly kívánalmaknak is kifejezést adtak, hogy a gázgyár csak oly vállalatokkal léphessen szerződéses viszonyba, amelyek a szervezett munkások állásponjtját fogadták el. (Felkiáltások: Hallatlan! Zaj.) A gázgyár ezen hatalmas igénykérdéseket nem honorálta, t. i. nem honorálta a bizalmiférfiakat. (Élénk helyeslés!) Nem honorálta a munkaközvetítést és a szervezeti kérdést. (Élénk helyeslés!) hanem belement abba, hogy...

Pető Sándor: Beleegyeztek a munkások!

Wekerle Sándor miniszterelnök: Nem arról van most szó, hogy aztán mibe egyeztek volna bele, hanem hogy milyen követelésekkel állottak elő. (Folytonos zaj.)

Elnök (csenget): Csendet kérek!

Wekerle Sándor miniszterelnök: A gáz-

gyár belement értesülésem szerint abba, hogy hajlandó egy munkásbizottság létesítéséhez hozzájárulni, amely esetleg vitás kérdésekben meghallgattassék. A munkabérekre nézve is, úgy tudom, megegyezés jött létre. Itt megjegyzem, hogy igen jelentékeny engedmények tétettek a bér tekintetében és hogy a budapesti gázmunkások sokkal magasabb béreket élveznek, mint a bécsi gázmunkások; pedig talán ott az élet mégis fejlettebb és drágább, mint nálunk. Méltányos megegyezés jött létre a munkaidő tekintetében is, nagy áldozatok árán.

Mint hogy azonban a korábbi, a lejárt egyezmény tartama alatt is ki volt kötve, hogy izgatások nem történnek s az egész három év alatt mégis folyton izgatások folytak, a gázgyár azt követelte, hogy az a 27 munkás, aki az izgatást folyton szisztematizálja élesztette, kizárassék a munkások sorából.

A munkásoknak jelentékeny része nem is akart a sztrájkhoz csatlakozni, nem is csatlakozott hozzá, úgy, hogy egyben megnyugtathatom a t. képviselő urat és a Házat, hogy a munka folyik, még pedig akadálytalanul folyik, katonai fedezet és őrizet mellett, mert erről kötelességünk gondoskodni és gondoskodni is fogunk. (Élénk helyeslés.) A napi produkció nem csökkent, sőt emelkedett ezen sztrájk alatt is és újabb munkásoknak nyereséje biztosítva van. (Élénk helyeslés.) Legyen meggyőződve a t. képviselő ur, hogy semminemű terrorizmust nem fogunk tűrni. (Élénk helyeslés és taps.) Egész erélylyel oda fogunk hatni, hogy ezen, közszempontokból is annyira fontos munkának folytonossága minden körülmények között biztosítottassék. (Élénk helyeslés.)

Ami a szakszervezetet illeti, (Folytonos zaj. Elnök csenget.) én úgy vagyok értesülve, hogy a szakszervezetnek alapszabályai meg vannak erősítve.

Szmrecsányi György: Nincsenek megerősítve!

Wekerle Sándor miniszterelnök: Erre nézve egész biztossággal nem nyilatkozhatom. De legyen meggyőződve a t. képviselőház, hogy mi teljes erélylyel fogunk fellépni azon szervezetek irányában, amelyek az előirt hatáskörön túlterjeszkednek. (Élénk helyeslés.) Sőt, engedelmet kérek, olyan baj fejlődött ki ezen a téren, hogy nem érhetjük be azzal, hogy egyes szervezetekkel helyezkedjünk szembe, hanem az ipartörvénynek most folyamatban levő revíziójánál fogjuk először az egész sztrájkügyet, másodsor az ipari szervezetek dolgát is szabályozni, (Élénk helyeslés.) fogjuk szabályozni aképpen, hogy amíg egyrészt a munkások honorálandó és méltányos érdekei megóvassanak, másrészt a közszempontok is megóvassanak és a visszaéléseknek eleje vétessék. (Élénk helyeslés.)

Ezen átfogó intézkedések, amelyek, ismétlem, az egész sztrájkügyet és az ipari szervezetet szabályozzák, előrehaladott stádiumban vannak már előkészítve a kormány kebelében s igyekezni fogunk azokat úgy a t. Ház elé terjeszteni, hogy még a téli hónapok folyamata alatt itt tanácskozás tárgyát képezhessék. (Élénk helyeslés.)

Kérem, méltóztassék válaszat tudomásul venni. (Élénk helyeslés.)

Elnök: Szmrecsányi György képviselő urat illeti a szó.

Szmrecsányi György: A miniszterelnök ur válaszat köszönettel tudomásul veszem, azonban engedje meg a t. Ház, hogy egy megjegyzést tegyek. (Halljuk! Halljuk!) E megjegyzésem pedig vonatkozik azokra az elemekre, azokra a társadalmi osztályokra, amelyek a legközelebbi jövőben az alkotmány sánczai közé fel lesznek véve. (Zaj.)

T. Ház! Nem hiszem, hogy az ország társadalmát jól hangolja az ilyen fellépés, az ilyen destruktív munka, amelyet folytatnak és elvárják, hogy akkor, amikor a nemzeti állam kiépítéséhez ide be fogjuk őket hozni a parlamentbe, nem rombolni, hanem építeni fognak. Ezt a megjegyzést kívántam tenni. (Helyeslés.)

A Ház a válaszat tudomásul vette.

Valami készül.

Esti hét óra után a sztrájkanyán a munkások vezérei megtagadtak minden felvilágosítást s az újságírók kérdéseire csak vállvonogat-

va feleltek, mint akik kifáradtak már a sok válsadásban. De ez a visszavonultságuk inkább azt a látszatot keltette, hogy a munkások készülnek valamire s azért nem akarnak nyilatkozni. A szövetség titkára, Jancsó Kálmán, ki tegnap a legnagyobb készséggel állott a napilapok munkatársainak rendelkezésére, ma este mindenkinek azt felelte, hogy nem tud semmiről semmit. A soroksáriak és szigetszentmiklósiak is benmaradtak, állítólag azért, hogy bevárják a szolidáris lámpagyújtatók megérkezését. Majd, mikor ezek nem jöttek, egyenként szállingóztak ki felé, de azzal az eltökélt szándékkal, hogy a Tisza Kálmán-téren találkoznak. Utjuk a Városligeten vitt keresztül, de egyrészt a Hermina-ut, Damjanich-utcán át igyekezett a gázgyárhoz. Oly ügyesen és feltűnés nélkül tartottak a Tisza Kálmán-tér felé, hogy a nagyszámban kirendelt polgári rendőrök sem sejtették szándékukat. Amint besötétedett, a Köztemető-úti világítási őrlázból a Rákóczy-úton s a nagyobb utcákon hosszú sorban indultak meg a lámpagyújtatók, mindegyike egy rendőrtől kísérve. Tegnap este még két lámpagyújtató mellé adtak egy rendőrt, ma már azonban oly veszedelmesnek ígérkezett a helyzet, hogy egy rendőr nem látszott elegendőnek egyetlen gyújtató személybiztonságának megvédelmezésére. Az utcai közönség, különösen a külső részeken, a sötét beálltával izgatottan leste, ki fognak-e gyulni az Auer-lámpák, vagy sötétben marad a főváros.

Kevés a rendőr.

Amikor munkatársunk fölkereste a Tisza Kálmán-téri gázgyárat, hosszú sorfalat állott a rendőrség a gyár előtt s tisztogatta a gyalogutakat, melyet a kíváncsiak s a tüntetésre éhes csöcseléknepek minduntalan el akart foglalni. A Tisza Kálmán-tér, Köztemető-ut és Rákóczy-ut felőli részét hat lovasrendőr állta el. A gyárudvar közepén Diener Ákos nyolczadik kerületi kapitány, Pausi Emil éjleire kirendelt inspekciós rendőrfelügyelő s Wolkenberg Gyula felügyelő állottak, ki éppen akkor jelentette, hogy befejezte nappali szolgálatát. Ekkor feléjük tartott az igazgatóság épületéből Radocza János igazgató Heltai Ferencz fővárosi bizottsági tag kíséretében s a következő kéréssel fordult Diener kapitányhoz:

— Kapitány ur, kérem, legyen szives rendőröket bocsátani a rendelkezésemre, mert a lámpagyújtatók mellé kíséretül rendelt rendőrség nem elég s harmadrészüket a világítási őrszobában vár, mert egyedül nem mernek neki-vágni a városnak.

Diener kapitány a gyárudvari rendőrörszobába izentetett, ahonnan azonban csak három rendőrt tudtak előkeríteni. Ekkor Pausi rendőrfelügyelő berendelte az utcáról a gyalogosokat s tizennégy kivételével a lámpagyújtatók mellé küldte őket.

Munkatársunk megkérdezte Radocza János igazgatót, hogy nem fél-e esetleges zavargásoktól?

— Nem félek, nem aggaszt semmi. — felelte a gázgyári igazgató, — itt a rendőrség s készenlétben a katonaság.

Magát a sztrájkot illetőleg pedig a következőképpen válaszolt:

— A munkások részéről semmiféle közeledés nem volt a nap folyamán. Senkinek nem fizettünk, nem adtuk ki a munkakönyveket sem, mert a munkások közül egy lélek sem jelentkezett. Azonban a leghatározottabban kijelentem, hogy engedni nem fogunk, ha mindjárt tönkre is megy a gyár. A katonák elvégeznek mindent s a gáztermelés is rendes volt. Van és lesz elég gázunk.

Küdobálás, tüntetés, lovas-attak.

Benn a kaszárnyaképi udvaron érczes hangú szakaszvezető kiáltását visszhangozták a nagy falak:

— Vacsorára! Vergatterung!

Nyomban utána megmozdultak künn a Tisza Kálmán-tér bokrai s üvöltve, füttyülve törtek elb a munkáspárti szociálisták, inasgyerekek stb

Pausi rendőrfelügyelő ellenük vezényelte a tizennégy gyalogost és hat lovasrendőrt. A rendőrökre a bokrok közül hatalmas közpört zúdítottak, de előállítani senkit sem tudtak, mert a bokrok eltakarták a merénylőket. Alig ült el t

csend, a tér tulsó végében kiáltások hallatszóttak:

— Jönnek a gázgyári munkások!

— Jönnek a sztrájkolók!

Kisebb csoportokban nyomultak előre a munkások s mikor tömeggé nőttek a gyár végében, ordítottak s fenyegetőleg törték át a rendőri kordont.

— Le az igazgatósággal!

— Abczug a gázgyár!

— Oltasuk el a lámpákat!

— Ki a katonákkal!

Pausi rendőrfelügyelő vezetésével kivont karddal támadtak a gyalogos és lovas-rendőrök, sikoltozás, kiabálás, káromkodás s felkavaródó porfelhő jelezte a heves összeütközést. Pausi felügyelő körültekintésének és ügyességének köszönhető, hogy a körülbelül kétezer főre menő tömeget jóformán vérontás nélkül sikerült rövid öt perc alatt a gyalogjárókról s a térről lesepíteni. A kövel dobálódzó tömeg a felügyelő elővigyázata dacára is megsebesítette Sipos József, Vikó István és Szép József lovasrendőröket, akik részint a fejükön és kezükön kaptak könnyű sérüléseket. A nagy zűrzavar láttára a környék üzletemberei gyorsan leeresztették a vasrollókat, a házak kapuit pedig Pausi rendőrfelügyelő parancsára becsukták, nehogy a renitenskedők ott biztos menedékre találjanak.

Két zavargót állítottak elő, akiket az őrszobára vittek, de hamarjában nem lehetett őket sem kihallgatni, sem igazolásra szólítani föl, a rendőrség rengeteg elfoglaltsága miatt. Csak az éjjeli órákban futotta az idő, hogy a két előállítottat kihallgassák. Megállapították, hogy az egyik Roth Sándor 19 éves szabósegéd, aki a Tisza Kálmán-tér 23. szám alatt lakik, a másik Nyilassy József, 24 éves napszámos, aki a Verseny-utca 34. szám alatt bír állandó lakással. Valószínű, hogy mind a kettőt hatóság elleni erőszak címén fogják elítélni. Szerencse, hogy a katonai közbelépésre nem került a sor.

Mialatt a Tisza Kálmán-téri zavargás folyt, addig egy kis csoport megtámadott egy lámpagyújtót s a Rákóczy-uton lévő Debreczen-szálló előtt lerántotta a létráról. Egyébként a főtakon zavartalanul ment a lámpagyújtogatás; minden rendőri asszisztencia nélkül.

Ki rendezte a sztrájkot?

A lámpagyújtogatás alkalmával pattant ki a titok, hogy ki az egész sztrájknak értelmi szerzője.

Este mintegy kilenczven—száz lámpagyújtó gyűlt össze a Gerlőczy-utcai világítási őrszobában s nem akartak jó ideig munkához fogni, mert úgy hallották, hogy a gázgyár megsemmisítette a velük két évre kötött szerződést. Ezért elhatározták, hogy sztrájkba lépnek. Amint a dolog a gázgyár és a rendőrség tudomására jutott, azonnal kiment Pekáry József rendőrkapitány s szép szóval buzdította őket, hogy folytassák a munkát, mert abban az esetben, ha szolidaritást vállalnak a sztrájkoló munkásokkal, az esetben igenis felbontottnak tekintik az igazgatóság a megkötött két évi szerződést.

A lámpagyújtogatók megindultak körutjukra. Ugyancsak így várakoztak a Dévényi-utcai lámpagyújtogatók is, akiknek a bizalmiférfia meguntta a Gerlőczy-utcaiak határozathozatalának bevárását s elment.

Pekáry rendőrkapitány azalatt, míg az elkésett munkások gyújtogatták a lámpákat, észrevette, hogy Jancsó Károly, a gázgyári munkások országos szövetségének elnöke leselkedik rájuk. Jancsó beszélni is akart velük, de Pekáry felszólította, hogy távozzon s hagyja békében a dolgozó munkásokat. Jancsó a Rákóczi-ut felé tartott s Pekáry kapitány utána küldött egy rendőrt, hogy merre megy. Nemsokára jelentették, hogy a Gerlőczy-utca 5. számú vendéglőbe tért be, ahol alávaló gazembernek, szemtelen fráternek titulálta az egyik lámpagyújtogatót, amiért dolgozik s elveszi a többiek szájából a kenyeret.

Több fül- és szemtanu van rája, hogy ezeket mondta s most ennek, meg több más apróbb feljelentésnek alapján elrendelik ellene a vizsgálatot. Ugy tartják, hogy ő rendezte a sztrájkot.

Érdekes, hogy Jancsó Károly a Fejérváry-kormány alatt főjegyző volt Biharban.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Péntek, július 3. — Róm. kat.: Jácint vt. — Prot.: Jácint. — Görög-orosz: jun. 20. Metód pk. — Zsidó: Tham. 4. — A nap két reggel 4 óra 8 perczkor, nyugszik este 7 óra 59 perczkor. — A hold két reggel 8 óra 33 perczkor, nyugszik éjjel 11 óra 19 perczkor.

A kereskedelmi miniszter fogad 4 órakor. — A belügyminiszter fogad 8 órakor. — A földmívelésügyi miniszter fogad 5 órakor. — A főrendiház ülése 10 órakor. — A Magyar Labdarugó Szövetség igazgatótanácsának ülése este 7 órakor. — Állandó nyári kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában Nagymező-utca 37. Nyitva egész nap. Belépő-díj nincs. — Nyári kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9—6-ig. Belépő-díj 1 korona. — Az Uránia Kigyó-téri szalonja nyitva 9—8-ig. Belépő-díj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum régiségtára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum nyitva 3—6-ig. — A Fővárosi Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig. — Az Iparművészeti Múzeum zárva. — A történelmi képesarnok nyitva 10-től fél 2-ig. — A földtani intézet muzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum nyitva 9—12-ig és 2—6-ig. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Széchenyi múzeum zárva. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva 9—1-ig és 6—8-ig. — A Ráth György Múzeum zárva. — Az Erzsébet-Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig és 3—4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9—4-ig. — Az Akadémiai könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az Egyetemi könyvtár nyitva 9—12-ig és 3—7-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9—2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum nyitva 9—2-ig és 6—9-ig. — A pedagógiai könyvtár zárva.

— **Személyi hír.** Lipót Szalvátor főherceg, a tüzérség főfelügyelője holnap utazik el Nagyszombatból Brassóba, ahol július hó 8-ig marad. Nyolczadikán átrándul Sinajába a román királyi pár látogatására. A főherceg fogadtatására a sinajai Pelsesch-kastélyban nagy előkészületeket tesznek.

— **Vilmos császár és a czár.** A Rjecs közlése szerint Vilmos császár július közepén fog találkozni a czárral, még pedig nem az Északi-tengeren, hanem a szárazföldön. A találkozás helye és ideje még nincs véglegesen megállapítva.

Pétervárról táviratozzák: Erősen tartja magát az a hír, hogy Vilmos császár azt a kívánságát fejezte ki, hogy Stolypin miniszterelnököt is szeretné látni, ha találkozni fog az Északi-tengeren a czárral. Tegnep este városszerte beszéltek, hogy a Standard és a Sarkesillag czári yachtokat a villamoslámpák százaival szerelték fel kivilágítás céljából és hogy a két yacht azonnal elindul a finn vizekre. Általában az a vélemény Pétervárott, hogy a találkozó már befejezett dolog. A Petersburger Zeitung szerint Hapsalban az Északi-tengeren fog találkozni a német császár Miklós czárral.

A czári pár gyermekeivel az Alexandra gőzösön ma Péterhoftól Kronstadba ment, ahol átszálltak a Standard jachtra, amely a délután folyamán a finn öbölbe indult.

— **Márfy államtitkár szabadsága.** Márfy Albin miniszterelnökségi államtitkár mai napon többheti szabadságát megkezdte és Lovranába utazott.

— **Az angol király a londoni olimpiádon.** Londonból jelentik, hogy Edward király részt fog venni a francia-angol kiállításban e hó 13-án rendezendő olimpiai játékok megnyitási ünnepélyén. A versenyzőket a következő sorrendben tartják meg: Atlétikai verseny e hó 13-án; résztvevők száma 1333. Nyíllövészet 17-én; jelentkezések még folynak. Kerékpározás 13-án; 133 résztvevő. Díjvívás 16-án; résztvevők száma 328. Tornajátékok e hó 14-én 428 résztvevővel. Díjlovászet július 9-én 649 résztvevővel. Uszódverseny július 13-án 374 résztvevővel. Díjbirkozás e hó 13-án 194 résztvevővel. Madárlövészet az Uxendon-klubban e hó 8-án 97 résztvevővel. A marathoni ünnepi játékok július 25-ről 24-re vannak áthelyezve. A motoroscsónakok versenye Southamptonban július 11-én kezdődik; az evezőverseny Henleyben július 28-án. Jacht-verseny július 27-én Rydeben, teniszjáték Windbledonban 26-án. Nagybritannia részéről 495 versenyző jelentkezett, van ezenkívül 218 francia, 166 svéd, 151 északamerikai (Unio), 149 magyar, 120 holland, 118 olasz, 94 német, 79 belga, 72 dán, 67 finn, 58 kanadai, 58 norvég, 32 osztrák, 30 cseh, 20 görög, 19 délafrikai, 16 ausztráliai, 6 orosz, 4 svaiczi és 1 török résztvevő. Összesen 1379 résztvevő.

— **A hercegprimás nyaralása.** Vaszary Kólos biboros hercegprimás a nyári hónapokat Balatonfüredi nyaralójában tölti. A fővárosban most folyó papszentelések befejezése után dr. Kohl Medárd püspök is Balatonfüredre utazik és a hercegprimás oldalán tölti a nyarat.

— **Kitüntetett mentők.** A mentőegyesület jubileumi ünnepeinek az epilógja az a néhány derekasan kiérdemelt kitüntetés, amely ma jelent meg a hivatalos lapban. A király a mentőügy, különösen a budapesti önkéntes mentőegyesület fejlesztése körül szerzett érdemeik elismerésül gróf Karácsonyi Jenőnek, a mentőegyesület elnökének az elsőosztályú vaskoronarendet, dr. Kovács Aladár igazgató-főorvosnak a harmadosztályú vaskoronarendet, Dick Gyula gyárosnak, az egyesület pénztárnokának és Fuchs Lajos, a magyar-francia biztosító-társaság vezérigazgatójának, az egyesület ellenőrének a Ferencz József-rend lovagkeresztjét, dr. Iványi Ernő ellenőrző orvosnak és Seregi Árpád számtanácsosnak, egyleti számvevőnek a koronás arany érdemkeresztet, Angyal János főpólnak a koronás ezüst érdemkeresztet és Vargha Ferencz egyesületi kocsisnak az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **Merénylet egy infánsnő ellen.** Mária Terézia infánsnő tegnap este automobilján kirándulást tett Madrid környékére. Az egyik környékmenti faluban, Torredolomesben eddig ki nem nyomozott tettesek az infánsnő kocsiját kővekkel megdobálták. Az infánsnőnek nem esett baja, a sofőr azonban lábán könnyen megsebesült.

— **Elmaradó kihallgatások.** Dr. Günther Antal igazságügyi miniszter július és augusztus hónapokban általános kihallgatást nem fog tartani.

— **A kis főherceg bizonyítványa.** József főherceg fia, a tizenhárom éves József Ferencz főherceg — mint megírtuk — június 17-én tett magánvizsgát a negyedik gimnáziumi osztályból a budapesti II. kerületi királyi egyetemi katolikus főgimnáziumban. A kis főherceg erről a következő bizonyítványt kapta: „Ő cs. és kir. fensége, József Ferencz főherceg ur, aki 1895. évi márczius hó 28-ik napján Brünneben született, a főgimnázium IV. osztályából a vizsgálatot a budapesti kir. egyetemi kat. főgimnázium és a m. kir. Ferencz József Nevelőintézet vizsgáló-bizottsága előtt a következő eredménnyel tette le: Rendes tantárgyak: vallástan jeles, magyar nyelv jeles, latin nyelv jeles, német nyelv jeles, természetrajz jeles, történelem jeles, számtan jeles, geometria jeles, szépírás jeles; rendkívüli tárgyak: francia nyelv jeles, torna és vívás jeles, szabadkézi rajz jeles.”

— **Képviselők lovagias ügye.** A képviselőház mai ülésén a jegyzőkönyv hitelesítése előtt Beniczky Ödön néppárti képviselő hevesen megtámadta az elnököt Náray Lajos alelnököt. Később Beniczky felment az elnöki emelvényre, hogy Nárayval a lefolyt eseményekről tanácskozzék. Mikor Beniczky az elnöki emelvényt elhagyta, Hammersberg László valami sértő megjegyzést mondott utána, Beniczky a kifejezést magára nézve sértőnek tartotta s ezért megbizta Rakovszky Béla és Szmercsányi György képviselőket, hogy lovagias elégtételt kérjenek Hammersberg Lászlótól. Hammersberg azonban kijelentette, hogy semmi sértőt nem mondott, de ha Beniczky méziszérvé érezné magát, hajlandó bocsánatot kérni. Az ügy békésen intéződött el.

— **A fiumei kormányzó új jachtja.** Ismeretes, hogy a kormány 300.000 koronát utalt ki egy jacht beszerzésére, amely a fiumei kormányzó és tengerészeti hatóság új szolgálati hajójául szolgálna. A jacht vásárlására gróf Nákó Sándor fiumei kormányzó vezetésével bizottság ment ki Angliába, amely már meg is vette a megfelelő jachtot. A hajó, amely angol zászlóját a legközelebb magyar lobogóval cseréli fel, 3 évvel ezelőtt épült Greenockban. Teljesen aczéliből készült, villamos világítással és kényelmes berendezéssel. Hossza 129.5 angol láb, szélessége 22.1 és magassága 20 láb. A gépezet 515 lóerő kifejtésére képes és a hajót óránként 12 mérföldnyi sebességgel hajtja. A kettős fedélzetű gőzös eddigi neve Zarefah volt. A jacht vásárlására kiküldött bizottságban a kormányzón kívül résztvevett a kereskedelmiügyi kormány kiküldöttjeként Kottán Dezső tengerészeti akadémiai igazgató, továbbá a fiumei tengerészeti hatóság részéről Dunay Zoltán és Leard János miniszteri titkárok. A jachtot a napokban indítják utnak Fiumébe.

— A connaughti herceg regénye. Az angol előkelő társaságban már hónapok óta szóbeszéd tárgyat képez Arthur connaughti herceg vonzódása az egyesült királyság egyik előkelő peer-jének leánya iránt. A fiatal leány, lady Marjorie Manners, a rutlandi herceg legidősebb leánya, maga is viszonozza ezt az érzelmet. A brit királyságban ugyan nem ismerik az egyenlőtlen házasságot, a királyi hercegek házasságára vonatkozólag azonban még ma is érvényben van III. György királynak az a törvénye, amely szerint a királyi hercegeknek nem fejedelmi házból származó családdal leendő összeköttetésükhöz a királynak, mint családfőnek, jóváhagyása szükséges. A királyi hercegeknek egy hercegi rangban lévő peer leányával való házassága már magábanvéve is egyenlő házasságnak volna tekintendő. Eppen ezért a királyi herceg házasságáról elterjedt hírek szinte megerősítést nyertek abban a körülményben, hogy az ascoti versenyek alkalmával a fiatal hölgyet a királyi páholyban látták. Ebből azt következtethették, hogy Arthur hercegnek lady Marjorie Manners-szel való házassága már befejezett tény. Ezt a londoni lapok is megírták, mire egyszerre megjelent a hivatalos demencia, amelyben a rutlandi herceg kijelenti, hogy „az összes feltevések minden alapot nélkülöznek”.

— Siczyński kegyelmet kap. Ha a jelek nem csalnak, úgy Siczyński, a galiczai helytartó gyilkosa, kegyelmet fog kapni. A törvényszék, amely tegnap éjjel háromnegyed órán át tanácskozott afelől, vajon kegyelemre ajánlja Siczynskit vagy se, állítólag a megkegyelmezés mellett döntött. Közöltük, hogy a meggyilkolt kormányzó özvegye Franciaországba való elutazása előtt egy Siczynszki megkegyelmezését kérő felségfolyamodványt adott át gróf Tarnovszkinak, gyermekei gyámjának, azzal a kérelemmel, hogy a pör befejezése után juttassa el azt az uralkodóhoz. Több lebergi napilap szintén Siczynszki megkegyelmezését mellett foglalt állást. Mint ma a „Slovo” jelenti, ötven ukrainai ifjú elhatározta, hogy az ítélet kihirdetése után a kormányzó palota és Siczynszki asszony háza előtt tüntetnek, de a rendőrség meghiusította szándékukat. Siczynszki asszony ma reggel leányával együtt a börtönben meglátogatta fiát, miközben szivetrázó jelenetek játszódtak le.

— Pánszláv demonstrációk. Prágában napirenden vannak a pánszláv demonstrációk, amelyek mind nagyobb arányokat öltenek. Tegnap a diák-kongresszus egy határozatot fogadott el, amelyben élesen elítéli báró Rauchnak és a horvát kormányznak a zágrábi egyetemmel szemben követett eljárását és a horvát diákoknak a legmesszebbmenő támogatást igéri a hatalom ellen való küzdelmükben. A szláv újságírók szövetsége tegnapi ülését szintén felhasználta pánszláv tüntetésre. A lengyel újságírók már régebben elhatározták, hogy nem vesznek részt a berlini nemzetközi újságíró-kongresszuson. Most a szláv újságírók szövetsége csatlakozott a lengyel újságírók határozatához és kimondotta, hogy az idej újságíró-kongresszuson nem vesz részt, mert a kongresszust Poroszország fővárosában rendezik. A harmadik tüntetés a Prágában tartózkodó angol újságírók tiszteletére a város által adott lakomán folyt le. A lakomán résztvett az angol és a francia konzul is. Az angol konzul közölte, hogy a londoni lordmajor az idej meg fogja látogatni Prága városát. Ezzel nagyobb feltűnést keltett azonban a francia konzul beszéde, amelyben a többi között ezeket mondotta:

Az Anglia és Franciaország között létező entente cordiale-t ma már akként kell kiegészíteni, hogy entente cordiale van Anglia, Franciaország és a cseh nemzet között.

— Tanárok közgyűlése. Az Országos Középiskolai Tanáregyesületnek holnap és holnapután tartandó közgyűlését ma délután Nagyessy László elnöklésével választmányi ülés előzte meg, amelyen a közgyűlés tárgyait készítették elő. A kétnapos közgyűlés különben tisztán pedagógiai kérdésekkel foglalkozik. A tanácskozás az Akadémia üléstermében lesz és mind a két napon délelőtt tizedél órakor kezdődik. Előadásokat fognak tartani: Fináczy Ernő egyetemi tanár, Pályi Sándor, Miklóssy István, Vargha György, Móczár József és Sajó Sándor. A

közgyűlést kirándulások követik, valószínűleg a Balaton vidékére.

— Lemoinet nem fogták el. Az egész világsajtót bejárta a hír, hogy Lemoinet Konstanzában letartóztatták. Mint Bukarestből ujjonnan jelentik, eddig ezt a hírt nem erősítették meg. A bukaresti rendőrség különben erősen meg van győződve, hogy Lemoine csakugyan Konstanzában tartózkodik és ezért megtett mindent a család elfogatására. A konstanzai kikötőben lévő személyszállító hajóknak addig nem szabad a kikötőket elhagyniok, amíg a bukaresti rendőrök oda nem érkeznek.

— Gyászos parcellázás. A dunántúli parcellázást botrány után most Arad megyéből érkezik híre egy szomorú végű parcellázásnak, melynek, hogy ha csak valamely szerencsés véletlen meg nem menti őket, háromszáz jó magyar család esik áldozatul.

Ezuttal Arad megye egyik tekintélyes nagysága uradalma, amely 7200 holdnyi területen Kerülő község határában fekszik, nemsokára újra kerül, ha csak időközben az ügy rendezése nem sikerül. A birtok azelőtt gróf Sigray József és neje tulajdona volt, akitől körülbelül egy évvel ezelőtt Világossy József budapesti ügyvéd és Pap József szegedi magánzó vették meg. A birtok vételére négy millió száznegyezer korona volt, amelynek egyharmada erejéig a vevők váltókat adtak, a vételár kétharmad része pedig jelzálogteherként volt átvállalandó. A tulajdonos a birtokot parcellázta és több, mint háromszáz, nagyjából csanádmegyei gazdaembernek adta el. Az ingatlanok első helyen a budapesti Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Banktól felvett két millió korona van bekebelezve, de ezenkívül egyéb terhek is állnak fenn más pénzintézeteknél. A Leszámitolóbank a kölcsönt nemrégiben felmondta és a birtok tulajdonosait beperelte, azután végrehajtást kért ellenük, most pedig kitűzette az ingatlanokra és a rajtok álló épületekre az árverést. Ha Világossyék az árverést megakadályozni nem tudják, háromszáz család lesz földönfutóvá és válik koldussá.

Mikor Világossy és Pap a birtokot megvették, széleskörű agitációt indítottak, melynek eredményeképp Arad megye több községéből s a szomszédos Csanádmegye területén Kovácsházáról, Kamarásról, Battonyáról és Kunagótáról számos jobbmódu gazda jelentkezett, akik szívesen vették a rendkívül előnyös feltételek mellett áruba bocsátott parcellákat. A múlt év szeptember elején nyomban megkezdtek a parasztbirtokok alakítását és a gazdák tulajdonba vették földjeiket. A vagyonosabbak készpénzzel fizettek, a gazdák túlnyomó része azonban váltóval fizetett, vagy legalább nagyobb összegű foglalót adott és a vételár fizetésére nézve abban állapodtak meg, hogy évente bizonyos meghatározott összeget fognak törleszteni. Az ingatlanokon fekvő terhek rendezését Világossy vállalta magára, úgy látszik azonban, hogy kötelességeinek eleget tenni nem tudott, mert a Leszámitolóbank, amelynek követelése első helyen van bekebelezve, pert indított a kölcsönösszeg erejéig Világossy és társai ellen. Az aradi törvényszék a végrehajtási záloglog bekebelezése után most árverést tűzött ki az ingatlanokra. Az erre vonatkozó árverési hirdetmény a „Budapesti Közönlöny” című hivatalos lap tegnapi számában jelent meg.

Ha tehát Világossy a hirdetményben megjelölt terminusig a bank követelését bármilyen módon nem rendezi, a földet elárverezik, tekintet nélkül arra, hogy kik az ingatlanok jelenlegi tulajdonosai. A kétségbeesett gazdákat Világossy azzal vigasztalja, hogy bár ez idő szerint még nem sikerült a kölcsönt konvertálnia, de egy-két hónap alatt kedvező elintézés nyer a dolog és semmi esetre sem fog árverésre kerülni a sor. Világossynak ugyanis az a terve, hogy egy másik pénzintézetnél veszi fel a kétféle amor-tizációs kölcsönt, amelyből ki akarja elégiteni a Leszámitolóbankot és az ingatlanokra betáblázott követelések sorába első helyre az új hitelező bankot lépteti. Hogy azonban ez a megoldás sikerüljön fog-e, az a jövő titka. A háromszázhusz, jórészt családos gazda nagyon el van keseredve és határozott szándékuk, hogy a mentőakció meghiusulása esetén tömegesen kivándorolnak.

— Major Gyula esete. Major Gyula zeneszerző, Sondershausenből érkezett táviratával tiltakozik a róla némely budapesti lapban megjelent fantasztikus és teljesen alaptalan hír ellen, amelyről külföldi utazása közben csak most értesült. A távirat szerint a szóban forgó hír onnan eredhetett, hogy Major egy igen tehetséges temesvári növendékének azt tanácsolta volt, hogy hangjának megvizsgálása végett keressen fel egy bécsi tanárt, a leány pedig — Bécsből-e vagy közvetlenül Temesvárról? azt Major nem tudja — Berlinbe utazott, ahol Major nővérének énekiskolája van, amelybe magát — a nővérétől kapott értesítés szerint — e növendék felvettette. Major nem utazott a leánnyal, őt kötelezettségei Sondershausenbe szö-

lították, ahonnan most a róla terjesztett hírek nyomtatékos megczafolása végett, már utban van hazafelé.

— Herzenstein tanár gyilkosa. Golownew, aki Herzenstein tanár meggyilkolásában bűnrészes volt s a tett elkövetése után megszökött, most önként jelentkezett a finn hatóságoknál.

— Visszaütötte a tanárját. Bizonyára nagy feltűnést fog kelteni tanügyi körökben, úgy a tanárság, mint a tanuló ifjuság közt az alábbi hír, mely Kőszegről érkezik. Horváth István polgári iskolai tanár növendékeivel tegnapi délután kirándult a vidékre. Az egyik fiú: Szűcs Károly IV. polgári iskolai tanuló tulságos vidáman viselkedett és ezért tanára előbb megintette, aztán arcul ütötte. Az indulatos fiú erre rárohant tanárára és többször, ahol érte, megütötte. Szűcsöt azonnal kicsapták az intézetből, sőt a tanári testület felterjesztéssel fordult az illetékes hatósághoz, hogy a tulságos önéreztető fiut az összes magyarországi középiskolákból tiútsák ki. Erre vonatkozólag csak az a megjegyzésünk, hogy nem éppen irigylendő olyan tekintély, melyet a professzor pofonokkal szerez magának. Igazi modern pedagógus sohasem fog ütösz-veréshez fordulni, hogy tekintélye legyen.

— Az örkényi lögyakorlatok. A negyedik tüzérandár kötelékébe tartozó csapatok idej lögyakorlatokat az örkényi lövőterén július 7-től szeptember 14-ig tartják meg. A csapatok lögyakorlataikat ünnepp és vasárnap kivételével minden nap reggel 6 órakor kezdik, egyes napokon pedig délután és éjjel folytatják. Pest megye alispánja most rendeletet intézett a szomszédos Lajosmizse, Peszéradacs, Tatárszentgyörgy, Gyón, Alsódabas, Felsődabas, Ujhartyán és Vacs községek elüljáróságának a szükséges elővigyázati intézkedések megtétele czéljából, hogy az egész lövedékek, valamint azoknak szétrobbantott darabjai a kincstár tulajdonát képezik, szigoruan tilos azokat gyűjteni vagy a lövőtérrel elvinni. A lövedékrészeket katonai közegek gyűjtik, ezekért a kincstár semmi jutalmat nem fizet. Polgári személyek csakis a nyilvános utakon léphetnek a lövőtér területére, de ezeken is tilos a közlekedés, ha a katonaság által elzártnak. A lövőterén, vagy annak környékén talált fel nem robbant lövedékeket megérinteni annyival is inkább tilos, mert ilyen lövedék szétrobbanása már számos esetben okozott súlyos szerencsétlenséget. Az ilyen talált lövedékek találási helyei bejelentendők a csendőrségnek, a községi elüljáróságnak, járásbírósnak, főszolgabírósnak, bármely katonai hatóságnak vagy a lövőterén levő ügyeletes tisztnek. Azon polgári hatóság pedig, amelynél a talált lövedéket bejelentik, tartozik azonnal értesíteni vagy a lövőterén levő tüzércsapat, vagy pedig a budapesti tüzérségi anyagszertár parancsnokságát, mely azután intézkedik a talált lövedék veszélytelen elszállításáról, lehetőleg megsemmisítéséről. A katonai kincstár minden talált lövedék után a bejelentésért, esetleg a katonai közeg odavezetéséért egy korona jutalmat fizet.

— Lopják az orosz vasutakat. Pahlen helytartó a czár megbízásából huszonhét magasrangú hivatalnokkal Turkesztánba utazott, hogy az ottani kormányzósági közigazgatást szigoruan revideálja. A helytartóval utazott Treymbow pétervári államügyész is. A közlekedésügyi minisztérium ugyanis elrendelte a varsói és balti vasutak kezelésének szigorú megvizsgálását, mert neszét vette, hogy ezeken a vonalokon óriási lopásokat követtek el, megdézsmáltak a szállítmányokat és a kincstári raktárakat. Már eddig is letartóztatták báró Rostel főpénztárost, Lukianow teherfelvételi főnököt pedig szigoruan megdorgálták. Azt híresztelik, hogy W. J. Gurkot, a belügyminiszter segédét, aki a Lidwal-féle nagy szállítási visszaélésekben súlyosan kompromittálva volt, ismét kinevezték a belügyminisztériumba.

— Házasságok. Csötönyi János budapesti református segédlelkész eljegyezte az ősi kálvinista papi családból származó Gerenday Endre aporkai református lelkész leányát, Margitot. Schwarz István, a Wertheimer és Frankl cég tisztviselője szerdán vezette oltárhoz Weisz Rózsikát, dr. Barna Ignác kir. táblai bíró gyámleányát.

— Nászajándékok. Jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műőrás ékszerterében, Budapest, VII. Erzsébet-körút 29. l. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— Halál látogatás közben. Till József sörgyári hivatalnok felesége tegnap délután elment a Vöröskereszt-kórházba, hogy egy beteget meglátogasson. A kórházban hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. Szívszélhűdés ölte meg. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— **Próbavadászat a levegőben.** Hovatovább mégis meg fogja hódítani az emberiség a levegő-óceánt. Most már nemcsak próbafeljárásokat, hanem próbavadászatot is rendeznek a levegőben. A „Hurlingham” nevű londoni léghajós klub rendezte ezt. Nem kevesebb, mint 12 léghajó szállt a magasba, amelyek közül az „Imp” nevű C. S. Rolls híres léghajós vezette. Az „Imp” volt a nyúl, amely egy órai térélynyt kapott, s amelyet a többi vadászléghajó üldözőbe vett. Az üldöző léghajók kosarában nemcsak férfiak, hanem hölgyek is ültek, akik szintén vállalkoztak a veszedelmes légi vadászatra. Mivel kedvező északkeleti szél fújt, az „Imp” csakhamar eltűnt üldözőinek szeméi elől a déli láthatáron. Az üldöző léghajók némelyike, például a Butlertől vezetett „Jecarus” a 7000 láb magasságot is elérte. Az üldözők térkép és iránytű segítségével igyekeztek tájékozódni és az eltűnt „Imp”-et ismét felfedezni. De hiába, mert az „Imp” nem is a magasban volt, ahol üldözői keresték. Amikor ugyanis Rolls látta, hogy az égen nincs felhő, amely mögé az „Imp” elrejtőzködhetné, egyszerűen egész közel a földhöz bocsájtotta alá. Ebből azután nagy baj is lett, mert a felőgő kötél beleakadt egy táviró oszlopba annyira, hogy negyedórát tartott, míg onnan kiszabadulhatott. Az üldöző léghajók közül egyik sem volt a közelben, amely felhasználta volna az „Imp” zavarát. Rolls tehát zavartalanul ért a Sussexben lévő Amberleyvár romjaihoz, amely vagy három angol mérföldnyire van a norfolki herceg egyik vidéki kastélyától, Arundeltől. Itt az „Imp” leszállt a földre, annál is inkább, mert a tenger csak hét mérföldnyire volt onnan.

— **Gyilkos bányarobbanás.** Jussaf skabrán tegnap éjjel a Katalin-bányatársaság egyik tárnyájában bányalégrobbanás történt, melynek következtében kétszáz munkás életét veszítette. Hetvenhárom munkást még élve hoztak fel, ezek közül azonban tíz belehalt szenvedett sebeikbe.

— **Tettegesség egy tárgyalóteremben.** Humbert francia szenátor a „Matin” ellen indított pörének tárgyalásáról már ismételtén adunk hírt. Minden tárgyalási nap nagyobbarányú izgalmak közt folyt le; tegnap pedig éppenséggel pofonok csattantak el a sorompók előtt. Az egyik tanu, Mouthon, aki régebben a Matin szerkesztője volt, vallomásaiban a Matin ellen nyilatkozott és olyan részleteket mondott, amelyekre a jelenlévő ügyvédek egyike felkiáltott:

— Ha mindez igaz, akkor Mouthon a Matinnal szemben szinte rokonszenvesnek tűnik fel!

Ezekre a szavakra Jouvenel szerkesztő bátyja, aki a hallgatóság sorában foglalt helyet, odakiáltott az ügyvédnek:

— Ezt csak Korhely mondhatja!

Ebben a pillanatban Jouvenel hatalmas pofont kapott, amelyet botlitésekkel viszonzott. A körülállók csak nagy nehezen tudták a verekedőket szétválasztani, akik névlegyet cseréltek, de eközben is szidalmazó kifejezésekkel illették egymást. A törvényszéki elnök rögtön felfüggesztette a tárgyalást és a verekedőket a saját szobájába idézte. Jouvenel azonban időközben eltávozott, mire az elnök újból megnyitotta a tárgyalást, amelyen Bunau-Varillát, a Matin egyik főírósvényesét hallgatták ki. — Itt említjük meg, hogy az „Autorité”-ban közzétett egyik cikkéből kifolyólag Paul de Cassagnac, a cikkek szerzője és Jouvenel, a Matin szerkesztője ma párbajt vívtak. Jouvenel jobb karján megsebesült.

— **Bombagyár.** Santiago de Chileben a rendőrség egy bombagyárt fedezett fel. Nemrégiben egy csoport anarchista érkezett oda, legnagyobb részét olaszok, akik nappal kirakodó munkások voltak, éjjel pedig bombákat készítettek. Minden valószínűség szerint merényletet akartak elkövetni a székesegyház ellen, mert megtalálták a rejtékhelyen a templomnak és azoknak az utcáknak térképét, amerre a köztársaság elnöke a kongresszus megnyitására fog menni. A vizsgálat szerint Monti elnök élete nagy veszedelmében forgott. Sikerült kézrekeríteni az anarchisták vezérét, egy Gomez nevű spanyolt és bűntársát, Borton spanyol anarchistát.

— **Ellopott kézításka.** Hamburgban a löversenyter nyergelőhelyén valaki kilopta Weiner grófné kezéből kis táskáját, amelyben briliáns ékszerek voltak s a készpénzzel együtt százezer márka a grófné kára.

— **Fél évig a jégmezőkön.** Mikkelson kapitány, az angol-amerikai északarkai expedíció vezetője, két esztendői fáradságos tanulmányút után, a napokban ismét Londonba érkezett. Az expedíció legérdekesebb élményét az az időszak képezte, amikor a társaság egy része kénytelenségből körülbelül 5000 kilométernyi utat tett meg a jégmezőkön gyalog. A társaság ugyanis a múlt év telén a Behring-szoroson keresztül a Flaxman-Island-ra jutott, ahol téli állomáshelyet rendeztek be maguknak. Tavasz kezdetén Mikkelson kapitány és néhány társa elhagyták a hajót, hogy az Alaskától északra elterülő vidéket átvizsgálják, vajon az szárazföld-e, vagy pedig nyílt tenger? A kutatás annyiból sikerrel járt, hogy megállapították, miszerint mintegy 60–70 mérföldnyire északnak csak víz található. Mikor azután a kapitány és társai visszatértek, hajójukat sehol sem találták, mert azt időközben a jéghegyek magukkal sodorták és összemorzolták. Több heti várakozásba került, hogy végre az ottrekedt kutatók egy bálnahalász-hajót vettek észre, amely azután a legénységet magával vitte. Mikkelson kapitány, valamint Leffingwell geológus és egy matróz visszamaradtak, hogy a geológiai kutatásokat, amelyek voltaképpen az expedíció főcélját képezték, folytassák és befejezzék. Hosszabb idő eltelté után a jég is megállt és ekkor a három kutató a part mentén Klondyke-be visszatért. Ez az ut körülbelül 5000 kilométernyi volt és a társaságnak éppen hat hónapig kellett gyalogolnia, míg céljukat elérték.

— **Gyilkolások.** Kézdiszárazpatak község közelében Bartók Lajos jómódu földmivest ismeretlen tettesek megtámadták és agyonverték. Kocsiját lovaival együtt Kézdívásárhely határában megtalálták. A csendőrség széleskörű nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére. — Sepsibenyő község utcáján Pál Ferenc földmivest az utcán megtámadták és agyonszúrták. A tetteseket Kakas András és Bódi János személyében elfogták. A megéjtett vizsgálat konstatálta, hogy a halált a nyakon elkövetett szúrás idézte elő. A tettesek beismerésben vannak. — Füstös kézdívásárhelyi születésű kőmives ittas állapotban összeesett anyósával, miközben egy késsel agyonszúrta anyósát. A tettest letartóztatták. Az öregasszony felépüléséhez nincs remény.

— **Rémjelenet tolatás közben.** Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap délután a debreczeni pályaudvaron. Gallian Sándor postás, akit csak két hete helyeztek ide, tegnap délután a félőtkor Szatmár felől beérkező 1701. sz. gyorsvonathoz kitaszította csomagokkal megrakott kétkerékű kocsiját s a második és harmadik vágány közt megállott. A helyzettel nem volt teljesen tisztában s azt hitte, hogy a vonat a második vágányon fog beérkezni. Mikor a gyorsvont fűtőt meghallotta és az, az ő hozzá körülbelül nyolcvan méternyi távolságban levő váltót elhagyta, Gallian Sándor balhiedelmére következtében távolodni akart a második vágánytól és így háttal a harmadik vágány felé vonzolta kocsiját, ami veszít okozta. A harminczöt kilométernyi sebességgel rohanó gépszörnyetegnek vágódott és a mozdony hatalmas lökése folytán kettőt fordulva a levegőben, vértől borítva, eszméletlen állapotban terült el földön. A gyorsvont vezetője, Rotterides Gábor, azonnal észrevette, hogy Gallian Sándor a saját veszedelmére hátrál, de már hiába kiabált és hiába fékezett minden erejét megiesztve, nem volt képes a rémes szerencsétlenséget megakadályozni, mert alig voltak már ekkor tizenöt méternyi távolságra. A borzalmas szerencsétlenség láttára természetesen óriási pánik keletkezett a pályaudvaron. Nyomban telefonáltak a mentőkért, akik gyorsan meg is érkeztek. A rendőrség emberei is nyomban a pályaudvarra siettek, ahol a mozdonyvezetőt és két szemtanút azonnal kihallgatták. Gallian Sándort a mentők eszméletlen állapotban szállították be a kórházba, ahol azonnal gyógykezelés alá vették. Gallian Sándor nem tért többé eszméltre és alig két perczre, hogy a sebészeti osztályon elhelyezték, meghalt.

— **Kettős gyilkosság.** Párisból megrendítő kettős gyilkosság híre érkezik. Auances faluban történt tegnap, hogy Baugerol nevű földmives lelőtte mostohaövéjét és mostohaapját. A véres tett után bezárkózott a szobájába. Másik mostohaövére kopogott az ajtón, de a gyilkos belül azzal fenyegetőzött, hogy mindenkit lelő, aki közeledik hozzá. A csendőrök sem merték behatolni a gyilkos házába és újabb se-

gítséget kértek. Közben a gyilkos megszökött s mostanáig még mitsem tudnak róla.

— **Dinamit a sineken.** Közegen Varga István több társával a vasuti töltés mentén a szomszédos faluba ment. Egyszerre a sinek között egy fehér bádogdobozra lett figyelmessé. Felvette a dobozt és meg akarta nézni a tartalmát. Alighogy hozzáért, irtózatoss dörrenés hallatszott és Varga véres kézzel állott a sinek között. A dobozban dinamitpatron volt, amely felrobbanva, teljesen összezúzta Varga kezét. Megindították a nyomozást annak kiderítése iránt, hogyan kerülhetett a dinamit a sinekre.

— **Meggyilkolt menyecske.** Felsőverzár községben lakodalom volt. Ott mulatott Farkas Rozália fiatal asszony is. Egyedül volt, mert férje nem volt a faluban. Éjnek idején egyedül is tért vissza a fiatal asszony s mikor betért lakásába s a nyitott ablaknál állva, el akarta oltani a lámpát, az ablakon át hirtelen egy lövés taláta, melytől összerogyott s rövid kilődés után meghalt. A menyecskét tegnap reggel vérbeígyva találták meg a szoba közepén. A megindult vizsgálat nem tudott eredményt felmutatni, mert az asszonynak sem ellensége, sem szeretője nem volt s így semmi adat sincs a nyomozó hatóság kezében, amelyen elindulva, kiderítse a rejtélyes bűnesetet.

— **Halál jedelem folytán.** Mikalaka aradmegyei községben megrendítő haláleset történt. Mokuca Rankáné nevű odaváló csinos asszony halt meg jedelemében. Az áldott állapotban levő asszony tegnap este felé haza igyekezett, mikor az országút egyik hirtelen kanyarulatánál egy sebesen robogó kocsiól annyira megijedt, hogy eszméletét veszítve vágódott végig az országúton. Az eszméletlen asszonyt a közelben levők hazaszállították, ahol a falu bábjája igyekezett két életet megmenteni. Igyekezete azonban hiábavaló volt, mert a szerencsétlen nő rövid vergődés után meghalt.

— **Tolvaj munkás.** A főkapitány ma letartóztatta Tagscherer István 27 éves rovtó multu földmunkást, aki munkáslakásokban ágyat bérelt s amikor magára maradt, minden elemelhető dolgot ellopott. Így meglőpta Babos István, Róthi Manóné, Solter Ferencné és Irriug Lászlóné munkásokat. Mayer Károly és Müller Károly álneveken különböző furfanggal csalásokat is követett el.

— **Elvesztett fizetés.** Dér János rendőr tegnap este nyolcz és kilenc óra között a Lánchídtól a Medve-utczáig terjedő uton elveszítette fekete bőrpénztárczáját, amelyben 51 korona — egész hónap fizetése — volt. Kéri a becsületes megtalálót, hogy a pénzt vigye el a Margit-rakpart 14. szám alatt levő őrszobára.

— **Ebzárlat Kőbányán.** Kőbányán egy kőborló eben hatóságilag a veszetzég jeleit állapították meg, amiért a kerület előjárósága negyven napi ebzárlatot rendelt el.

— **Halálozások.** Sipeki Balás József, a balassagyarmati függetlenségi és 48-as párt végrehajtó-bizottságának elnöke, a balassagyarmati ügyvédi kamara tiszteletbeli elnöke elhunyt Balassagyarmaton. Liebreich Oszkár titkos tanácsos, a chemia tanára Berlin közelében egy szanatóriumban ma meghalt.

— **Rendőri hírek.** Tolvaj cseléd: A rendőrség letartóztatta Loya Antónia csipolyi születésű 23 éves cselédet, aki a gazdájától száz koronát ellopott. — Baleset: Tugyi Teréz 22 éves mindenes a Nagymező-utca 35. számú szolgálati helyén egy forró vízzel telt edényt magára rántott. Súlyos égési sebekekkel a Rókus-kórházba vitték. — Széftolvaj: Mészáros Károly székesfehérvári születésű 21 éves munkátalan ember együtt mulatott Zsaferanits Mártha nagykárolyi földmivessel. Közben Mészáros kilopta a földmives pénztárczáját, amelyben százhatvan korona készpénz volt. A tolvajt elfogta a rendőrség.

x Zászlók, czimerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és diszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Fodor-léle vívőterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobb felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordítanak a gyermekturna és vívásra.

x Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Bőrbajok, hajhullás és kopaszág sokszor évekig makacsul dacolnak minden orvosi kezeléssel. Dr. Hönig Izsó elektroterápiai intézetében (Károly-körút 24.) magas feszültségű árammal (D'Arsonvalisatio) kék fényvel és Röntgen-sugarakkal lesznek ezen és hasonló természetű betegségek teljesen fájdalomtalan és kényelmes módon (mert az áram a ruhán keresztül is hat) sikeresen kezelve.

nagy p...
állt be,
miniszter
halasztott
ter — te
szándék
részére
semmivé
hogy ve
között.
a színhá
bernek
amikor
művésze
kell meg
oszlással
hol leled
résztelt
hogy an
a legnagyobb
egész kö
sul egy
akartak
az ismer

Ebbe

nyert inf

Gróf a p

Éberhard

utóbbi n

referált

történt.

gyezni, l

beállítás

zus szin

vatásána

lenlegi

megróv

ról nincs

hivatása

soha sem

ben, ami

tiválta.

nyitása u

adására,

annál a k

nézőtere

vására b

zenekar

ennélfog

lehetett

Beethove

zenét. De

szempont

miniszter

igazgatói

natkozol

közre a

amely a

sági szer

veendőv

flizbizton

ték az á

ból kéts

olyan ko

sítása m

nyes és

tés azon

Es a ré

eszme va

szeti és

egyáltal

(*) I

ban a sz

Beck V

tagja Pá

Reg
Hasz
nak

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) A Népszínház kisértés. A Népszínháznak nagy port felvert ügyében jelentőségteljes fordulat állt be, amennyiben gróf Apponyi Albert kultuszminiszter ma visszatért a fővárosba és egyelőre elhalasztotta a döntést. Ugy értesülünk, hogy a miniszter — tekintve a közvélemény hangulatát — nem is szándékszik már a Népszínházat a Nemzeti Színház részére kibérelni, de nem is lehet egy tollvonással semmivé tenni oly műintézetet, mely arra hivatott, hogy vezető helyet foglaljon el az ország színházai között. A legnagyobb lelkiismeretlenség lenne ezt a színházat megsemmisíteni, mely harmadfélszáz embernek ad kenyeret. Már az is képtelenség, hogy amikor más kulturnemzetek vagyionokat áldoznak a művészet fejlesztésére, minálunk valóságos harcra kell megvívni, hogy fennálló kulturintézeteket fel ne oszlassanak. Még csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy hol leledzik ilyenkor a Népszínház-bizottságnak keresztelt kupaktanács? Nem gondolják ezek az urak, hogy amikor az ellenőrzésük alatt álló színháznál a legnagyobb fejtelenség uralkodik és amikor az egész közvélemény megbotránkozással vesz tudomásul egy merényletet, melyet a magyar kultúra ellen akartak elkövetni, mégis csak elő kellene kerülni az ismeretlenség homályából?

Ebben az ügyben különben illetékes helyről nyert információ alapján jelenti a Politikai Értesítő: Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter ma reggel Éberhardról Budapestre érkezett és a lapok által az utóbbi napokban sokat emlegetett Népszínház-ügyet referáltatta magának. Döntés semmi irányban nem történt. Ez alkalommal szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy ennek a kérdésnek több lap által való beállítására részben téves alapon, részben tendenciózus színezettel történt. Sem a Népszínház eredeti hivatásának megszüntetéséről, sem a Népszínház jelenlegi személyzetének és zenekarának bármilyen megrövidítéséről vagy méltánytalan megkárosításáról nincs és nem is lehet szó. A Népszínház eredeti hivatása a magyar népszínház kultusza volt, amely soha sem állott magasabb fokon, mint abban az időben, amikor a népszínházat a Nemzeti Színház kultiválta. A Nemzeti Színháznak a Népszínház megnyitása után is fennmaradt a joga népszínház előadására, de ez a jog mind kevésbé gyakoroltatott annál a körülménynél fogva, hogy a Nemzeti Színház nézőtere évtizedeken át a zenekar helyiségeinek rovasára bővített. Ma már oly nevelésesen szűk a zenekar helyisége, hogy alig fér bele néhány zenész, ennél fogva olyan klasszikus darabokat is nehezen lehetett előadni, amelyekhez nagy zeneköltők, mint Beethoven, Mendelssohn, Volkmann stb. irtak kísérő zenét. De nemcsak ezek a nagy nemzeti és művészeti szempontok játszottak közre akkor, midőn a kultuszminisztérium utasította vissza a Népszínház jelenlegi igazgatóinak ajánlatát a Népszínház átadására vonatkozólag. Még ezeknél is döntőbb súlylyal hatott közre az a komoly és felelősségteljes szempont, amely a Nemzeti Színház mai állapotában tűzbiztonsági szempontból vált nagymértékben figyelembe veendővé. A Nemzeti Színházban történt legutóbbi tűzbiztonsági vizsgálat eredményei oly sürgőssé tették az áthelyezés kérdését, hogy ebből a szempontból kétségtelenül előnyösnek tűnhetett volna fel olyan kombináció, mely a művészeti érdekek biztosítása mellett már ez év szeptember havában e kényes és bonyolult ügy megoldását meghozhatná. Döntés azonban, mint említettük, ez ügyben nem történt. És a részben tévesen, részben idő előtt felvetett eszme vagy akként valósul meg, hogy minden művészeti és humanisztikus érdek biztosítva lesz, vagy egyáltalán meg nem valósul.

(*) Beck Vilmos Párisban. A párisi nagyoperában a szünet alatt is lesznek előadások. Ezekben Beck Vilmos is részt vesz. Operánk e volt kitiűnő tagja Párisban minden fellépésével növeli népsze-

rűségét. A lefolyt szezonban Lohengrin Telramundját és a Trisztán Kurvenállját énekelte nagy sikerrel. Legközelebb „Salambo”, „Fauszt”, „Tannhäuser” és „Istenek alkonya” operákban lép fel.

(*) A buda! nyári színházban szombaton kezd meg Góthné Kertész Ella és Góth Sándor a Vig-színház tagjai, több estére terjedő vendégjátékaikat. Első fellépésük szombaton lesz Henry Bernstein „A tolvaj” című érdekes tárgyú drámájában. Holnap, pénteken és vasárnap Millöcker „A komédiások” című nagyszerű operettjét adják. Vasárnap délután „A hajduk hadnagya” című daljáték kerül színre.

(*) Nyugat. E legelőkelőbb szépirodalmi folyóiratunk legújabb száma a következő közleményeket hozza: Elek Artur: A toronyszoba, Ignotus: Belgrád, Szász Zoltán: Wilde Oszkár, Kupcsay Felicián: Egy kézesók (novella), Ady Endre, Gellért Oszkár: Versek, Szini Gyula: Alapítvány, Lengyel Géza: Bermuderné arcképe, F. Kaffka Margit: Egy nap (novella), Bródy Miksa, Pásztor Árpád: Vers. A Figyelő rovatba Schöpfung Aladár, Ady Endre és Biró Lajos irtak. A Nyugat előfizetési ára évi 20 korona. Kiadóhivatal V., Méreg-utca 2.

(*) Gróf Andrássy Dénes művészeti ösztöndíja. Gróf Andrássy Dénes és neje, Franciska grófnő a magyar állam ezeréves fennállásának alkalmából, művészeti ösztöndíjakra tett alapítványuk kamataiból alakított s jelenleg két, négyezerkétszáz-négyezerkétszáz koronát képező, folyó évi ösztöndíjak egyikére a Magyar Országos Képzőművészeti Tanács új pályázatát hirdeti. Az ösztöndíjra a művészeti iskolai képzésen már túl levő oly festőművészek pályázhatnak, akik magyar állampolgárok s főleg az állat-, illetőleg a tájfestésben kívánják sikereikkel igazolt művészi képességeiket tőkéltesíteni. Az ösztöndíj elnyerése iránt való kérvényeket a közoktatási miniszterhez címezve, a Képzőművészeti Társulatnak, Budapest, Batory-utca 12. szám alatti hivatalos helyiségében legkésőbb augusztus hó 31-ig kell benyújtani. A mutatóművek szeptember hó 30-án és 31-én a városligeti Műcsarnokba küldendők.

(*) Kolozsvári színház. Az „Iglói diákok”-kal, Parkas Imre darabjával zárul be vasárnap este a kolozsvári színház szezonja. — Sugár Jolán a „Vig özeveg” czimszerepében bucsuzott a kolozsvári közönségtől, amelynek kedvence volt s amely zajos ovációkkal kísérte a sikkes énekesnő utolsó fellépését. — Ma este Petrás Sári és Örley Flóra vendégszerepelnek a „Varázskeringő”-ben, holnap pedig Petrás Sári játsza a „Nebántsvirág”-ot.

(*) Állandó nyári kiállítás nyílt meg a Könyves Kálmán művészeti szalonjában. Magyar művészek állítottak ki pár száz apróbb-nagyobb festményt, melyeken igen mérsékelt árakon lehet megszerezni. A kiállítás hétköznapokon egész nap, vasár- és ünnepnapokon déli egy óráig díjtalanul tekinthető meg.

(*) Üzérkedés a Képzőművészeti Társulat czégére alatt. Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat igazgatóságához már ismételen érkeztek panaszos levelek az ország több részéből, hogy különböző egyének a társulat czégére alatt hamis képekkel üzérkednek. Az illetők rendszerint a társulat igazgatójának vagy tisztviselőjének adják ki magukat s a legjobb nevű művészek festményeit kínálják megvételre, amelyek azonban közönséges másolmányok s a művészek nevei szintén hamisítva vannak azokon. Természetesen sohasem magát a hamis képet, hanem csupán annak a fotográfiáját mutatják be, mint-hogy azzal könnyebben tudják a vásárlásra bírni a hiszékeny embereket. Mikor aztán az igazi festményt megkapták, akkor látják csak, hogy rutul megcsalták őket. A társulat e visszaélések után nyilvánosan közli a nagyközönséggel, hogy műalkotásoknak kolportázs utján való eladásával egyáltalán nem foglalkozik s arra részéről egyáltalán senkinek felhatalmazása nincsen. Ezért legézszerűbb az ilyen üzérkedőket a legközelebbi hatóságnak átadni.

(*) Kiállítás Balatonfüreden. Medvey Lajos középiskolai rajztanár, jónévi festőművész Balatonfüreden a fürdőtelep Kurszalonjában nagyszabású tájkép-kiállítást rendezett. Mint a Balaton partján élő festőnek, ezernyi alkalma nyílt a Balaton összes festői jelenségeit megfigyelni. A balatoni tájképek képezik a kiállítás főanyagát; a reggeli pirkadástól a holdvilágos éjszakáig minden motívumot felőle a kiállított negyvenöt tájkép. Medvey kiállított még több olaszországi tengerparti tanulmányt, egy nevető arctanulmány-kollekciót, több arcképet és illusztrációt.

(*) Az Országos Színészegyesület színésziskolájában (V., Lipót-körút 1. szám, II. emelet 2. ajtó) a felvételi vizsgálatokra való jelentkezés augusztus 27, 28 és 29-ik napjain, mindig délután 3—6 óráig lesz teljesíthető.

Nyilt - tér.

(E rovatban közzétettéket nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

T. oz.

Van szerencsém tisztelt vevőim tudomására hozni, hogy gyáram üzeme, habár a napokban tüzeset érzékenyen sujtott, semminemű fennakadást nem szenved és mint eddig, továbbra is azon szerencsés helyzetben leszek, tisztelt vevőim igényeinek a legpontosabban eleget tenni.

Kiváló tisztelettel

Spindler Adolf

fény- és bádógára-gyár

Budapest, VII., Angol-utca 8. sz.
(Tulajdonos Rich. Klinger).

„AZ ÜSTÖKÖS”

a legjobb magyar vicclap

Hetente 20 oldal kacagató tartalom, színesen illusztrált politikai és társadalmi karikatúrák

Előfizetési árak:

1/2 évre (jul.—decz.) 6 k. 1/4 évre (jul.—okt.) 3 k.

Az „EGYETERTÉS” előfizetési részére:

1/2 évre — 4 kor. 1/4 évre — 2 kor.
kedvezményes előfizetés.

Figyelem! A ki most félévre 6 koronával előfizet, INGYEN kapja meg az 1907. évi teljes behűtött éviolyamot. (700 oldal vicc, kép stb.) **Czím: ÜSTÖKÖS — Budapest**

FŐVÁROS.

(*) Hanvai Sándor érdemei. A kerületi előjárók értekezletén, abból az alkalomból, hogy a főváros közgyűlése 3000 korona személyes pótlékot szavazott meg Hanvai Sándor volt VIII. kerületi előjárónak, Pohl Ferencz kerületi előjáró indítványára jegyzőkönyvileg adtak kifejezést a kartársukat ért kiűntetésen érzett örömüknek. A kartársak legjobban tudják — így szól a jegyzőkönyvnek ez a része — hogy mily beható tudást, fáradságtalan és önfeláldozó buzgóságot fejtett ki Hanvai az új kerületi előjárósági intézmény szervezése, életbe léptetése és egyöntetű működése körül. Ezért iránta örök hálával és elismeréssel van.

(*) Oltárkép a XVII. századból. A tanács ma megvásárolt 400 koronáért egy budapesti vonatkozású XVII. századbeli olajfestésű oltárképet, abból a czélból, hogy a Fővárosi Muzzeumban helyeztesse el.

(*) A Vörösmarty-szobor. A Vörösmarty-szobor leleplezésénél fölmerült kiadásokat ma utalványozta a tanács. Ebből az alkalomból, a tanács nevében, Bárczy István polgármester köszönetet mondott Almády Géza tanácsnoknak a szoborleleplezőkor kifejtett rendező-munkálatai elismeréséül.

(*) Ut-rendezés. A tanács a VI. kerületi, városligeti mutatónyos telep utainak a rendező munkáit elrendelte. Hasonlóképp intézkedett a tanács aziránt,

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-léle

Használatára valódi Áldás gyomorbetegségek és székszorultásban szenvedőknek

Igmándi

keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza

Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér

hogy a IX. ker., Lónyay-utca rendezését elvégezzék.

(**Fertőző betegségek.** A tiszti főorvosi hivatal jelentése szerint az elmúlt héten a következő fertőző betegségek fordultak elő a főváros területén: hastífusz 7, kanyaró 67, vörheny 42, szamárhurut 3, difteritisz és gégegyulladás 21, bányahimlő 7, fültőgyulladás 5, agygerincegyulladás 1, H. hóizás: kanyaró 3, vörheny 5, agygerincegyulladás 1.

(**Mozitulaídonosok szövetsége.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter jóváhagyta a „Kinematografusok Országos Szövetsége” alapszabályait.

TÖRVÉNYSZÉK

§ **Uj törvényszéki orvosi szakértő.** A budapesti polgári fővényszék legutóbb tartott tanácsülésén dr. Ötvös József v. sz. Rókus-kórházi rendelő főorvost, a budapesti királyi törvényszék fogházorvosát, törvényszéki orvosi szakértővé nevezte ki.

§ **A Humbert—Matin-pör.** A Humbert—Mathpörben az esküdtek az összes hozzájuk intézett kérdésre nemmel válaszoltak, mire a bíróság a Matin kiadóját 3000 frank pénzbírságnak fizetésére, a panaszosnak 50.000 frank kártérítés adására, továbbá az ítéletnek kétszázötven francia és külföldi lapban való közzétételére ítélte, illetőleg kötelezte.

§ **Inzultus a tanuvallomás miatt.** Várkonyi István, az ismert nevű szociálista vezér már hosszabb idő óta meghasonlásban él a családjával s felesége ellen válópört is indított. Ezen válópörben ez év április 9-én tanuként hallgatták ki Várkonyi leányát, Mariskát, aki atyjára kedvezőtlen vallomást tett. Mikor a tanukihallgatásnak vége volt, az apa összetalálkozott leányával a törvényszéki palota előtt az Alkotmány-utczában. Várkonyi ingerülten támadt leányára s súlyos becsületsértő kifejezésekkel illetve, a kezében levő esernyővel inzultálni akarta, de ezen szándékában az eset szemtanui megakadályozták. Várkonyi Mariska, aki egy előkelő államtisztviselőnek a felesége, nem hagyta megtörtlenül az inzultust s büntető feljelentést tett becsületsértés vétségéért atyja ellen. A büntetőjárásbíró Várkonyi Istvánt el is ítélte 50 korona pénzbüntetésre. Várkonyi felebezése folytán ma került tárgyalásra az ügy a törvényszék felebbviteli tanácsa előtt. A tárgyalás elején Várkonyi kijelentette, hogy felebezését visszavonja. Ezen kijelentés után Várkonyi Mariska jogi képviselője is visszavonta a büntetés súlyosbítása céljából bejelentett felebezését s így az ítélet jogerős lett.

SPORT.

Alagi versenyek.

— Negyedik nap. —

Élénk látogatottság mellett folyt le a Magyar Lovaregylet négynapos meetingjének mai utolsó napja. A program főszáma a 10.000 koronával dotált 1100 méteres Lomnici handikap volt, melyet a most nagy formában lévő Ball-istálló nyert meg Königssee révén, a papíron is jó eséllyel indult és erősen lefogadott Pityi Palkó ellen, míg Nie vergessen a harmadik helyre érkezett. Königssee győzelmére a totalisateur több mint hétszeres pénzt fizetett. Egyébként leginkább a realis esélyű lovak győztek, csupán a Szent István-díj favoritjának, Armadának érthetetlen rossz futása a Nándor-díjban okozott feltűnést, melynek mai formája után a Szent István-díjban semmi keresni valója nincsen.

Részletes eredmény a következő:

I. **Eladóverseny.** Díj 2000 korona. Táv 1600 m. 1. Zombory R. 36 Magas 45½ kg. (Boris), 2. herceg Lubomirski id Barbarossa II 57 kg. (Seiler). Nyolcz hosszal igen könnyen nyerve. — Tot.: 10:17.

II. **Nándor-díj.** Díj 3000 korona. Táv 1600 méter. 1. Egyedi L. id. Augur 55 kg. (Taral), 2. Junker I. 66 Loredan 48½ kg. (Seiler), 3. Söllinger R. 56 Armada 53½ kg. (Janek). Futott még: Kondor (Walkington). Küzdelem után fejhosszal nyerve, ötnegyed hosszal harmadik. — Tot.: 10:42, 20:46, 64.

III. **Lomnici handikap.** Díj 10.000 korona. Táv 1100 méter. 1. gróf Arco-Zinneberg Königssee 55 kg. (Carlake), 2. Rohonczy G. Pityi-Palkó 52 kg. (Pretzner), 3. Meichl T. Nie vergessen 50 kg. (Gulyás). Futottak még: Paff (Miles), Sapristi (Aylin), Sam Lewis (Finan), Hanna (Boardman), Reine (Kisziváth), Sesususa (Vivian), Sympathy (Baumgartner), Szomszéd (Cockeram), Motolla (Ulrichshoffer). Erős küzdelem

után fejhosszal nyerve, három hosszal harmadik. — Tot.: 10:72, 20:46, 36, 50.

IV. **Nyeretlen kétévesek versenye.** Díj 3000 korona. Táv 900 méter. 1. Gróf Arco Z. 26 Revision 55½ kg. (Carlake), 2. gróf Pejacsevich 26 Józsi 53½ kg. (Tausz), 3. báró Springer 26 Folyta 55½ kg. (Taral). Futottak még: Fruska (Schersin), Becses (Smutny), Majd (Schusztler). Könnyen egy hosszal nyerve, 4¼ hosszal harmadik. — Tot.: 10:16, 20:26, 38.

V. **Kétéves vigasz-handicap.** Díj 2000 korona. Táv 1000 méter. 1. Gróf Pejacsevich 26 Barokk 51 kg. (Pretzner), 2. Rohonczy G. 26 Rengeteg 46 kg. (Guttman), 3. Mr. Redgrey 26 Pletyka 50 kg. (Cockeram). Futottak még: Pali (Kikisch), Mi (Klimscha), Titi II. (Seiler), Föispán (Baumgartner). Küzdelem után fejhosszal nyerve, három hosszal harmadik. — Tot.: 10:31, 20:28, 30, 30.

VI. **Vigasz-handicap.** Díj 3000 korona. Táv 1200 méter. 1. Vida T. 46 Paula 49 kg. (Cockeram), 2. báró Springer 36 Petronella 54½ kg. (Taral), 3. Söllinger R. 46 Karlina 56½ kg. (Janek). Futottak még: Gay Spinster (Pratt), Tilos (Ulrichshoffer), Joseph (Walkington), Dongal (Vivian), Galant (Smutny), Okos (Guttman), Boeskoros (Sersin). Biztosan egy hosszal nyerve, küzdelem után fejhosszal harmadik. — Tot.: 10:193, 20:52, 32, 28.

KÖZGAZDASÁG.

A bankkarta. Kevés alakulás találkozott hiankban akkora és olyan általános ellenszenvvel, mint a bankkarta. Mindenki érezte már az első pillanatban, hogy itt valóságos merénnyel van dolgunk a hitelt kereső kisemberekkel szemben, amelyek olyan súlyos következményei lehetnek, hogy egész gazdasági életünket alapjában rendítheti meg. Érzik a helyzet tarthatatlan voltát maguk a kartelező bankok is s ma már igyekeznek hangulatot csinálni eljárásuk mellett. A karta egyik vezető embere a P. L.-ban egy cikket sugalmazott, melyben természetesen minden szöveggel és jóval felékesíti a karta. Majd hogy azt nem mondja, hogy a kisemberek érdekében csináltak ők, a nagybankok, karta. Hanem az az okoskodás, melyben a karta káros oldalait igyekszik előfeldni, annyira sántikál, hogy rögtön kilóg belőle a lóláb — hogy t. i. a karta a „nagybankok egyenesen a kisbankok egészséges versenyt akariák megfojtani”. Oh, az szent igazság, hogy a kartelező nagybankok a kisembereket nem bántják; persze, mert ők csak a százezeres üzletekkel foglalkoznak. A kisember hasztalan kopogtat náluk. Nem is közvetlen bántják ők, hanem közvetve. A karta erejénél fogva drága pénzt adnak a kisbanknak, amely — természetesen — még drágábban adja azt tovább. Végeredményében tehát mindig csak a kisember lesz végigszarolt adófizetője a karteleknek. Ha még csak lehetne! De Budapest ma is olyanok már a viszonyok, hogy a kisember semmi áron sem kaphat hitelt. Természetesen azért nem, mert a nagybankok karta nélkül is úgy megdrágították a viszontlészámítást, hogy a kisbankok kénytelenek minden hitelnyújtástól elzárkózni. A pénzkrisis már elmúlt és a helyzet még se javult. Mi lesz ezután, ha a karta egész erejével ráfekszik a kisbankokra? Könnyű belátni. Azok becsukják az üzletet. Hogy pedig ez mérhetetlen csapás lesz kisiparunkra és kiskereskedelmünkre, sőt általában középosztályunkra is: azt csak azok nem látják, akik a karta által elerendő milliók miatt látni nem akariák. A kormány feladata, hogy még idejekorán elhárítsa a fenyegető veszedelmet.

Portland-czementszállítás a MÁV. részére. A M. kir. államvasutak budapest-balparti üzletvezetősége portland-czementszállításra hirdetett pályázatot. Megbízást kapott a „Beocsini Czementgyári Unió” 4300 mm. szállítására 18.920 korona összegben, a Melocco L. czég 4995 korona és Lédeczi Schenk Adófi czég 23040 korona értékben.

Uj állami zálogkövetítő fiókok. A zálogházi követítők ellen nap-nap után elhangzó panaszok arra bírták a kereskedelmi minisztert, hogy lehetőleg állami kezelésbe vegye az egész zálogkövetítést. A szegényebb néposztályok érdekében való eme igen humanus intézkedés szép fényt vet Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter nagy szociális érzékére. A miniszter egyelőre — mint értesülünk — két ilyen állami követítőt állít föl. Egyet Pesten, egyet Budán. E fiókok teljesen ugyanugy kezelik

a zálogtárgyakat, mint az anyaintézet s így a szegény megszorult emberek csak a kamatot fizetik minden közvetítési díj nélkül. Nagyon helyes intézkedés még az is, hogy az állami követítő fiókok szombatban, mikor a munkások a kiváltásra pénzhez jutnak, este is nyitva lesznek.

Talpfiák szállítása. A szabadalmazott osztrák-magyar államvasutársaság igazgatósága árlejtést hirdet 150.000 darab tölgy fővonaltalpfi, 10.000 darab tölgy másodrangú vonaltalpfi és 6000 darab tölgy különféle méretű váltótalpfi szállításának biztosítására. Az ajánlatok az e célra előkészített borítékba zárva július 6-án Wien, I. Schwarzenberg-platz 3. földszint nyújtandók be. Ajánlattevők ajánlataikkal 1908 július 31-ig maradnak kötelezettségben.

A romániai kivittl tilalom felüggesztése. A romániai kormány június 27-én takarmánykivittl tilalmat bocsájtott ki. A kormány most visszavonta a köles szalmára vonatkozó tilalmat.

Az Osztrák-Magyar Bank állása június 30-án. ez volt: Bankjegyforgalom 1.882.901.000 korona (+141.911.000), érczkészlet 1.803.307 kor., (—3.348.000), leszámítolási tárca 540.991.000 korona (+115.349.000), lombardkölesönök 72.839.000 korona (+3.061.000), adómentes bankjegytartalék 20.839.000 korona (—145.259.000).

Egy vidéki takarékpénztár reorganizálása. Temesvárott 1901-ben 200.000 korona tőkével megalakult a „Tanitói Takarékpénztár Részvénytársaság”. Ugy látszik, hogy a takarékpénztár körül bajok vannak, mert a takarékpénztár — mint értesülünk — július ötödikén rendkívüli közgyűlést tart, melyen az igazgatóság az intézet teljes reorganizációját szándékozik keresztülvetni. Az alapszabályokat lényegesen módosítják, az intézet pedig Forgalmi Bank Részvénytársaság-ra változtatják. Ilyenformán az igazgatóság, amely eddig kétharmad részben — alapszabályszerűleg — tanítóiakból állott, természetesen lemondott ebbeli tisztségéről s a közgyűlés új igazgatósági tagokul: Kocsi Ferenc, Orzán Péter, Jäger József, Ragyóczy József, Tóth Béla, Révay Károly, Herl Emil és Stachler Adám; a felügyelő-bizottságba pedig: Schenk Jakab, Holczer Ede, Ludwig Jakab, Barcza Dezső, Weisz S. Sándor és Babesányi Lajost fogja megválasztani.

A prágai kiállítás tanulmányozása. Az Országos Iparegylet Gelléri Mór igazgatót kiküldötte a prágai kiállítás tanulmányozására. Gelléri a múlt hét nagyrészt Prágában töltötte, ahol a kiállítás intézősége kitüntető előzékenységgel fogadta. Tanulmányai eredményeiről Gelléri igazgató több felolvasáson fog beszámolni.

A Magyar Asphalt r.-i. munkója. Budapest székesfőváros tanácsa legutóbb pályázatot hirdetett a VII. ker. Wesselényi-utca kocsiútjának és gyalogutjainak aszfaltozására. A legolcsóbb ajánlatot — mint értesülünk — a Magyar Asphalt Részvénytársaság tette, amely a kocsiutat 115.199 koronáért, a gyalogutakat pedig 50.114 koronáért aszfaltozta.

Uj juttagyár. Mauthner József bécsi vállalkozó egy kartaellen kívül álló juttagyarat szándékozik Budapestben létesíteni.

Szaktanfolyam szabóegedek számára. A Technológiai Iparmúzeumban rendezendő két szabóipari szaktanfolyamot június hó 6-án, hétfőn este 7 órakor nyitják meg a VIII. Népszínház-utca 8. szám I. emelet 29. számú teremben. A tanfolyam két részre oszlik, még pedig: polgári szabászatra és katonai szabászatra. A polgári szabászatra 27, a katonai szabászatra 23 hallgatója van. A hallgatókat elsőrendű fővárosi szabázmesterek fogják tanítani.

New-York állam és a Magyar Amerikai Bank. Newyorki tudósítónk jelenti, hogy az ottani Magyar Amerikai Bank igazgatósága az állam pénzügyi departementiétől június közepén értesítést kapott, hogy felvétellett ama bankok sorába, amelyeknél Newyork állam állami pénzeket helyez el. Az első állami depositum — egy negyed millió korona — június 18-án érkezett a Magyar Amerikai Bankhoz. Ez a körülmény mindenesetre igen öröndetes esemény nemcsak a bankra, hanem az amerikai magyarságra is, mert eddig a magyar bankárságnak rossz hírét kellette néhány lelkiismeretlen ember, aki a „magyar bankár” czim alatt követte el szédeltégeit; legfőbb ideje volt annak, hogy egy ilyen, az amerikai magyar pénzvilág jó hírnevét emelő esemény bekövetkezzék. Itt említtük meg, hogy az amerikai magyar bankárok közül hétről-hétre többen lépnek összeköttetésbe a Magyar Amerikai Bankkal, elhagyva a newyorki német bankárokat, akikkel eddig dolgoztak.

Arató munkások kát kereső Mezőköves Gyulavarsáron 240000 ben 118M zseffelvánt van, akik b mivelségű tálya az év vagy levél világosítást

A gabonahausza a g Amerikában mert az ara pedig éppen emelkedést piaczon tes ára pedig mellett. Ma okozták a piac mérés készárupiac amennyiben kénytelen v lérel is tö mázsára ru tén 25 fillé szállítandó rozs el volt 6- és új ro lett drágab 1 óra 30 ez a tábláz

Buza okt. Rozs új ok Zab okt. Tengeri ju Tengeri má

Mozdo szere. A s ban július tár szerint vasutakhoz tásának bi 27 darab s kocsi. Bes évi május 1909. évi március l ius hó 6/

Husini szágát. Ar sági viszon mult évtize jesen elha iparnak h gyarmatok kötelesség kekkel ell Unió és A hogy Angl rendkívüli a mértéka val a gon zatalt me nadából n csak azér melyek A használias tek meg amelyek ecsetelték össze el tudják el delmesen Argentiniá gdi. Ma országon kal jobba délameriká mellett ha pooli ut, teljesen l A magyar egészségtől egészségtől kifogástal zónsége.

Arató munkások. A földművelésügyi minisztérium munkásközvetítési osztályába igen sok aratási munkát kereső munkás jelentkezett. Békéscsabán ötszáz, Mezőkovesden 500, Kisújszálláson 300, Karczagon 90, Gyulavarsándon, Siklóson és Nagypéren 160, Csurogon 240 és Torontálvármegye Szentpéter községében 118, Mokrin, Szentkeresztur, Beodra, Bocsár, Józseffalván 50-50 pár, Kulán 67 pár arató-munkás van, akik bár hová elmennek aratni. A földművelésügyi min. kir. minisztérium munkásügyi osztálya az érdeklődőknek akár telefonon, akár távirati vagy levélbeli megkeresésre készséggel nyújt felvilágosítást.

A gabonaárak emelkedése. A tegnap támadt hausse a gabonátörsdén ma erőteljes folytatást nyert. Amerikában ugyanis 1 1/2 centes áremelkedés volt, mert az aratást sok vidéken eső zavarta meg, nálunk pedig éppen az esőhiány idézte elő ma is a nagy áremelkedést. A kenyérmagvak árfolyama a határidőpiacra tegnap óta 60 fillérrel, a takarmánycikkek ára pedig 30 fillérrel drágultak igen élénk forgalom mellett. Ma inkább vidéki vételek, illetőleg fedezések okozták a rohamos hausse-t, melylyel szemben a helyi piac mérvadó része nagy kételyvel viseltetik. A készáru-piacra is meg volt a szilárdításnak hatása, amennyiben egy-két malom, melynek készlete nincs, kénytelen volt azonnal átvehető buzatételekért 30 fillérrel is többet fizetni, mint tegnap és ezáltal 26 ezer mázsára rugott a napi forgalom. Prompt rozsért szintén 25 fillérrel többet fizettek, elkelt július 20-dikáig szállítandó új rozs 9.50-ért Budapest paritásában. Örsz el volt hanyagolva, ma már alig van árkülönbség 6- és uj rozs között. Tengeri és zab 10-15 fillérrel lett drágább. Az utolsó napokban a határidőpiacra 1 óra 30 perczkor záródott árfolyamkülönbséteket ez a táblázat mutatja:

Table with columns for dates (jun. 26, jun. 27, jun. 30, jul. 1, jul. 2) and prices for various goods like Buza, Rózsa, Zab, Tengeri, etc.

A kávéplacsról. Megirtuk annak idején, hogy a világ minden kávéplacszán igen jó termés mutatkozik. Most a sao pauloi cs. és kir. konzulátusunk jelenti, hogy ennek az államnak 1908/9. évi kávétermése nagyon jó s körülbelül kétakkora lesz, mint tavaly, amikor is 5 1/2 millió zsákra rugott. Az idei termést ma 9 millió zsákra teszik, de nincs kizárva, hogy jóval nagyobb lesz, mert az ültetvények állása kitünő. Persze, e kitünő termés kilátást nyújtó hírek daczára — árcsökkenésről szó sincs.

Menetrendmódosítás a valkány—varjasi vonalon. A temesvári—varjasi h. é. vasútvonal megnyitása napjától a valkány—varjasi vonalon menetrendmódosítás lép életbe. E módosítás szerint a lényegesebb eltérések a jelenlegi menetrenddel szemben a következők: A Varjastól Valkányra jelenleg délelőtt 11 óra 40 perczkor induló vegyes vonat onnan csak délután 3 óra 50 perczkor indítatik és Valkányon a gyorsvonathoz Temesvár felé csatlakozást nyer. Valkány és Nagyszentmiklós között mindkét irányban egy-egy új személyvonat helyeztetik forgalomba. E vonat indul Valkányról, csatlakozással a Temesvár felől érkező személyvonathoz, délután 12 óra 5 perczkor, illetve Valkányra érkezik délután 2 óra 26 perczkor, hol Budapest, Nagykikinda és Temesvár felé csatlakozást nyer.

Bécs város kölcsöne. Tegnap szentesítették a bécsi kölcsönre vonatkozólag a pupilláris biztosítékot megállapító törvényt és ma a kölcsönt átvevő konzorcium elhatározta, hogy a kölcsön aláírása e hónap 8-án fog végbemenni. Az aláírási árfolyam 96-96 1/2%, a vinkulált címletek részére 96.35%. Az aláírási felhívást szombaton fogják közzétenni.

Kivételes díjszabás meghosszabbítása. A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága a kombinált hajózási és vasúti forgalomban 1904. augusztus 1-től kezdve fennálló I—III. és 1904. október 1-től kezdve fennálló IV. számú kivételes díjszabások érvényességét e hónap 31-ig meghosszabbítja, mely időpont után előreláthatólag új díjszabások fognak érvénybe lépni.

Kivonat a hivatalos lapból. — Julius 2. —

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter Lukács János felsőipariskolai igazgatói címmel és jelleggel felruházott tanárt, özv. Nendwich Gusztávné, Pákei Lajos, Dózsa János és Magyar Endre ipari szakiskolai igazgatókat a VII-ik fizetési osztályba sorozott ipariskolai igazgatókká, Wéber Ernő és El-tető Béla tanárokat és ifi. Orbán Ferenc cs. és kir. udvari mérnököt a VIII. fizetési osztályba ipariskolai tanárokká, Tutsek Gyula mérnököt és ösztöndíjas tanárjelöltet a IX. fizetési osztályba, Kisházy Béla, ifi. Gaul Károly, Wittál J. Gyula, Bors Károly, Kürtös János és Rátkay Endre mérnököt és ösztöndíjas tanárjelöltet a IX. fizetési osztályba ideiglenes minőségű tanárokká, Gaál Béla, Rudna Ferenc, Hirsch József és Schima András ösztöndíjas előmunkásokat a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű segéd-művezetőkké; a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Markovitch György pénzügyi számellenőrt, jelenlegi állomáshelyén való meghagyása mellett, Guidó János zombori pénzügyi számellenőrt pedig a lugosi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez végleges minőségű pénzügyi számvizsgálókká; a marosvásárhelyi főügyész Albert Sándort csikszeredei és Dietrich Mihály erzsébetvárosi ügyészségi irnokokat, jelenlegi alkalmazásuk helyén, irodatiszteké; a trencséni pénzügyigazgatóság Hrubiskó István járásbírói díjnokot a csaczi adóhivatalhoz adóhivatali gyakor-nokká nevezte ki.

Népmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Spitz Emil hódmezővásárhelyi lakos Szirtesre, kiskoru Leitman Sándor budapesti lakos Lovasira, kiskoru Rosenfeld Adolf budapesti lakos Révára, kiskoru Rabl Lajos győri lakos Hollóra, kiskoru Laucsek Aladár péczeli lakos Lászlóra, Kohn Dóri budapesti lakos Kovácsra, Olmos Nándor upesti lakos Óvárira, kiskoru Moskovitz Fülöp budapesti lakos Molnárra, Schlesinger Ignác budapesti lakos saját, valamint Andor, Leó és Magdolna nevű kiskoru gyermekei Sarbóra, kiskoru Neumann Gyula lévai lakos Aposira, kiskoru Náter Mihály lévai lakos Alföldre, Voitkó István bácskerteszi lakos Bélaflára, Heberle János mesztegényi lakos saját, valamint Ilona nevű kiskoru leánya Ladira, Kosnitz Ignác jászárokszállási lakos saját, valamint Kosnitz Ignác és Csikós Kosnitz Jolán, Béla és Francziska nevű kiskoru gyermekei Nádira, Boricu (Buric) Péter borcsai lakos Bánra, Braun Ignác budapesti lakos saját, valamint Jolán nevű kiskoru gyermeke Barnára, Pollák Béla t.-királyfalvi lakos saját, valamint Erzsébet, László és Mária nevű kiskoru gyermekei Perényire, Pollák Nándor zabolai lakos Pórára, Kohn Hugó, továbbá kiskoru Kohn Berta, Aladár és László budapesti lakosok Kalmárra, Joeger Márkus budapesti lakos saját, valamint kiskoru gyermekei, Margit, Miklós és Aranka Vadászra, Weisz Fülöp budapesti lakos saját, valamint Margit nevű kiskoru gyermeke Vidorra, dr. Schön Mór budapesti lakos Szücsre és Weiner Alfréd budapesti lakos családi nevének Tolnára kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. A görögénszentimrei, királyhalmi, lipótújvári és vadászerdei erdőéri szakiskolákba a folyó évi szeptember havában kezdődő új kétéves tanfolyamra — részint állami ellátás mellett, részint saját költségen — több tanuló fog felvételt. A kérvények folyó évi július hó 25-ig ahhoz a szakiskolához küldendők, amelybe a pályázó felvételt kíván. Igazolandók: a 17-25-ig terjedő életkor; az elemi népiskola hatodik, vagy valamely középiskola második osztályának végzése; egészségi, valamint erkölcsi bizonyítvány; katonai kötelezettség tekintetében kiállítandó hatósági bizonyítvány; eddigi alkalmazás; a saját költségeknek annak igazolására, hogy vagy hozzátartozói, vagy pedig ő maga az évenként 330 koronára rugó ellátási költséget félévi részletekben pontosan megfizetik. — Postai ügynöki állásra, szerződés mellett, Terpes községben (Heves várm.). Képzézbiztosíték 100 korona. Kérvények folyó évi július hó 24-ig a budapesti posta- és távirdaigazgatósághoz nyújtandók be. — Másodvonalú állásra a pécsi állami gyermekmenhelynél évi 1200 korona tiszteletdíj és természetbeni lakás és ellátás élvezete mellett augusztus hó 10-ig.

IDŐJÁRÁS.

A meteorologiai központi intézet távirati jelentése. 1908. július 2-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete. Hazánkban a száraz és derült időjárás egyre tart és az éjjeli hőmérséklet általánosan alacsony volt. A hőmérséklet maximuma Orsván 29 C°-ra emelkedett és minimuma: Tátraföldön 3 C°-ra süllyedt.

Prognózis a következő 24 órára. Az időjárásban lényeges változás nem várható.

Table with columns for station names (Allomás), precipitation (Levegőnedvesség), wind direction and force (Szélirány és erője), and temperature (Hőmérséklet).

Felelős szerkesztő: PURJESZ LAJOS. Kiadótulajdonos: A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság. Igazgató: ERDŐS ARMAND.

DR. HÖNIGIZSÓ. Elektrotherapiai és Röntgen-intézet. Elektromágneses gyógyítás. Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift. Telefon 102-39. Gyógytényezők: Elektromágneses gyógyítás, Röntgen sugarakkal való kezelés, Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio), Kék fényvel való kezelés, Villamos hőfürdők (Elektrotherm), Villamos fényfürdők, Villamos masszázs (Vibratio), Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés, Villamos vízfürdők, Szénsavas fürdők. Főbb javallatok: Általános idegesség (neurasthenia, hysteria), — Rendszeres d. e. 6-11-ig, d. u. 2-6-ig.

Mozdonyok és vagonok szállítása Szerbia részére. A szerb államvasutak igazgatósága Belgrádban július 7-én 6-naptár szerint (július 20-án új naptár szerint) árlejtést tart a 76 cm-es nyomtávolságú vasutakhoz szükséges közlekedési eszközök szállításának biztosítására. Szállítandó: 12 darab mozdony, 27 darab személy- és podgyászkoeci, 146 darab teherkoeci. Beszállítási határidők: a mozdonyokra 1909. évi május hó 1.; a személy- és podgyászkoecikra 1909. évi április hó 15.; a teherkoecikra 1909. évi márczius hó 1. Az ajánlatok legkésőbb 1908. évi július hó 6/19-ig nyújtandók be.

Husingség Angliában. A szabad kereskedelem országát, Angliát, a rendkívül kedvezőtlen közgazdasági viszonyok minden oldalról szorongatják. A közel-múlt évtizedek alatt Anglia, mint sok más ország, teljesen elhanyagolta a mezőgazdaságot. Mindenki az iparnak hódolt és abban a feltevésben volt, hogy a gyarmatok, — különösen Ausztrália és Kanada — kötelessége az anyaországot a szükséges élelmi cikkekkel ellátni. Az esetleges hiányt pedig majd az Unió és Argentína fogják fedezni. Daczára annak, hogy Angliában a hus és a gabona vámentes, ma ott rendkívüli magasak az élelmi cikkek árai. És így a mértékadó körök egyre sürűbben foglalkoznak a val a gondolattal, hogy az eddig tilos élőállat-behozatali megszüntetik és Argentínából, szintugy Kanadából megengedik az élőállatok behozatalát, már csak azért is, hogy a parlagon heverő legelőket, melyek Angliában nagyon bujnak, eredményesen kihasznalassák. Az utóbbi időben nagyon sürűn jelentek meg az európai ujságok hasábjain oly hírek, amelyek az angol állategészségügy törvények szigorát eszetelték. Ennek következtében mindenesetre az össze érdeklődő szakkörök csodálkozásukat nem tudják elpalástolni, hogy a szigorú Anglia a veszedelmesen elhanyagolt állategészségügy országából, Argentínából akarja az élőállat-behozatalat megengedni. Magyarország Ausztrián, Svájcra és Franciaországon át, de tengeren is, Anglia szükségletét sokkal jobban és megbízhatóbban tudná ellátni, mint a délamerikai köztársaság. A legkedvezőbb viszonyok mellett hat heti utazást vesz igénybe a Plata—Liverpooli út, mely idő alatt a legegészségesebb állat teljesen lesóványodva és betegen érkezik Angliába. A magyarországi szállítmányok, melyek minősége és egészsége volt — hála a kitünően szervezett állategészségügyi rendtartásnak — minden tekintetben kifogástalan lenne és kielégéné a kényes angol közönséget.

4 százalékos spanyol járadék 97.12, 4 százalékos unifikált török jár. 96.40, Török sorsjegy 178.75, Török dohányrészevény 452.—, Osztrák földhitelintézet 1108.—, Osztr. Länderbank —, Magyar jelzálogbank —, Banque de Paris 1469, Banque Ottomane 721.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 120.—, Meridional vasut —, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 540.—, Rio Tinto 15.89, Sucrerie d'Egypte 27.—, Tula 240.—, Thomson Houston —, Uríkányl kőszén 150, Chartered 20.75, De Beers 263.—, East Rand 102.50, Jagersfontein 86.75, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 51.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.—, Váltó német piacokra (rövid) 123.21, Váltó Bécsre (rövid) 104.75, Váltó Belgiumra (rövid) 1/10, Olasz aranyváltó (rövid) 1/4, Váltó Svájcra (rövid) pari. Csek Londonra 251.25, Magánkamatláb 1 1/4. Rentye.

PIAZI TUDÓSÍTÁSOK

Vágómarhavásár.

Budapest, július 2. (Braun József és fia jelentése az „Egyetértés” részére.) Felhajtott: 2280 darab Vágómarha és pedig 1454 darab magyar és tarka ökör, 415 darab magyar és tarka tehén, — darab bosnyák ökör, — darab bosnyák tehén, 148 darab magyar és tarka bika, — darab bosnyák bika, 73 darab magyar bivaly és — darab bosnyák bivaly.

Következő árak jegyzettek métermázsánként élőszuliban levonás nélkül:

Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 68.— 74.— koronáig, kivételesen — 78.— koronáig, középminőségű 58.— 66.— koronáig, silány minőségű 48.— 56.— K.-ig. Tarka hizott ökör legjobb minőségű 72.— 87.— koronáig, kivételesen 90 K, középminőségű 62.— 70 koronáig, silány 48.— 60.— koronáig. Magyar paraszt ökör legjobb minőségű 58.— 64.— kor.-ig, középminőségű — kor.-ig, silány 44.— 56.— koronáig. Magyar tehén legjobb minőségű 46.— 62.— koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Tarka tehén legjobb minőségű 46.— 72.— koronáig, kivételesen 76.— koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Bika legjobb minőségű 60.— 72.— koronáig, kivételesen 75.— koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű 48.— 58.— koronáig. Bivaly legjobb minőségű 36.— 46.— koronáig, kivételesen 50.— koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Kicsontozni való marha 32.— 40.— koronáig. Boszniai ökör legjobb minőségű — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Növendékmарha 44.— 66.— koronáig. Mind 100 kilónként élőszuliban.

A felhajtás közel 1000 drbbal kisebb volt a múlt hetinél, miután azonban a helyi szükséglet is csökkent, valamint kevesebb idegen vevő jelent meg a vásáron, az irányzat vonatolt volt, s csupán elsőrendű minőség árai emelkedtek 1-2 K-val mm.-kint, míg a goromba közepes és gyengébb minőségek csaknem mult heti árakat jegyeztek, s igen nehezen voltak eladhatók.

Budapesti szurómarhavásár.

Budapest, július 2. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 964 darab élő borjú (közte 25 rugott) Fizettek: elsőrendű élő borjúkért 70-80 fillért, kivételesen 82-84 fill., középminőségű élő borjúkért 60-68 fillért, silány és rugott borjúkért 50-58 fillért kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat lanya volt, az árak változatlanok maradtak.

Bécsi szurómarhavásár.

Bécs, július 2-án. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai vásárra felhajtottak: 4470 darab borjút, 1716 darab fiatal sertést, 1228 levágott sertést, 162 darab levágott juhot, — darab élő juhot, 355 darab bárányt.

Eladási árak kilogrammonként: Levágott borjú 80-96 fillér; elsőrendű 100 122 fillér; legeleje 134-140 fillér; élő borjú 72 94 fillér; hizott hussertés 120-126 fillér; hizott sertés 96-122 fillér; levágott nehéz sertés I. rendű 108-120 fillér; II. rendű — fillér; könnyű sertés 136-140 fillér; elsőrendű süldő 130-132 fillér; levágott juh 84-104 fillér; bárány 16-32 korona bárány elsőrendű 16-32 korona páronként.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbánya.

Budapest, július 2-án. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300-400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban) 127 129 fillér. Fiatal közép (páronként 251 320 kilogrammig terjedő sulyban) 129 131 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 133-137 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240-260 kilogramm sulyban) — fillérig.

Sertésleltétel: 1908. évi június 30. napján volt készlet 39159 drb., 1908. július hó 1-én felhajtott 254 darab, 1908. július 1-én elszállított 189 darab, 1908 július 2. napjára maradt készletben 39224 drb. A hizott sertéstízet irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, július 2. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 142 darab sertés, 5 darab süldő, — darab malacz. Pötfelhajtás — drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 878 darab sertés, 71 darab süldő, 5 darab malacz. Összesen 1040 darab sertés, 76 darab süldő, 5 darab malacz. Eladatott 949 darab sertés, 53 darab süldő, 4 darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 91 drb sertés, 23 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban 102-108 fillér, ételsulylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig, 94-102 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, ételsulylevonással 127-134 fillérig; fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 128-138 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 128-138 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon

felül —, könnyű 140-300 kgr.-ig — fillérig, ételsulylevonással — fillérig. Belföldi süldő 100-120 fillérig, horvát süldő 100-116 fillér Malacz 120 fillérig. — (Arak minden levonás nélkül kilogrammonként, élőszuliban értendő.) A vásár irányzata élénk. Az árak 2 fillérrel emelkedtek.

VIZÁLLAS.

m ó t e r		m ó t e r	
jul. 1. jul. 2.		jul. 1. jul. 2.	
Inn	Ehárding 1.78 1.76	Jlva	M.-Szeget 0.04 0.01
Dana	Passau 2.45 2.40		Tekeláza 0.18 0.23
	Linz 0.08 0.15		V.-Nemény 0.67 0.70
	Bécs 0.82 0.41		Tokaj 0.28 0.28
	Pozsony 1.58 1.50		Tiszafüred 0.24 0.28
	Komárom 2.81 2.52		Szolnok 0.02 0.80
	Budapest 2.06 2.—		Csongrád 0.60 0.74
	Paks 1.09 1.80		Szeged 0.12 0.—
	Mohács 2.77 2.66		T.-Bocsa 0.58 0.60
	Gombos 0.— 5.28		Títel 2.84 2.17
	Ujvidék 2.61 2.55	Óndava	Hoór 1.19 1.20
	Pancsova 1.85 1.82		Bárdos 0.48 0.44
	Orsova 2.— 1.95	Tapolc	Bárta 0.21 0.18
Horva	Morvafalu 0.23 0.18		Ladomcs 1.59 1.83
Vág	Zsolna 0.80 0.34	Sáó	Zsolca 0.19 0.18
	Trencsén 0.32 0.24	Hernád	H.-Neméti 0.29 0.24
	Szered 0.55 0.57	Berettyó	Margitta 0.21 0.24
Rába	Sri-Gothárd 0.— 0.80		B.-Ufalu 0.29 0.25
	Sárvár 0.05 0.05	Körte	Csucsa 0.28 0.28
	Győr 2.14 2.19		N.-Várád 0.24 0.26
Dráva	Vasand 1.74 1.78		Belenyos 0.19 0.19
	Zákány 0.02 0.—		Tenke 0.28 0.20
	Barcs 0.55 0.57		Gurahone 0.28 0.28
	Eszék 1.54 1.60		Borosjenő 0.34 0.23
Hara	M.-Szerdah. 0.35 0.—		Békes 0.32 0.28
Száva	Zágráb 0.13 0.12	Hares	Gyoma 0.14 0.28
	Eszék 0.88 0.82		Gy.-Fehérvár 0.30 0.30
	Mitrovicza 1.24 1.29		Branyicska 0.— 0.—
Szamos	Décs 0.89 0.88		Soborsán 1.16 1.20
	Szatmár 0.08 0.08		Arad 0.04 0.05
Kraszna	N.-Máltény 0.— 0.—	Temes	K.-Kostély 0.04 0.10
Latoros	Munkács 0.12 0.14	Béga	Kiszató 0.52 0.60
Laborca	Homonna 0.18 0.20		Temesvár 0.81 0.84
Ung	Perecseny 0.— 0.—		Becskepek 0.94 0.96

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: RAJOR MATYÁS

BIZTOS
gyógyulást keresőknek
nem betegségben szenvednek,
mint húgycső és hólyagbajok, húgycsőszűkület, vizelet zavara, éjjeli magömlések, sebek és bujatoros bántalmak (syphilis, az ontortózis utóbjaitól fellépő idegbajok, korai fertőzések, az elgyengülés, bármily borkütesek stb. nőknél fehérhólyag, méh bajok, alapos, gyors és gyökeres gyógyításra szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógymóddal, fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL
v. cs. és kir. osztály főorvos országos hírű és a legérgebb, 32 éve leannáló rendelés intézet

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.
Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült húgycső és hólyag bajok vizsgálata villamos húgycsővizet segítségével.
Vidékiek levelekre kimerítő választ és szakszertű tanácsot nyernek, gyógyszerrel gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.
Nőknek külön váróterem.

Titkos betegségek
gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDÁCSY
v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.
Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgycsőfolyást, hólyagbaj, sebeket, bujatoros (syphilit), bőrbajokat, elgyengült fertőt, idősebbekkel is, ontortozást és annak utóbjait, ideg- és hágerincbaj, valamint minden női bajokat.
RENDEL: 3-4-ig és este 7-8-ig.
Budapest, VIII., József-körut 2.
Levelekre válaszol, gyógyszerrel gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógyítható.

Titkos betegségek
biztos és lelkiismeretes meggyógyítására évtizedes tapasztalata folytán legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR
egyetemi orvos-tudós specialista.
Igen rövid idő alatt teljes sikerrel gyógyítja a nemt szorvos, beveny vagy idült hurulját, vizelet nehézségeket, hólyagbaj, fekélyeket, syphilit, ideg- és hágerincbaj és bármily női betegségeket.
Budapest, IV., Karoly-körut 10. I. emele.
Rendel d. e. 10-4 és este 6-8 óráig.
Vidékieket levél útján is biztos eredményre gyógykezelés és gyógyszerrel is gondoskodik. — Nőknek külön váróterem, külön kijárat.

Mindenütt kapható a legfinomabb
Weider tejszin és Zsolna csokoládé
Csokoládé dessert bonbonok.
Weider Ármin és Béla
csokoládé és csukorkagyár ZSOLNA

Berlini Victoria Általános Biztosító Részvény-Társaság.
Alapított 1858.
Biztosítási állomány 1905. dec. 31-én 7,312,032.80 Forinttal az 1905. évben 183,975.00
Vezényállomány 1905. dec. 31-én 830,851.70 Évi nyeresemény — — — — — 0.7,123.

Különös előnyök: Megtámadhatatlanság: A kötvény egy évi fennállás után szemiféle alapon sem támadható meg. — Férjasi vagy öngyilkossági: Az első évben a teljes díjtartalék és azután az egész biztosítási összeg fizetetik ki halál esetén. — Világkötvény: Kezdetiét fogva tartókötvény és utána az egész földön pótlék nélkül megvételre. — A biztosítás megvételének kifizetése: Három évi fennállás után a biztosítás nem válna érvénytelen. — Legmagasabb kölcsön: és visszakvásárlási érték három évi fennállás után. — Megszűnt biztosítások érvénybe helyezése: 6 hónapon belül orvosi vizsgálat nélkül eszközölhető. — Háborúbiztosítás: teljesen költségmentesen. — Nyereseményrészvétel: A tiszta nyeresemény 90% a a biztosítottaknak szavatoltatik. Az 1903. felet. v. a tiszta nyeresemény 98% a, azaz 24,72,638.91 K. niallatott át a biztosítottaknak mint nyereseményess. — Már 1878. óta az ésszedibb-zeledek 8%-ával emelkedő osztalék fizetetik ki. — Példa: 10,000 koronára szóló megelés és halál esetén 25 évi időtartammal kötött biztosítás egy 80 éves egyén részére összesen 6000.— koronába kerül.
Rövid, világos biztosítási feltételek, fenntartások nélkül. Ügyes képviselők alkalmaztatnak.
Igazgatóság Magyarország és a Keleti országok részére
Budapest, V. kerület, Széchenyi-utca 1. szám.

15 forintért tiszta gyapjuszövetből mérték szerint elegáns kivitelű öltöny vagy felöltő
Krausz F. és Tsa
v. szabómester
Budapest, Rákóczi-ut 69.
Vidékre mintákat mértékvetéll utasítással bírtmentve. Holéban szabásunkat mintákkal házhoz küldjük.

Most jelent meg!
Atanitónő
Falsat éltékép s felvonásban.
Írta: Bródy Sándor
Ára 2.50 kor.
SINGER és WOLFNER kiadása
Budapest, VI., Andrássy-ut 10

S I N A A K
Pénteken, 1908. július 3-án.

Nemzeti Színház
Zárva

II. Kir. Operaház
Zárva

Vígyszínház
Zárva

Király színház
Zárva

100 év múlva
Énekes, táncos, látványos tréfa 8 felvonásban, 9 képben, írta Martos Ferenccz. Zenejét össze állította Marthon Géza.
N. Zajtay István Németh Baczur Gaszton Papir Tóth Imre Pater, hotelmájdános Alakbéri igazg. Boross Franco, Major, műnigátor, szerkesztő Szirmai Pavle-ek, Priblasek, Semu, szerkesztő Rátkai Sasa Leszló R. Pelesek polgármester, Dörög Z. Molnár Kék, Huszárkapitány Raskó
Kezdeté 8 órákor

Műsor
Szombat: 100 év múlva
Vasárnap: 100 év múlva

Nepszínház-Vígopera
Zárva

Fővárosi nyári színház
A komédiások.
Opo ette 3 felvonásban.
Kezdeté fél 8 órákor

Műsor
Szombat: A tolvaj
Vasárnap: d. u. A hajdnak hadnagyja Káta A komédiások

Városligeti nyári Színház
Berla panamája.
Énekes bohózat 3 felvonásban, írta Feld Mátyás, zenéjét szerzette Barna I.
Kezdeté fél 8 órákor

Műsor
Szombat: Berla panamája
Vasárnap: d. u. Pest a szonok este Berla panamája

Magyar Színház
Zárva

Arany Színház
Zárva

Fodrászoknál az urak

miért követelik, hogy borotválkozás után valódi DIANA-SÓBORSZESZ-szel fecskendezék arcukat, vagy fejbőrüket bedörzsöljék, vagy hajukat megnedvesítsék?

1. Mert mindenkinek többé-kevésbé ég az arca a borotválkozástól, ami rögtön elmúlik, sőt lehűti a tűzességét a bőrnek, ha borotválkozás után Diana-sóbszesz-szel bespricceltetjük.
2. Mert nagyon gyakori, hogy borbélyoknál bőrbetegséget kapunk, ami teljesen ki van zárva, ha borotválkozás után Diana-sóbszesz-szel fecskendeztetjük arcunkat.
3. Mert nem kaphat senki pattanást, ha arcát vagy nyakát borotválkozás után Diana-sóbszesz-szel beteckendeztetjük.
4. Mert hajhullása vagy korpa képződése nem lesz, ha fodrásza Diana-sóbszesz-szel használ.
5. Mert a haj őszülése megakadályozható, ha Diana-sóbszesz-szel dörzsöli haját.
6. Mert kopaszfejű egyéneknek is erősíti hathatósan a fejbőrt és roppant kellemesen hűsíti az egész fejet, miáltal az embert frissíti.
7. Mert meleg napokon a Diana-sóbszesz fejbédörzölés új munkakedvet önt a kifáradt egyéneknek.

A Dianarsóbszesz bevásárlásánál csak arra kell vigyázni, hogy minden üveg sárga burkolatu papirban van forgalomban, amely papiron kívül látható már e két szó:

DIANA-sóbszesz.

Postán szétküldi az egyedüli készítő:

Erényi Béla

DIANA-gyógyszertára
Budapest Károly-körút 5. sz.
Egy eredeti üveg ára 20 k.

ITT a tavasz!! elmúlt a tél

de visszamaradt sok durva és vörös arc és kézbor! Gyorsan és biztosan eltüntetni azokat az elismert kitűnő Rogátsy-féle

Magyar-Pipere-Borax

Allandóan használva az arca, kéz és bört, a testbört puhán üdön és tisztán megtartja

A Rogátsy-féle MAGYAR PIPERE-BORAX eltüntet szőplőt, pörsonyt, atkát miltessort pattanást májfoltot, a rángos bőrt bársónysimává, a vörös vagy barnított bőrt fehérre teszi.

Gyermekápolásnál, tüdőzésnél nélkülözhetlen. Kötő hatással bír szemgyulladásnál, valamint for- és szájapótlásnál. Moxus és vasalásnál a ruhát hófehérre és tükörsimává teszi, a nélkül, hogy a ruhának ártans

Ara 30 és 75 fillér. Vidékre 10 nagy doboz bérmentve.

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krém K 1-

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K-80.

Kapható minden gyógyszerboltban, drogériában és jobb fűszerüzletben. — Csak dobozban, nem kimérve Egyedüli Készítője Rogátsy Kálmán, drogeria Bpest, Rakóczi-ut 10.

Lawn-teniszjátékaink

fiuknak, leányoknak és felnőtteknek

leg egészségesebb és érdekes társas sportjátékot nyújt

Tennis-rakatok:
Kezdőknek 2,25, 3,25 frt.
Haladóknak 4,50 c
Jó játékosoknak 7,— frt.
Versenyzőknek 9—12,— c
Bajnokoknak 15—19,— c

Pályakerítő-háló (3 m. magas) méterje . . 18 kr.

Fehérposztó-teniszlapda tucatja 5, 6, 7, 8, 9 frt.

Tennis-rajongók és pályatervezők ingyen.

Pickel és Hans Lawn-tenisz-üzlete, Budapest, VI. Andrassy-ut 13. szám.

A legtöbb tennis-klub szállítja, külön rakatjuttatás-tarifá ingyen.

Rendkívül olcsó és kényelmes hajójáratok Budapest, Vác és Nagymaros között.

Az Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási-Társaság közli, hogy kedvező időjárás esetén f. 6. július hó 5-én azaz vasárnap rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest-Vác-Nagymaros között.

Indulás Bpest-Petőfi-térről	8:00 órákor du.	és 2:30 órákor du.
» Batthyány-térről	8:05 » » » 2:35 » »	
» Ó-Budáról	8:20 » » » 2:50 » »	
Erkezés Vácra	10:00 » » » 4:20 » »	
» Nagymarosra	11:00 » » » 5:30 » »	
Ind. vissza Nagymarosról	11:30 » » » 8:00 » » este	
» Vácra	12:15 » dél » 8:45 » »	
Erkezés Bpest-Obudára	1:10 » du. » 9:40 » »	
» Batthyány-térről	1:25 » » » 9:55 » »	
» Petőfi-térről	1:30 » » » 10:00 » »	

Ezen járatok rendkívül mérsékelt menetdíjai a következők Budapestről-Vácra vagy megfordítva

I. hely 40 fillér, II. hely 30 fillér Budapestről Nagymarosra vagy megfordítva

I. hely 1 korona, II. hely 70 fillér.

Vácra Nagymarosra vagy megfordítva

I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér.

Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonatisztek és katonai hivatalnokok az I. osztályon féláron, katonák (legénység) a II. osztályon féláron a m. kir. állami és udvari hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az I. osztályon a II. osztályú jeggyel utazhatnak. Azonkívül az utazó közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és téríjgyekek adatkak ki és pedig:

Budapestről Nagymarosra és vissza I. hely 150 fillér, II. hely 120 fill.

Vácra Nagymarosra és vissza I. hely 90 fillér, II. hely 75 fillér.

Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényelemmel ellátott termes gőzhajó közlekedik, melyen a közönség eső elől is védve van. A hajón jó vendéglő van pogri árakkal s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargózs közlekedik, melynek állomása Nagymaroson közvetlenül a hajó kikötőhelye felett van. Ha e járatokat bármely okból abban kellene hagyni, úgy erről a társulat idejekorán hírdetést fog közzé tenni.

Budapest, 1908 A forgalmi igazgató.

AMERIKAI-PARK

TELEFON 4-49 UJ ÓS-BUDAVÁRA Igazgató: Friedmann A.

Mindennap a m. kir. honvédszék ar. vonás hangversenye Raskó karmester személyes vezetésével. Ma, pénteken 11. 3-án szonozációs új műsor a Valletében a Tabarin Moulin-Rouben.

Havemann Rikárd
a vadállat szelídítő király. 18 oroszán, tigris leopárd, párduc központi ketrecében. A vadállat idomítás is. koteja. — The Georgia Flouantins a híres 14 tagból álló excentrikus csapat. — Az amerikai filotényes élet. Les 2 Fred Nad amerikai hűbesszélők. 2 Jester a Joker a kookakonts királyok, Les 4 Farabonis Amerika legjobb tenribillan táncosai. 3 Raaso Midgots amerikai boxolók 8 The Reros a legkitalálók, Les 2 Arco párisi kettős. Johnson et Dean új szerepükben magyarul adták: Cs. rin Geza. Egy napernyő és sélabőröz. ez. dalát, Edler Gusatl és György illóti alpesi számmakkal. P. Bolema fantasio táncosok. 12 Godlewky orosz táncosok szonozációs táncmu atványok. — Kankan, maesics, srabs, török táncmulatványok. 15 szonozációs új szám Tabarin Moulin Rouben. Az előadások kedvezőtlen időben is megtartatnak

Belépőjegyek: este 9 óráig 60 fill. azután 1 kor. Kezdeményes jegyek kaphatók minden tőrszében.

DELI étterem és kávéház

a Dunaparti korsón, Wurm-a. sarkán

Ma és mindennap délután 4/5-1/7-ig és este 1/2-1/4-ig kezdve az európai hírt

CISKOVSKY

quartette hangversenyes, fényes változatos műsor. Mindig és melege ételek. Rendes pogri árak.

BEKETOW CIRKUSZ Városliget

Ma este 8 órákor és a következő napokon Teljesen új lényes műsor.

Les 6 Rooders, a legkitalálók. Tom Jack, a bilincs kitaláló. Oonrt Ju t, iskolatovár. Brothéra Powell, kettős focitovárak. Zmito, Baby eofantjával.

IFJ. SCHULLER FERENCZ

nagyvendéglője VI. kerület, Andrassy - ut 39. szám. A szalmaágyvegyek legkedveltebb étterme. Tervekelt árak! * Ellátó kiszolgálás

BUTOR

készpénzért és részletek 3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll 1 háló, ebédlő és szalon. 100 szoba Allandóan készön raktáron a legyszerűbb kivitelű a legfinomabbig. Képes arjogyzék ingyen. Album 50 fillér bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata.

Budapesti, Váci-körút 9. (Szerencsen-utca sark.)

